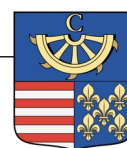

Komunitný plán sociálnych služieb
(novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.)

Mesto Kremnica
Programovacie obdobie 2023 - 2027

Obsah

1. Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady	3
1.1. Princípy, zásady a ciele	4
1.2. Definovanie skupín sociálnych služieb	6
1.3. Legislatívne súvislosti	7
1.4. Východiská	7
1.5. Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti	11
2. Sociálno – ekonomická analýza	13
2.1. Základná charakteristika mesta	13
2.2. Popis lokality	24
2.3. Demografický vývoj	25
2.4. Vzdelanie a zamestnanosť	39
2.5. Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy	41
2.6. Sociálna charakteristika obyvateľstva	46
2.7. Analýza verejných sociálnych služieb	50
2.8. Bývanie	71
2.9. Definovanie zainteresovaných skupín	73
2.10. Definovanie cieľových skupín	75
3. Strategická časť	79
3.1. SWOT analýzy a definovanie priorít	79
3.2. Vízia a poslanie	90
3.3. Definovanie priorít, cieľov, zámerov	93
3.4. Merateľné indikátory	104
3.5. Akčné plánovanie	108
3.6. Finančné plánovanie	121
3.7. Hodnotenie	129
3.8. Monitorovanie	130
4. Použitá literatúra	131

1. Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Predstavuje metódu, pomocou ktorej mesto Kremnica plánuje sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov. Ide o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb. Komunitné plánovanie mesto Kremnica využilo pre začatie spolupráce a tvorbu trvalejších partnerstiev. V porovnaní s inými metódami posilnilo princípy zastupiteľskej demokracie, pretože do procesu zapojilo všetky zainteresované subjekty.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (... **351/2017 Z. z.**, **61/2018 Z. z.**, **177/2018 Z. z.**, **231/2019 Z. z.**, **66/2020 Z. z.**, **89/2020 Z. z.**, **218/2021 Z. z.**) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z. ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - mesto utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Mesto vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jeho územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Mesto a vyšší územný celok sú povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb a návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb na verejnú diskusiu.

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje:

- analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode mesta alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,
- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode mesta alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
- analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode mesta alebo vyššieho územného celku,
- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode mesta alebo vyššieho územného celku,
- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Mesto a vyšší územný celok zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.

1.1. Princípy, zásady a ciele

Princípy

- **Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi** – potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán bol venovaný rovnaký priestor.
- **Zapájanie miestneho spoločenstva** – pri zapájaní miestnej komunity, obyvateľov mesta Kremnica boli metódy a formy oslovenia a zapojenia aplikované tak, aby nikto nebol diskriminovaný a vylučovaný.
- **Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov** – pri spracovaní plánu bol braný ohľad na spoluprácu s podnikateľmi, dobrovoľníkmi v sociálnych službách, svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, organizácie pôsobiace v meste poskytujúce sociálne služby. Komunitný plán sociálnych služieb je jedným z nástrojov na celkové zlepšenie kvality života v meste Kremnica.
- **Práca s informáciami** – pri spracovaní bol zabezpečený rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánovania zúčastnili. Priebežne bolo zabezpečené odovzdávanie informácií verejnosti.
- **Priebeh spracovania komunitného plánu** – proces komunitného plánovania zahŕňal vyhľadávanie, zapájanie a diskusiu rôznych skupín. Tento proces umožnil, aby navrhnutý systém sociálnych služieb plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom, ktorými disponuje mesto Kremnica.
- **Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce.**
- **Kompromis priania a možností** – výsledkom komunitného plánovania v meste Kremnica je kompromisné riešenie medzi potrebami a možnosťami mestského rozpočtu. Možnosťami v tomto prípade nie sú iba materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzila, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať (Woleková, Mezianová, s.10, 2004).

Zásady

- Potreby, priority a smery rozvoja sociálnych služieb v meste Kremnica sú definované ľuďmi, ktorí žijú v meste a ktorých sa služby týkajú, ich volenými zástupcami, organizáciami a inými subjektmi s priamym vplyvom na mesto Kremnica.
- Všetky činnosti na miestnej úrovni behom prípravy a pri uskutočňovaní plánu sú previazané.
- Skvalitňovanie sociálnych služieb je mestom Kremnica považované za žiaduce a sociálne služby sú dôležitou súčasťou miestnej politiky.
- Priority a smery rozvoja sociálnych služieb vychádzajú z presvedčenia o jedinečnosti, hodnote, vrodenej dôstojnosti a práve na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb v meste.

Ciele komunitného plánovania sociálnych služieb

- Posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov mesta Kremnica.
- Predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín.
- Opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (a v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu, či vyvolávajú strach a neistotu).
- Zabezpečiť poskytovanie kvalitných sociálnych verejných služieb pre svojich obyvateľov.
- Zabezpečiť bezpečnosť a ochranu obyvateľov mesta, prevenciu a osvetu.
- Zabezpečiť základnú ľudskú potrebu – bývanie pre všetky skupiny obyvateľov – sociálne, nájomné.

Uplatnenie princípu integrovaného prístupu

Rozmer - 1

Rôzne aspekty života mesta v sociálnej oblasti – sociálny, vzdelávací, voľnočasový, zdravotný, kultúrny a bezpečnostný – sú vzájomne prepojené a sociálny úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa rozvoja sociálnych služieb v užšom aj širšom poňatí sa v Komunitnom pláne sociálnych služieb skombinovali. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky klimatických zmien.

Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá pre dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Agenda 2030.

Rozmer – 2

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Kremnica integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) mesta Kremnica 2023 - 2027, integruje a nadväzuje na Národné priority rozvoja sociálnych služieb 2021 - 2030, PHRSR mesta, Územný plán mesta, pôvodný Komunitný plán sociálnych služieb, Viacročný rozpočet, a iné. KPSS mesta vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda 2021 - 2027, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Agenda 2030, Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030, Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014), Konceptcia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008), Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019) a Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013). Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027, Horizont Európa (2021 – 2027), Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie), Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania a Európsky pilier sociálnych práv (2017).

Rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti mesta, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, mesto a jeho jednotlivé orgány: poslanci MZ, primátor, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania KPSS, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy KPSS, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným **pracovným skupinám** na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

Rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

1.2. Definovanie skupín sociálnych služieb

Komunitné plánovanie je zamerané na **rozvoj komunitných sociálnych služieb**, ktoré sú poskytované obyvateľom danej komunity - mesta a sú poskytované v meste.

<p>A) Sociálne služby <i>Sociálne služby v zmysle zákona 448/2008 z.z. o sociálnych službách</i></p> <p>prevencia vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, zachovanie, obnova alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti, zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby, riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny, prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny, dopravná služba, opatrovateľská služba, domov seniorov a domov sociálnych služieb, stravovanie seniorov,</p>	<p>B) Služby vzdelávania</p> <p>predškolská výchova - materské školy, základné vzdelávanie - základné školy, záujmová mimoškolská činnosť - centrá voľného času, školská záujmová činnosť - školské kluby detí, záujmová mimoškolská činnosť - umelecké školy a ďalšie zariadenia záujmového vzdelávania,</p>	<p>C) Zdravotnícke služby</p> <p>základné lekárske služby - lekári prvého kontaktu, špecializované lekárske služby - špecializované ambulancie, iné zdravotnícke služby - zariadenia a liečebne, rehabilitačné služby, lekárne, dopravná zdravotná služba, lekárska služba prvej pomoci,</p>
<p>D) Voľno-časové aktivity</p> <p>športové ihriská, telocvične, oddechové zóny, športové kluby a jednoty, kluby seniorov, kino</p>	<p>E) Bezpečnosť a aktivity prevencie</p> <p>aktivity obecnej a štátnej polície, preventívne vzdelávacie aktivity, monitorovacie bezpečnostné systémy, prvky fyzickej ochrany obyvateľov a majetku,</p>	<p>F) Bývanie</p> <ul style="list-style-type: none">- sociálne bývanie,- nájomná bytová výstavba,- štartovacie byty pre mladé rodiny,

Služby musia byť poskytované takým spôsobom, aby obyvatelia mesta zotrvali vo svojom prirodzenom sociálnom prostredí a pritom ich potreby budú uspokojené. Potrebné služby sú obyvateľom poskytované ambulantne (napr. poradenstvo, skupinová terapia, rehabilitácia, stravovanie, klubová činnosť – výroba darčkových predmetov pre turistov...) alebo v denných zariadeniach špecializovaných pre jednotlivé alebo vhodne kombinované skupiny (stacionár pre deti so zdravotným postihnutím, chránená dielňa pre dospelých s duševnou poruchou napr. výroba medovníkov, vyšívanie, stacionár pre starších ľudí ...). Podobným spôsobom sú poskytované aj odľahčovacie služby pre rodinu, ktorá sa stará o svojho rodinného príslušníka so zdravotným postihnutím alebo seniora.

Neoddeliteľnou súčasťou komunitných služieb sú aj služby poskytované v domácnosti toho obyvateľa, ktorý ich potrebuje. Niekedy sa používa presnejšie označenie „terénne a komunitné sociálne služby“. V domácom prostredí sa v podstate môžu poskytovať tie isté sociálne služby, ktoré sa poskytujú ambulantným spôsobom, vrátane opatrovateľských služieb, ktoré poskytujú denné centrá. Terénne a komunitné služby pre konkrétneho klienta sa môžu vhodne dopĺňať.

1.3. Legislatívne súvislosti

Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Mesto sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon NR SR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon NR SR č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon NR SR č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon NR SR č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon NR SR č. 36/2005 Z.z. o rodine ((v znení č. 297/2005 Z. z., 615/2006 Z. z., 201/2008 Z. z., 217/2010 Z. z., 290/2011 Z. z., 125/2013 Z. z., 124/2015 Z. z., 160/2015 Z. z.(nepriamo), 175/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 2/2017 Z. z.) a Zákon NR SR č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon NR SR č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z.). Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti mesta pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona NR SR 369/1990 Zb. o obecnom zriadení ((v znení č. 96/1991 Zb., 130/1991 Zb., 421/1991 Zb., 500/1991 Zb., 564/1991 Zb., 11/1992 Zb., 295/1992 Zb., 43/1993 Z. z., 252/1994 Z. z., 287/1994 Z. z., 229/1997 Z. z., 225/1998 Z. z., 233/1998 Z. z., 185/1999 Z. z., 389/1999 Z. z., 6/2001 Z. z., 453/2001 Z. z., 205/2002 Z. z., 515/2003 Z. z., 369/2004 Z. z., 535/2004 Z. z., 583/2004 Z. z., 583/2004 Z. z., 615/2004 Z. z., 757/2004 Z. z., 171/2005 Z. z., 628/2005 Z. z., 267/2006 Z. z., 267/2006 Z. z., 616/2006 Z. z., 330/2007 Z. z., 334/2007 Z. z., 335/2007 Z. z., 205/2008 Z. z., 384/2008 Z. z., 445/2008 Z. z., 511/2009 Z. z., 102/2010 Z. z., 102/2010 Z. z., 204/2011 Z. z., 361/2012 Z. z., 160/2014 Z. z., 180/2014 Z. z., 239/2014 Z. z., 125/2015 Z. z., 447/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 131/2017 Z. z., 131/2017 Z. z., 70/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 5/2019 Z. z., 413/2019 Z. z., 73/2020 Z. z.) podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť mesta pri ochrane osoby, rodiny a majetku v meste, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má mesto povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

1.4. Východiská

Pri komunitnom plánovaní sociálnych služieb boli zohľadnené stratégie a priority definované v národných, lokálnych a európskych strategických dokumentoch.

Miestnej úrovne

- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni mesta.
- Územný plán mesta,
- Komunitný plán sociálnych služieb,
- Program odpadového hospodárstva,
- **Viacročný rozpočet**

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov

- politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).
- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
 - Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
 - Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
 - Konceptcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
 - Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
 - Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
 - Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
 - Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
 - Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2015)
 - Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 (2013)
 - Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)
 - Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
 - Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
 - Konceptcia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (2019)
 - Konceptcia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)
 - Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
 - Konceptcia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
 - Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
 - Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
 - Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
 - Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok
 - Plán obnovy SR

Nadnárodnej úrovne

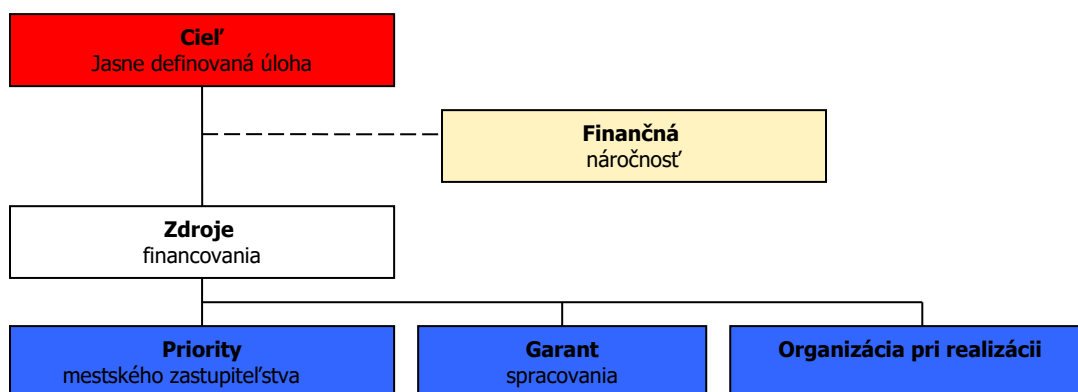
- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- Stratégia EÚ pre Dunajský región
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie,
- COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050,
- COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Horizont Európa (2021 – 2027)
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)
- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia KPSS mesta Kremnica je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy mesta Kremnica. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

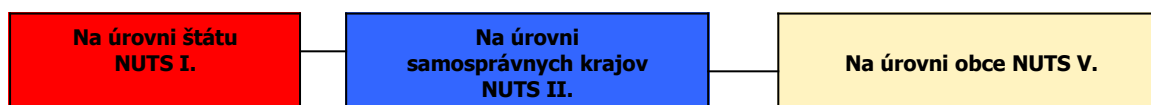
Finančné zabezpečenie

Financovanie KPSS by sa malo realizovať na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné sociálne aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorit celého kraja zohráva významnú úlohu Banskobystrický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má mesto okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2021 - 2027.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave KPSS Kremnica nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní KPSS mesta Kremnica boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Mesto Kremnica má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“) - Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027.

Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú:

Investovanie do rastu a zamestnanosti

Európska územná spolupráca

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom.

Jednotlivé členské štáty majú podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „návrh všeobecného nariadenia EÚ“) povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva.

Na úrovni SR sa uskutočnil proces identifikácie investičných priorít SR na roky 2021 – 2027 v rámci piatich cieľov politiky súdržnosti, ktoré sú súčasťou návrhu PD SR. Tento proces pozostával z niekoľkých etáp, do ktorých bolo zapojené široké spektrum odborníkov z radov ústredných orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, akademickej obce, profesijných a záujmových združení, mimovládnych neziskových organizácií a pod. Aby sa zabezpečila čo najširšia reprezentatívnosť odborných pohľadov z celého Slovenska, bol v apríli 2019 uskutočnený online dotazníkový prieskum.

Výstupy dotazníkového prieskumu boli následne konzultované s príslušnými rezortmi – ministerstvami zodpovednými za tematické oblasti podpory v rámci jednotlivých cieľov politiky súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027. Súčasťou tohto procesu boli aj predbežné úvahy o tvorbe tzv. strategických projektov (projekty strategického významu). Pre príslušné ciele boli v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi vypracované tzv. návrhové listy, v ktorých sa zadefinovali podrobnejšie návrhy opatrení aj s odôvodnením, prečo je potrebná ich realizácia, ďalej cieľová skupina, ktorej sa budú dotýkať, ale aj súlad s prílohou D Správy o Slovensku 2019 – pozíciným dokumentom EK.

Ďalším krokom bol analytický hierarchický proces, cieľom ktorého bolo prostredníctvom nezávislých hodnotiteľov (odborníci z analytických útvarov), prideliť identifikovaným prioritám v rámci jednotlivých cieľov váhy, tzn. zoradiť ich na základe troch hlavných kritérií – závažnosti, naliehavosti a realizovateľnosti. Výsledky tohto procesu boli predstavené v materiáli „Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027“, ktorý schválila Rada vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027 dňa 3. októbra 2019. Na základe tohto procesu bola zahájená aj príprava návrhu PD SR, ako hlavného strategického dokumentu SR pre využívanie fondov politiky súdržnosti EÚ po roku 2020.

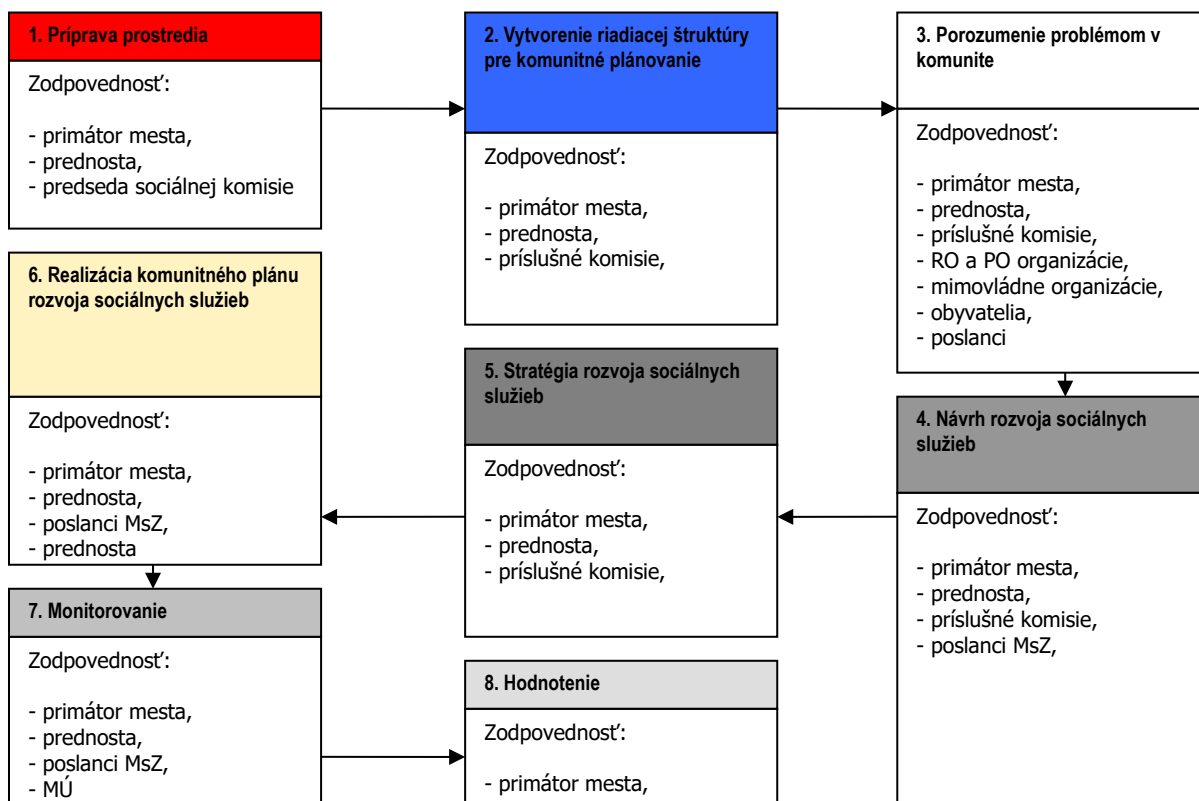
Ciele PD SR

Ciel politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry pre výskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
3. Prepojenejšia Európa	Cestná doprava Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T Výstavba rýchlostných ciest Modernizácia a výstavba ciest I. triedy vrátane modernizácie mostov Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti Železničná doprava Modernizácia železničnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T a železničných uzlov Podpora regionálnej železničnej dopravy Vodná doprava Modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy zaradenej do TEN-T Pomoc prevádzkovateľom plavidiel vnútrozemskej plavby pri zavádzaní technológií ekologizácie plavidiel
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

1.5. Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti

1	<ul style="list-style-type: none"> - Vyvolanie dopytu v meste Kremnica. - Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. - Určenie, koho je treba do prípravy KP zapojiť. - Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. - Príprava informačnej stratégie.
2	<ul style="list-style-type: none"> - Zapojenie všetkých účastníkov procesu. - Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie komunitného plánu. - Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	<ul style="list-style-type: none"> - Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. - Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. - Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. - Zhodnotenie silných a slabých stránok existujúceho systému sociálnych služieb. - Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj sociálnych služieb.
4	<ul style="list-style-type: none"> - hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré budú pri spracovaní komunitného plánu udávať smer, ktorým sa budú sociálne služby v budúcnosti uberať, - cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja sociálnych služieb, - prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji sociálnych služieb, - regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj sociálnych služieb.
5	<ul style="list-style-type: none"> - Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. - Systém sledovania realizácie komunitného plánu. - Spracovanie konečnej verzie komunitného plánu. - Predloženie textu komunitného plánu na pripomienkovanie verejnosti. - Schválenie komunitného plánu zastupiteľstvom.
6	<ul style="list-style-type: none"> - Uskutočňovanie plánu. - Ročné vyhodnocovanie plánu. - Informovanie verejnosti o uskutočňovaní komunitného plánu. - Prieběžné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. - Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom komunitnom pláne.

Zdroj: Woleková, Mezianová, 2004, s.14 – 17.

2. Sociálne – ekonomická analýza

2.1. Základná charakteristika mesta

Z hľadiska administratívneho členenia je mesto Kremnica súčasťou okresu Žiar nad Hronom a Vyššieho územného celku Banská Bystrica.

Základná charakteristika obce Kremnica

Kód obce	516970
Názov okresu	Žiar nad Hronom
Názov kraja	Banskobystrický
Štatút obce	mesto
PSČ	967 01
Telefónne smerové číslo	045
Prvá písomná zmienka o meste - meste - rok	1328
Nadmorská výška obce - mesta v m	564
Celková výmera územia obce [m ²]	43 134 034
Hustota obyvateľstva na km ²	112,91
Kód obce	516970
Zdroj: ŠÚ SR	

Nadmorská výška mesta je 564 m.n.m. a radí sa k stredne položeným mestám. Celková výmera územia presahuje 43 mil. m². Z hľadiska hustoty osídlenia patrí mesto k husto zaľudneným mestám z hľadiska plochy katastra. Najvyššiu hustotu vykazuje centrálna časť mesta vedená po oboch stranách Kremnického potoka (Piargskeho potoka). Mesto Kremnica sa rozprestiera na úpätí Kremnických vrchov. Na dve polovice ju delí aj cestná komunikácia I/65. Železničná komunikácia č. 171 prechádza východnou časťou intravilánu a pokračuje na sever na Turčianske Teplice. Pri obci Sklené sa napája na železničnú trať č. 145. Kataster mesta tvorí hlavne lesná pôda.

2.1.1. História

Prvá písomná zmienka o Kremnici je vo výsadnej listine z roku 1328, ktorú kráľ Karol Róbert udelil obyvateľom vtedy už jestvujúcej Cremnichbane. Od roku 1335 sa v Kremnickej mincovni razili zlaté dukáty, groše a denáre. Keďže banské podniky a mincovňa silne exploatovali lesy, v okolí mesta vznikli osady drevorubačov a míliarov,, ako Veterník, Krahule, Lúčky, Kremnické Bane, Kunešov, Horná Ves a Šváb, ktoré mesto časom získalo do svojho majetku. Začiatkom 16-ho storočia sa zhoršili životné podmienky baníkov, čo v rokoch 1525 – 1526 viedlo až do ich ozbrojeného povstania. Základné vrstvy mestského obyvateľstva tvorili baníci, minciari, banskí podnikatelia a obchodníci. Z remesiel sa v meste nachádzali len obvyklé potravinárske, textilné a kovospracujúce remeslá a počtu obyvateľov primeraný počet obchodníkov. Nemecké obyvateľstvo si svoju prevahu v meste udržalo až do 20. storočia. V roku 1542 bolo v Kremnici asi 18 % Slovákov, do roku 1880 vzrástol ich počet na 31 %. Koncom 18. storočia došlo k novému úpadku baníctva, a tento bol už nezadržateľný. Rápidny pokles pracovných príležitostí bol dôvodom pre vysťahovanie značnej časti obyvateľov mesta do zahraničia. Hospodárska situácia sa zlepšila až po vybudovaní železničnej trate Hronská Dúbrava – Vrútky v rokoch 1869 – 1872, keď v meste postupne vzniklo viacero menších výrobných závodov. Najstaršie banícke osídlenie Kremnice – pôvodná Cremnychbana – bolo pravdepodobne v doline pod kopcom Revolta, zvanej Colner. Domy baníkov, ako to vtedy bývalo zvykom aj v iných banských mestách, stáli pri banských zariadeniach, najmä pri mašiach a mlynoch na brehoch potokov. Rozloženie objektov nebolo viazané uličnými čiarami. Domy a výrobné objekty boli voľne roztrúsené po svahoch, netvorili ucelené ulice. Neskôr, keď sa počet obyvateľov mesta zväčšil, rozšírilo sa banské podnikanie kvôli vodným zdrojom aj do doliny Soler – dnešnej Partizánskej doliny. Pri potokoch v oboch dolinách stáli mlyny na mletie rudy a banské stupy. Banskí robotníci si v blízkosti týchto banských zariadení stavali obytné domy. Tak postupne vznikli dve sídelné oblasti – Colner a Soler, ktoré sa navzájom dotýkali pravdepodobne pri pozdejšej Dolnej bráne, kde sa stretávali potoky z oboch dolín. Asi súčasne s výstavbou na námestí vznikala južne od neho štvrť chudobných, kde v rokoch 1382 – 1393 postavili špitál s kostolom. Pred hradom sa vytvorila menšia štvrť Neustift a na obvode špitálskej štvrte vyrástol bitúnok, Plessmark. V tomto období malo mesto 250 domov so 650 domácnosťami, čo predstavovalo asi 3500 obyvateľov. V 16. a 17. storočí, za tureckých vojen a protihabsburských povstaní, sa Kremnica územne nerozrastala. V 18. storočí po krátkom oživení baníctva ožil aj stavebný ruch. Vznikli dve nové mestské štvrte – pod Kalváriou a pod Rembízom (ÚPD Kremnica, 2011, s.47).

Nový stavebný rozvoj Kremnice nastal po výstavbe železničnej trate v roku 1869 a za budovania náhradného priemyslu. Pri železničnej stanici a južne od mesta postupne rástli nové obytné štvrte. Rozsiahlo sa prestavala a rozšírila mincovňa, v roku 1885 dalo mesto postaviť ľudovú a meštiansku školu a do konca 19. storočia bola postavená i budova reálneho gymnázia. Na konci storočia zbúrali na námestí prízemné obchodné priestory – krámičky. Koncom 19. a začiatkom 20. storočia sa postupne začalo s takými úpravami, ktoré umožnili využívať vody z turčekovského vodovodu okrem banských aj na energetické účely. Do roku 1922 tak vznikla úplná banská elektrárenskú sústava, pričom bolo elektrifikované aj mesto. Podzemná hydroelektrárňa na šachte č. IV bola však úplne dokončená až v roku 1937. Na začiatku 20. storočia mesto vybudovalo Zvolenodolinské letohrádky (dnešná lokalita Toliar) a v roku 1903 vybudovali na Rembíze ústav pre hluchonemých, neskôr aj internát. Po prvej svetovej vojne pokračoval rozvoj zástavby mesta po svahu Rembizu (Renwiese) smerom k železničnej stanici, kde sa v 30-tych rokoch vybudoval súbor domov a vil pod názvom Masarykova štvrť. V tom istom čase sa ukončila aj výstavba ciest na Lúčky a Kopernicu. Od roku 1924 sa súčasťou Kremnice stala osada na Veterníku. V roku 1937 bola otvorená plaváreň so 100 m bazénom, čím sa postupne dokompletovala ucelená sústava športovísk na južnom okraji mesta. V druhej svetovej vojne veľmi utrpelo historické jadro mesta, mnohé významné objekty na námestí, ale aj časť zástavby na Neustifte, bola úplne zničená. S obnovou zničených častí sa začalo po roku 1947, nová zástavba Neustiftu nízkopodlažnými obytnými domami sa ukončila po roku 1960. V roku 1950 bolo historické jadro mesta, v zásade ako súbor objektov mestského hradu a zástavby námestia v rozsahu ohraničenom hradbami, vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu.

Od začiatku 70-tych rokov minulého storočia sa nová rozsiahla viacpodlažná bytová výstavba koncentrovala najmä v južnej časti zastavaného územia mesta. Na prestavbových plochách pod Dolnou ulicou a Na Hutách sa vybudovali obytné súbory tzv. komplexnej bytovej výstavby. Ojedinele sa bytové domy stavali i pod Rembízom a vo Zvolenskej doline, rodinné domy sa vstavovali do prevažujúco staršej zástavby (na ul. Rumunskej armády, v Novej doline), najrozsiahlejšie však pri Veterníckej ulici a na priliehajúcich novších uliciach. Za železničnou traťou sa vybudoval nový areál mincovne a nad Veterníkom rozsiahly výrobný komplex Elektrovod š.p. (t.č. ELBA). Pamiatkovo sa zároveň obnovoval mestský hrad, hradobný systém a väčšina zároveň historickej, pamiatkovo chránenej zástavby na východnej a južnej strane námestia. V roku 1990 sa nariadením vlády Slovenskej republiky rozšírili hranice mestskej pamiatkovej rezervácie Kremnica na ďalšie plochy historickej zástavby (Dolná ulica, Kutnohorská ulica, Zechenterova ulica a Ulica Pavla Križku) (ÚPD Kremnica, 2011, s.48-49).

2.1.2. Územie, vodstvo, fauna a flóra

Územie

Kremnica je historickým sídelným útvarom mestského typu, pôvodne banským mestom, dnes mestom s výrazne obytným charakterom, s menším zoskupením výrobných aktivít, ktorými sa v minulom storočí postupne nahrádzala pôvodná dominujúca banská ťažobná a spracovateľská činnosť. Mesto sa rozprestiera v Kremnických vrchoch na sútoku Kremnického (Piargskeho) potoka a potoka Skalka (Bystrica). Prechádza ním dôležitá dopravná trasa – štátna cesta I/65, vedúca zo Žiaru nad Hronom do Martina, ktorá má medzinárodný význam ako diaľková severojužná tranzitná trasa. Na východnom okraji mesta je železničná trať č. 171 z Hronskej Dúbravy do Hornej Štubne, s regionálnym významom. Historické danosti, okolité zvlášť kvalitné prírodné prostredie, osobitný svojráz a množstvo architektonických a technických pamiatok koncentrovaných najmä v pamiatkovej rezervácii a pamiatkovej zóne banských diel, dávajú mestu predpoklady stať sa atraktívnym rekreačným a turistickým centrom. Podľa Konceptie urbanizácie Slovenska je Kremnica klasifikovaná ako regionálne urbanizačné centrum, zabezpečujúce i niektoré špecifické funkcie, vyplývajúce z jeho osobitných urbánnych daností. Svojou vybavenosťou saturuje základné potreby obyvateľov mesta a ďalších jedenástich obcí, tvoriacich jeho záujmové územie. Počet obyvateľov mesta je dlhodobo stagnačný. Prevažnú časť katastrálneho územia zaberajú lesy, menšinovo zastúpené lúky a pasienky sa nachádzajú najmä v údolných polohách a na svahoch, privrátených k mestu. Zastúpenie orných pôd je len marginálne. Kremnica je vybavená základnou technickou infraštruktúrou. Je centrálné zásobovaná pitnou vodou, plynom a elektrickou energiou, má vybudovanú verejnú kanalizáciu, dosiaľ však bez vyhovujúceho čistenia splaškových vôd. Centrálné vykurovanie a príprava teplej úžitkovej vody je zabezpečená v nových obytných súboroch. Najvýznamnejšia občianska vybavenosť je koncentrovaná v centrálnej mestskej zóne, ktorá je ťažiskom mesta prakticky identickým s pamiatkovou rezerváciou. Po obvode centra sú podľa terénnych daností rozmiestnené prevažujúco obytné plochy a plochy so zmiešanou zástavbou.

Novšia a najnovšia obytná zástavba sa nachádza najmä južne a juhozápadne od historického jadra mesta. Výraznejšie plochy výrobných zariadení (nová mincovňa, ELBA), sú umiestnené na vyvýšenom priestranstve nad mestom. Športovo – rekreačná zóna sa vytvorila postupným prirodzeným rastom v údolí Kremnického potoka na juhozápade mesta, staršie rekreačné zariadenia sú však sústredené i v uzávere zástavby vo Zvolenskej doline. Vysunuté športovo – rekreačné centrum sa nachádza v Kremnických vrchoch, v lokalite Skalka (ÚPD Kremnica, 2012, s.12-13).

Katastrálne územie mesta hraničí s katastrami obcí Dolná Ves, Horná Ves, Lúčky, Kunešov, Kremnické Bane, Krahule, Ihráč a Nevoľné z okresu Žiar nad Hronom, Železná Breznica a Sielnica z okresu Zvolen, Badín, Banská Bystrica (k.ú. Radvaň) a Tajov z Banskobystrického okresu a s katastrom obce Turček (k.ú. Horný Turček) z okresu Turčianske Teplice. Záujmové územie Kremnice zahŕňa okrem Kremnice ďalších 11 obcí: Bartošova Lehôtka, Dolná Ves, Horná Ves, Ihráč, Jastrabá, Kopernica, Krahule, Kremnické Bane, Kunešov, Lúčky a Nevoľné. V týchto obciach pri sčítaní v roku 2001 bývalo celkom 4.264 trvalo bývajúcich obyvateľov. Spolu s Kremnicou bývalo v roku 2001 v záujmovom území mesta 10.086 trvale bývajúcich obyvateľov. Záujmové územie mesta má celkovú rozlohu 16.039 ha (160,39 km²), bez katastra Kremnice 11.725 ha (117,25 km²) (ÚPD Kremnica, 2012, s.13).

Zastúpenie pôdných druhov

Pôdny kryt je výrazne diferencovaný v závislosti od vlastností geologického podkladu, parametrov reliéfu a podnebných zmien. Na kryštalickej horninách a na vulkanitoch Kremnických vrchov prevažujú nekarbonátové pôdy s menším obsahom vápnika. Patria sem napríklad horské hnedozeme v lesoch a na svahoch, ktoré s rastúcou nadmorskou výškou pozvoľna prechádzajú do podzolovaných hnedozemí. Hlavný pôdny typ v riešenom území predstavujú kambizeme pseudoglejové kyslé, v najvyšších častiach pohoria andozeme modálne kyslé, kambizeme andozemné a kambizeme modálne kyslé, lokálne rankre, so zvetralín neovulkanitov a ich pyroklastík. Podľa zrnitosti zloženia prevažujú v riešenom území piesčito – hlinité pôdy, vlhkostný režim pôd je kategorizovaný ako vlhký (ÚPM Kremnica, 2012, s.153). V riešenom území sa z hľadiska zrnitosti vyskytujú prevažne stredne ťažké až ľahšie pôdy, v menšom rozsahu ľahké pôdy (piesočnaté, hlinítopiesočnaté - v južnej časti v údolí Kremnického potoka) a stredne ťažké pôdy (hlinité – lokálne). Z hľadiska hĺbky humusového horizontu prevládajú v území stredne hlboké a plytké pôdy, len lokálne hlboké pôdy. Podľa obsahu skeletu v humusovom horizonte prevládajú v území pôdy stredne až silne skeletovité, slabo skeletovité pôdy majú lokálny výskyt. Vyskytujú sa mierny svah (3° – 7°), stredný svah (7° – 12°), výrazný svah (12° – 17°) a príkry svah (17° – 25°) charakterizujú vysokú dynamiku reliéfu a veľmi obtiažne podmienky pre využívanie poľnohospodárskej pôdy. Úrodnosť pôd priamo ovplyvňuje ich racionálne využívanie. K tomuto účelu boli jednotlivé pôdnoekologické jednotky začlenené do typologicko-produkčných kategórií (podklad Bonitácia poľnohospodárskych pôd a smery jej využívania, MPV SSR, 2.diel), ktoré určili ekologicky optimálne využívanie agrokultúr. Podľa tejto klasifikácie pre poľnohospodárske pôdy riešeného územia najoptimálnejšou kategóriou agroekosystémov sú trvalé trávne porasty (T3 – menej produkčné trvalé trávne porasty, T4 – málo produkčné trvalé trávne porasty), v rovinatejších polohách striedavé polia orných pôd a trvalých trávnych porastov (OT2 a OT3) (ÚPM Kremnica, 2012, s.165).

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Pre tento účel je zostavených viacero národných i medzinárodných klasifikácií. Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Nováková klasifikácia. Táto triedi pôdy na 7 druhov podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm). Pozitívom takejto klasifikácie je dobrá zrozumiteľnosť pre užívateľov v praxi. Dovoľuje pomerne presne klasifikovať pôdne druhy už v teréne. Kategorizácia pôdných druhov podľa obsahu častíc <0,01 mm a zastúpenie pôdných druhov na poľnohospodárskych pôdach Slovenska je nasledovná:

Zastúpenie pôdných druhov v okrese v %

	ľahké piesočnaté, hlinítopiesočnaté	Kategória eróznej ohrozenosti			
		stredne ťažké piesočnatohlinité	hlinité	ťažké ílovitohlinité	veľmi ťažké ílovité, íly
Žiar nad Hronom	2,34	53,56	38,94	5,16	-
Banskobystrický kraj	10,02	56,75	16,91	15,79	0,52

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd.aspx

Pôdne typy

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfo genetickej i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíjal a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou. Nižšími kategóriami klasifikačného systému pôd sú subtyp, varieta, forma. Na Slovensku je nasledujúca štruktúra pôdnych typov poľnohospodárskych pôd: (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/pd/pd.aspx, 10.2.2015):

Zastúpenie pôdnych typov v okresoch a krajoch SR (% z poľnohospodárskej pôdy)																
Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ	PG	RA	OM	SK,SC	LI,RN	GL	KT	zrázy
Ž. n. Hronom	11,91	-	-	-	0,01	2,39	57,74	-	24,60	0,39	-	0,09	0,12	0,61	-	2,14
Bansko. kraj	11,02	1,64	0,29	4,22	12,73	4,98	47,07	0,27	10,31	2,97	-	-	0,23	1,65	0,14	2,46

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/pt/pt.aspx

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd

Pre účely praktickej realizácie poznatkov o produkčnej schopnosti pôd bolo potrebné vykonať integrované hodnotenia vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), faktormi prostredia a dostupnými údajmi o úrodách plodín a tak vytvoriť relevantnú sústavu hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd, ktorá je vyjadrená v 100-bodovej stupnici. (od 100 do 1 BH BPEJ), resp. v príslušných kategóriách. Vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/bh/bh.aspx, 5.2.2015).

Okres	Zastúpenie kategórií bodových hodnôt (%)										Bodová hodnota (body)
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Ž. n. Hronom	2,21	16,46	23,18	14,18	14,93	19,63	6,92	2,49	-	-	37,71
Banskobystrický kraj	2,57	13,83	18,06	10,86	13,39	16,42	15,23	8,27	1,15	0,21	43,17

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/pd/pd.aspx

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v meste Kremnica od roku 2011.

Výmera územia v ha.												
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Celk. výmera úz. mesta	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	
Poľnohosp. pôda - spolu	1 085,0	1 085,0	1 084,8	1 084,8	1 056,5	1 056,4	1 057,3	1 057,2	1 053,7	1 051,6	1 051,4	
- orná pôda	7,1	7,0	7,1	7,1	7,0	7,0	7,1	7,1	7,0	7,0	7,0	
- záhrada	96,4	95,8	94,7	94,4	93,1	93,1	92,7	92,7	92,7	92,5	92,4	
- ovocný sad	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	
- trvalý trávny porast	981,3	981,9	982,9	983,1	956,1	956,1	957,3	957,3	953,9	951,9	951,9	
Nepoľnoh. pôda - spolu	3 228,4	3 228,5	3 228,6	3 228,6	3 256,9	3 257,0	3 256,1	3 256,2	3 259,7	3 261,8	3 262,0	
- lesný pozemok	2 901,6	2 901,6	2 901,6	2 901,6	2 927,1	2 927,1	2 927,1	2 927,1	2 930,2	2 930,2	2 930,2	
- vodná plocha	11,2	11,2	11,2	11,2	11,6	11,6	11,6	11,6	11,6	11,7	11,7	
- zast. plocha a nádv.	217,4	217,5	217,5	218,5	218,7	218,8	219,1	219,1	219,2	221,0	221,2	
- ostatná plocha	98,1	98,1	98,2	97,2	99,5	99,5	98,4	98,4	98,6	98,9	98,8	

Zdroj: 20.8.2021, ŠÚ SR, DataCubes,

Štruktúra výmer územia sa v priebehu sledovaného obdobia zmenila relatívne výrazne hlavne v prípade nepoľnohospodárskej pôdy. K negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade trvalých trávnych porastov. K výraznému nárastu došlo v prípade lesných pozemkov, ktorých výmera vzrástla do roku 2021 na 2930,2 ha. Z poľnohospodárskej pôdy došlo k poklesu aj v prípade záhrad. Výmera nepoľnohospodárskej pôdy stúpila na 3262,0 ha. Zmeny v štruktúre ostatných výmer neboli významné.

Vodstvo

Riešené územie patrí do povodia Hrona, do jeho podrobného povodia odvodzovaného Kremnickým potokom (Piargským). Hydrologické pomery súvisia s geomorfológiou územia. Územie je súčasťou povodia Hrona, do ktorého sú vody odvádzané Kremnickým potokom. Tento potok patrí do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov (Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov). Hustota riečnej siete je malá, menej ako 100 m/km². Celé okolie Kremnice patrí do vrchovinnó-nížinnej oblasti s dažďovo – snehovým typom režimu odtoku, ktorý sa vyznačuje akumuláciou v decembri až februári, maximálnymi prietokmi v marci, minimálnymi v septembri. Vodné toky zamrzajú obvykle koncom decembra a odmrazujú koncom februára. Poloha posudzovaného územia na hranici povodí Hrona a Váhu (Turca) viedla v minulosti k prevedeniu vody z povodia Váhu (potok Turček) do povodia Hrona, pre potreby mlynov a stúp (historický Turčekovský banský vodovod). K prevádzaniu vody cez hranicu povodia dochádza aj dnes, hoci dnes je to predovšetkým pre potreby zásobovania obyvateľstva pitnou vodou (vodné dielo Turček a skupinový vodovod). Na druhej strane hĺbenie dedičných štôlní viedlo k odvodneniu kremnického banského poľa po úroveň Hlavnej dedičnej štôlne, čo je 256 - 269 m n.m.. Priemerný prietok banských vôd odvádzaných Dedičnou štôľňou do Hrona podľa dostupných informácií je 500 l/s (zdrojom banských vôd je pohonná voda vodnej elektrárne od 100 l/s – 1 300 l/s, prítok vody od šácht Ferdinand, Ludovika, Anna šachta – 50 l/s a prítok vody z termálneho vrtu KŠ – 1 – 25 l/s). Oba tieto fenomény ovplyvňujú hydrologické pomery posudzovaného územia. Kremnický potok (Piargský) je dlhý 19,2 km. V zastavenej časti mesta Kremnica je potok regulovaný (ÚPD Kremnica, 2011, s.27).

Kremnický potok

Pramení v Kremnických vrchoch, v intraviláne obce Kremnické Bane v nadmorskej výške 784 m n. m. v blízkosti rozvodia medzi Váhom (pramenná oblasť rieky Turiec) a Hronom. Po opustení obce tečie na juh, zľava priberá potok Peklo a vteká na územie mesta Kremnica. Tu priberá najprv významnejší prítok sprava a následne aj potok Skalka (Bystrica) zľava, napája malú vodnú nádrž a opúšťa Kremnicu. Ďalej preteká obcou Horná Ves, priberá Lúčanský potok z pravej strany a v obci Dolná Ves zľava Švábsky potok. Do Hrona ústi pri osade Pila, neďaleko Šášovského Podhradia. Tok rieky sleduje cesta I. triedy č. 65 (10.1.2014, http://sk.wikipedia.org/wiki/Kremnický_potok).

Fauna a flóra

Biogeografická poloha územia na rozhraní dvoch rozdielnych klimatických typov spôsobuje prelínanie panónskych prvkov flóry a fauny s karpatskými horskými prvkami. Ďalšou charakteristickou črtou je jeho bohatá banícka minulosť, dokumentovaná unikátnymi technickými pamiatkami a tiež osobitný krajinársky charakter. Výskytom a počtom minerálov nemá na Slovensku obdobu.

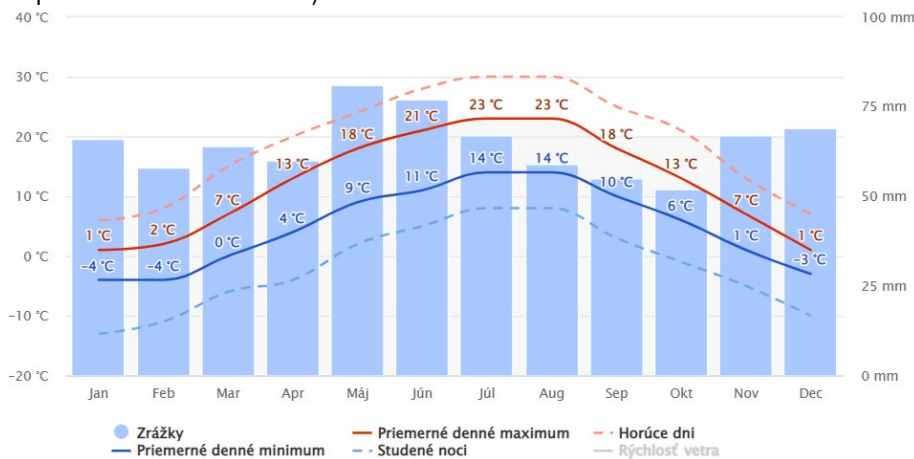
Vegetácia Kremnických vrchov ovplyvňuje blízkosť kotlín a členitosť pohoria, ktorá podporuje horizontálne i vertikálne prenikanie na teplo náročných druhov. Dub zimný (*Quercus petraea*) dosahuje pri Kremnici hranicu 1100 m.n.m., 230-ročné porasty cere (*Quercus cerris*) pri Budči sú na hranici jeho areálu. Tu má izolovaný výskyt aj javor tatársky (*Acer tataricus*). Na vápencoch pri Sklenom sa vyskytuje dub plstnatý (*Quercus pubescens*). Riedke skalnaté porasty duba zimného a cere (*Quercus petraea-cerris*) v rezervácii Boky majú v podraze, najmä na otvorených lesostepiach početné teplomilné druhy a pekné príklady sukcesie. Veľa plôch zaberá spoločenstvo kostravy padalmatskej (*Festucetum pseudodalmaticae*). Ekologicky i fyto geograficky dôležitejšie druhy sú kukučka vencová (*Lychnis coronaria*), hrachor Nissolov (*Lathyrus nissolia*), šalát trváci (*Lactuca perennis*), ruža najtrnatejšia (*Rosa spinosissima*), vzácne tu rastie aj kavýľ pôvabný (*Stipa pulcherrima*), kosatec trávolistý (*Iris graminea*), waldsteinia kuklíková (*Waldsteinia geoides*) a hviezdiatec čemerícový (*Hacquetia epipactis*). Z horských druhov je pri Hrone zuhačka žľaznatá (*Dentaria glandulosa*) a čučoriedka brusnica (*Vaccinium vitis-idaea*). Dolinami zostupuje nízko udatník lesný (*Aruncus silvester*) a zemolez čierny (*Lonicera nigra*). Ryolitové bradlá sú vhodné pre vývoj submontánných kyslých dubín a bučín (*Luzulo-Fagion*). Neutrálne podložie aglomerátov podporuje vznik mezofilných dubovo-hrabových lesov s ostricou chlpatou (*Carex pilosa*). Najväčšie plochy zaberajú kvetnaté bučiny, ktoré na strmších svahoch majú tendenciu prechodu k bučinám so zubačkou cibulkonosnou (*Dentaria bulbifera*). Pralesovité útvary zmiešaného jedľovo-bukového lesa (napr. Badínsky prales) majú chudobnejší bylinný podrast ako podlesy na kryštaliniku. Horské druhy vysokých bylín sa objavujú pravidelnejšie len pod hlavným hrebeňom. Na Zlatej studni rastie plavúň jedľovitý (*Lycopodium sellago*) a plavúň spoštený (*Lycopodium complanatum*). V severnej časti pohoria je vzácny tis obyčajný (*Taxus baccata*) a na dolomite severovýchodných výbežkov má okrajový výskyt pichliač bezbyľový (*Cirsium acaule*). Banská činnosť a zakladanie rozptýlených osád prispeli k zníženiu lesnatosti, dnes je v centre pohoria hodne psicových pasienkov (<http://www.binderovci.sk/index.php?cat=13&id=43,4.7.2011>).

Charakter živočíšstva podmieňujú nielen ekologické faktory prírodného prostredia, ale v značnej miere aj človek, ktorý tu od 12. storočia sústavne zasahuje do prírody intenzívnym využívaním územia. V Kremnických vrchoch je možné pozorovať prelínanie karpatských druhov s panónskymi, podobne sa striedajú druhy západné s východnými. Celkovo sa tu nachádza vyše 100 druhov vtákov, 40 druhov cicavcov, asi 20 druhov rýb, veľké množstvo bezstavovcov. Mnohé z týchto žijúcich živočíšnych druhov sú zákonom chránené (<http://www.lesy.sk/showdoc.do?docid=439>, 4.7.2011).

2.1.3. Klimatické pomery

Ide o územie, ktoré je silne zaťažované prízemnými inverziami, pričom ide o oblasť s pomerne častým výskytom hmiel. Popri teplote vzduchu sú rozhodujúcim ukazovateľom klímy zrážky. Z globálneho hľadiska sa územie nachádza na rozhraní oceánskeho a kontinentálneho typu klímy v rámci mierneho podnebného pásma. Podľa klimatickej klasifikácie katastrálnym územím Kremnice prechádza hranica medzi mierne teplou a chladnou klimatickou oblasťou. "Priemerné denné maximum" (plná červená čiara) zobrazuje maximálnu teplotu priemerného dňa v každom mesiaci pre Kremnica. Podobne "priemerné denné minimum" (plná modrá čiara) ukazuje priemernú minimálnu teplotu. Horúce dni a studené noci (prerušovaná červená a modrá čiara) ukazujú priemer najteplejšieho dňa a najchladnejšej noci každého mesiaca za posledných 30 rokov (10.8.2022, <https://www.meteoblue.com>).

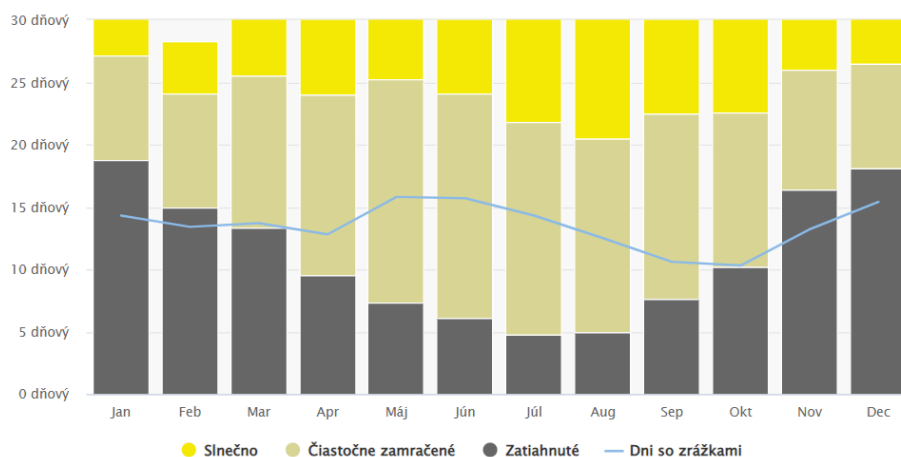

Obrázok: Priemerné mesačné teploty v meste Kremnica (30 ročný priemer)

Zdroj: 10.8.2022, https://www.meteoblue.com/en/weather/historyclimate/climatemodelled/Kremnica_slovakia_3060950

Kremnica sa nachádza v mierne teplej klimatickej oblasti (M) – okrsku M7 (Atlas krajiny SR, 2002). Mierne teplá oblasť je charakterizovaná ako oblasť s priemerom menej ako 50 letných dní za rok, s denným maximom teploty vzduchu – 25°C. Samotný okrsek M7 je charakterizovaný ako mierne vrchovinový, teplý a veľmi vlhký. Priemerná ročná teplota v záujmovom území je 4 – 6°C, priemerná teplota v januári je –4 až –5°C, priemerná teplota v júli je 16°C. Minimálne zrážky sa v území riešenom územným plánom vyskytujú spravidla v januári až marci, maximá bývajú v júni, pričom aj mesiace júl a august bývajú na zrážky bohaté. Všeobecne platí, že letný polrok je spravidla na zrážky bohatší ako zimný. Na tvorbe zásob podzemných vôd sa však v dôsledku vysokej evapotranspirácie v lete podieľajú hlavne jesenné a zimné zrážky (Atlas krajiny SR, 2002). Prúdenie vzduchu je modifikované predovšetkým členitosťou reliéfu. V otvorených oblastiach prevláda prúdenie od severozápadu a severovýchodu, v nižších polohách pozdĺž údolia potokov, t.j. hlavne zo severného smeru. Veternosť je slabá, 70-80 % vetrov nepresahuje rýchlosť 2 m/s (ÚPD Kremnica, 2011, s.23).

V ročnom chode je v riešenom území najviac priameho slnečného svitu o mesačnom priemere 225-242 hodín v období máj až august. V lete občas priamy slnečný svit tu trvá aj viac ako 300 hodín.

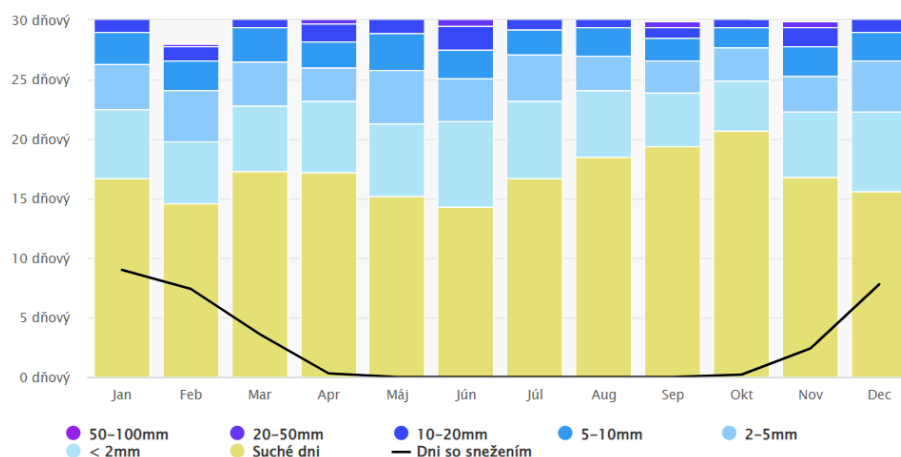
Obrázok: Počet snečných a oblačných dní v jednotlivých mesiacoch roka (30 ročný priemer)

Zdroj: 10.8.2022, https://www.meteoblue.com/en/weather/historyclimate/climatemodelled/Kremnica_slovakia_3060950

Snehová pokrývka sa v posudzovanej oblasti vyskytuje v priemere od polovice novembra do konca marca. Jej trvanie je v priebehu zimy občas prerušované a preto v predhoríach v priemere trvá 80 dní. vo vyšších polohách v priemere 105 dní. Pri tuhých a dlhých zimách trvá snehová pokrývka až 150 dní, pri suchých a teplých zimách len okolo 40 dní. Priemerné výšky snehovej pokrývky pri februárovom vrcholení zimy dosahujú v predhoríach 23 cm, vo vyšších polohách až 30 cm s 80 až 90 % zabezpečenosťou výskytu.

V posledných dvoch desaťročiach sa v tejto oblasti vyskytovali častejšie teplé obdobia ako chladné najmä v priebehu leta a zimy. Posudzovaná oblasť patrí do mierne vlhkej klimatickej oblasti. Humidita klímy rastie od predhorí k pohoriam, a tým sú v oblasti Kremnické Bane zrážky častejšie a zrážkové úhrny väčšie ako v oblasti Kremnice.

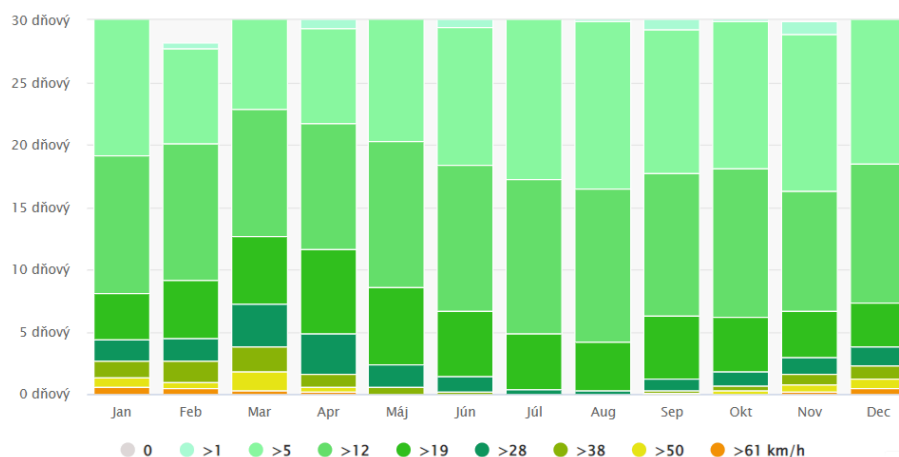
Predchádzajúci graf prezentuje priemerný počet snečných, polooblačných a oblačných dní v jednotlivých mesiacoch roka. K najviac oblačným dňom patria mesiace január, november a december.

Obrázok: Priemerný objem zrážok a suchých dní v jednotlivých mesiacoch roka v meste Kremnica (30 ročný priemer)

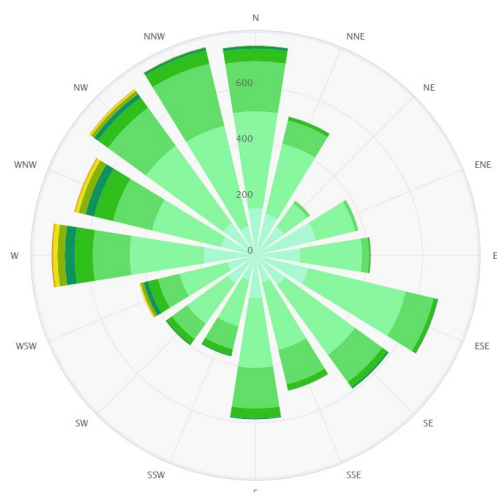
Zdroj: 10.8.2022, https://www.meteoblue.com/en/weather/historyclimate/climatemodelled/Kremnica_slovakia_3060950

V riešenom území sa najviac oblačnosti, vodnej pary o vysokej relatívnej vlhkosti vzduchu a najviac hmlových dní vyskytuje v zimnom období a najviac búrok v letnom období. Medzi týmito meteorologickými prvkami je vzájomná súvislosť. V ročnom chode je najväčšia relatívna vlhkosť vzduchu koncom jesene a v priebehu zimy. Najviac zrážok spadne v rámci územia v mesiacoch jún a november.

Obrázok: Počet veterných dní v jednotlivých mesiacoch roka v meste Kremnica (30 ročný priemer)
 Zdroj: 10.8.2022, https://www.meteoblue.com/en/weather/historyclimate/climatemodelled/Kremnica_slovakia_3060950

Ako prezentuje predchádzajúci graf, najviac veterných dní sa vyskytuje v mesiacoch december, január, február a december.

Obrázok: Veterná ružica pre mesto Kremnica (30 ročný priemer)
 Zdroj: 10.8.2022, https://www.meteoblue.com/en/weather/historyclimate/climatemodelled/Kremnica_slovakia_3060950

V riešenom území prevláda prúdenie vzduchu od severozápadu až severu. V teplom polroku sa výraznejšie uplatňuje prevládajúce podružné prúdenie vzduchu od juhovýchodu až juhu. Veternosť je v tejto oblasti mierna, v otvorených vyšších polohách priemerné mesačné rýchlosti vetra sa pohybujú zväčša 3 – 4 m.s.⁻¹, v nižších polohách v rozmedzí 2 – 3 m.s.⁻¹ (ÚPD Kremnica, 2011, s.24-26).

2.1.4. Technická infraštruktúra

Mesto je plne elektrifikované. Rozvodná sieť plynu je v meste vybudovaná čiastočne - 41,2 %. Obyvatelia sú napojení na verejný skupinový vodovod. Mesto má vybudovanú splaškovú kanalizáciu (čiastočne - 78,54 %). Pokrytie mobilných operátorov je nedostatočné - T - mobile 70 %, Orange 80 % a O2/4ka cca. 70 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet čiastočne prostredníctvom optickej siete (niektoré ulice nie sú pokryté) a 4G siete.

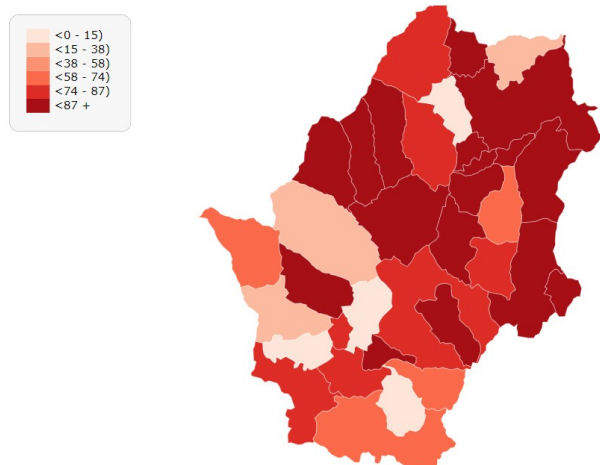
Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	ano/nie	áno	áno
Káblová televízia	ano/nie	áno	áno
Verejný vodovod	pokrytie v %	96,78	97
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť		
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	70	90
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	78,54	100
Rozvodná sieť plynu	ano/nie	41,2	60

pripojenie na sieť internet	DSL	áno	áno
	EDGE/UMTS/4G	áno	áno
verejný internet	Optická sieť	áno	áno
verejný prístupový bod	ano/nie	áno	áno
internetová kaviareň	ano/nie	áno	áno
pokrytie signálom Orange	%	80 %	100 %
pokrytie signálom T-mobile	%	70 %	100 %
pokrytie signálom O2, 4ka	%	70 %	100 %
verejnú studne	ano/nie	nie	nie
pramene pitnej vody	ano/nie	áno	áno
vodojemy	ano/nie	áno	áno
skládky TKO	ano/nie	nie	nie
separovaný zber	ano/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	áno	áno
kompostovisko	ano/nie	áno	áno
cintorín	počet	áno	áno
dom smútku	počet	áno	áno

Zdroj: OcÚ Kremnica, 2021

Pitnou vodou je Kremnica zásobovaná z verejného vodovodu využívajúceho lokálne vodné zdroje. Systém zásobovania pitnou vodou je rozdelený do viacerých tlakových pásiem. Územným plánom sa súčasný systém zásobovania mesta pitnou vodou zachováva, s jeho doplnením a rozšírením podľa jeho navrhovaného urbanistického rozvoja. Katastrálnym územím mesta vedie trasa skupinového vodovodu Turček - Kremnica - Žiar nad Hronom, na ktorý v návrhovom období územného plánu nie je potrebné mesto napojiť (ÚPM Kremnica, 2012, s.81).

Obrázok: Zásobovanie pitnou vodou v meste Kremnica a okrese Žiar nad Hronom
 Zdroj: 15.8.2022, http://www.sodbtn.sk/obce/vysledky_mapy_2021.php

Mesto Kremnica je zásobované pitnou vodou z verejného vodovodu v správe SLVS a.s. OZ Žiar nad Hronom. Vodovod v meste bol založený v roku 1884 zachytením 3 prameňov na úbočí Štós nad mestom so spoločnou výdatnosťou 2 – 10 l/s. S rozrastajúcim sa mestom postupne sa rozširovali jednak zdroje vody a jednak potrebné rozvody. Vodovodná sieť v súčasnosti pokrýva celé územie mesta. Keďže v ďalšom rozvoji mesta kapacity prameňov už nepostačovali, pristúpilo sa k využívaniu povrchovej vody z potokov. Vybudovaním úpravne vody „Pod čerešňou“ na potoku Smrečník (20 l/s) a úpravne vody v Kremnických Baniach (20 l/s) získala sa kapacita (40 l/s) dvojnásobne prevyšujúca pramenné zdroje (ÚPM Kremnica, 2012, s.127) V meste sú vybudované nasledujúce zariadenia na zásobovanie vodou:

Turčekovský banský vodovod je najstaršie zariadenie na privod potočnej vody do Kremnických Baní potrebný v baníctve pri spracovaní rudy. Pred storočiami sa vybuďoval mnohokilometrový privodný žľab od potokov v okolí Turčeka do Kremnických Baní. Prekrytý žľab prekonávajúci niektoré kopce štôľňou a údolie v Kremnických Baniach akvaduktom, privádza vodu do otvorenej akumuláčnej nádrže v Kremnických Baniach, vybudovanej na kóte 775 m.n.n. Z nádrže sa voda využívala na pranie rudy a na získanie mechanickej energie na drvenie rudy. Viedla sa flúdormi k nižšie stupňovite položeným šachtám a odovzdávala svoju energiu mechanickým zariadeniam. Do roku 2005 sa využíval na pohon turbín na výrobu elektrickej energie na IV. šachte.

Úpravňa vody v Kremnických Baniach, ktorá dodáva pitnú vodu do kremnického mestského vodovodu odoberá surovú vodu z akumuláčnej nádrže tohto vodovodu.

Grobnianský vodovod – vybudovaný v Kremnici v roku 1830 bol zrekonštruovaný v roku 1940. Privádza potočnú vodu do stredu mesta na úžitkové účely. Zdrojom vody je potok Smrečník (Zvolenodolinský) z ktorého hradlo odráža vodu do žľabu pri potoku na kóte 645 m.n.m.. Privod vody je nekrytým vydláždeným žľabom 50/40 cm vedeným po svahu Grobne v dĺžke 2100 m. Žľab privádza vodu do vodojemu s obsahom 100 m³ na kóte 630 m.n.m. na úbočí Grobne. Z vodojemu vedie potrubie DN 100 do starej mincovne. Hlavným odberateľom vody bola do r. 2006 Mincovňa š.p. a niekoľko záhradkárov na Grobni.

Kremnický mestský vodovod na pitnú vodu bol založený v roku 1884, kedy boli zachytené prvé pramene na Kremnickom Štôse nad mestom ako zdroje pitnej vody. Celé privodné potrubie bolo dobudované v r. 1893. Rozvodná sieť v rokoch 1900 až 1928. Vodojemy železobetónovej konštrukcie „Nad stanicou“, „Nad kasárňami“ a na hrade "(Zámocký)" boli vybudované v r. 1925, kedy boli zachytené ďalšie tri pramene. K odberu vody z potoka sa pristúpilo v r. 1940 vybudovaním úpravne vody Pod čerešňou. Ďalší vodojem Grobňa bol vybudovaný v r. 1950 a plnený z ÚV Pod čerešňou. Výstavba druhej úpravne vody na Kremnických Baniach bola skončená v r. 1965 a ako nové najväčšie zariadenie začala dodávať pitnú vodu pre mesto do vodojemov Na Grobni a Na Hrade. Uličné rozvodné potrubie bolo viackrát rekonštruované a rozšírené až do súčasného rozsahu.

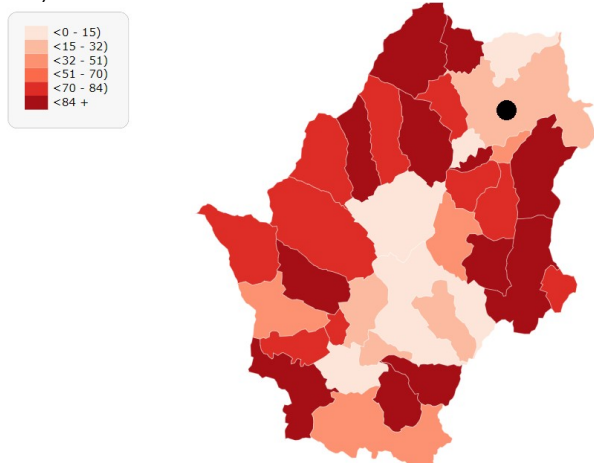
Skupinový vodovod Turček – Kremnica – Žiar nad Hronom (TKŽ)

Vodovod je v prevádzke od roku 1992, kedy bola vybudovaná úpravňa vody v Turčeku. Zdroj vody vodárenská nádrž bola dokončená v roku 1996, dovtedy úpravňa spracovávala povrchový odber z horného toku rieky Turiec. Diaľkový privádzač DN 500 vychádza z úpravne vody, prechádza celým kremnickým údolím v dĺžke 18 km do Žiaru nad Hronom. V súčasnosti dodáva pitnú vodu do vodojemu Krahule 400 m³, Kremnické Bane 2 x 150 m³, Horná Ves 400 m³, Dolná Ves 2 x 150 m³ a zausťuje do vodojemu 2 x 5000 m³ na Šibennom vrchu v Žiari nad Hronom.

Stredisko športu a cestovného ruchu Skalka

Stredisko má spracovaný a schválený návrh ÚPN-Z komplexného strediska rekreácie a cestovného ruchu Skalka, ktorý rieši zásobovanie pitnou vodou novým vodovodom z hydrogeologického vrtu HTK-1 s hĺbkou 42 m pri potoku Turček na kóte 950 m.n.m., z ktorého je voda čerpaná do vodojemu s objemom 650 m³ na kóte 1225 m.n.m. umiestneného pri areáli TV vysielajúca. Z vodojemu je vyvedené zásobovacie potrubie DN 160 PVC pre gravitačné zásobovanie plánovaných i jestvujúcich objektov strediska (ÚPM Kremnica, 2012, s.126-127).

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd z intravilánu mesta je uličnými stokami vyústenými do miestnych potokov bez čistenia. Realizuje sa projekt na vybudovanie hlavnej kmeňovej stoky súbežne s Kremnickým potokom až po Hornú Ves, kde ústi do tam už jestvujúcej čističky odpadových vôd. Horný úsek kmeňovej stoky bol už vybudovaný zároveň s výstavbou novej cesty cez mesto a vyústený je zatiaľ do Kremnického potoka bez čistenia. Začal sa realizovať aj zberač na zachytenie vyústení uličných stôk do potoka Skalka (Bystrica) a ich odvedenie cez stoku na Dolnej ulici do kmeňovej stoky pri Nemocnici s poliklinikou. Podobne budú zachytené vyústenia z Veterníka a zo závodu ELBA na dolnom úseku kmeňovej stoky po jej dobudovaní. Nasledujúci obrázok prezentuje úroveň pokrytia kanalizačnou sieťou v okrese Žiar nad Hronom a meste Kremnica (čierny bod).

Obrázok: Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd v meste Kremnica a okrese Žiar nad Hronom
Zdroj: 15.8.2022, http://www.sodbtn.sk/obce/vysledky_mapy_2021.php

Stredisko športu a cestovného ruchu Skalka

Odvádzanie a zneškodňovanie splaškových vôd z objektov sa rieši dvojako. Na zneškodňovanie splaškových vôd sú hotely Minciar, Limba, Fortuna a Skalka vybavené vlastnými čističkami odpadových vôd. V individuálnych chatách sú splašky akumulované v žumpách, ktoré sa časom vyvážajú. Vyčistené vody z ČOV sú odvádzané kanalizačným zberačom DN 160 PVC do pravostranného prítoku potoka Skalka. Povoľenie vydal OÚŽP v Banskej Štiavnici rozhodnutím č. 2005/00016/ZH zo dňa 11.4.2005 na množstvo $Q_m = 2,3 \text{ l.s}^{-1}$ a limity 45 mg BSK₅ a 35 mg NL. Návrh ÚPN-Z rieši zneškodňovanie splaškových vôd z novobudovaných objektov taktiež v malých ČOV zaústených do kanalizačného zberača DN 160 PVC. Celkové budúce množstvo vyčistených vôd odvádzaných kanalizačným zberačom bude $Q_m = 4,7 \text{ l.s}^{-1}$ a prekročí povolené $Q_m = 2,3 \text{ l.s}^{-1}$. Územnoplánovacia dokumentácia zóny navrhla preto predĺženie zberača DN 160 PVC a jeho zaústenie do potoka Skalka s väčším prietokom. Všetky územným plánom mesta navrhované stavby a zariadenia vodného hospodárstva (pre zásobovanie vodou a odkanalizovanie), vrátane úprav ich trás a zariadení na nich, sú podľa ustanovení § 11, ods. 5g a § 13, ods. 3a stavebného zákona, verejnosprospešnými stavbami (ÚPD Kremnica, 2012, s.132).

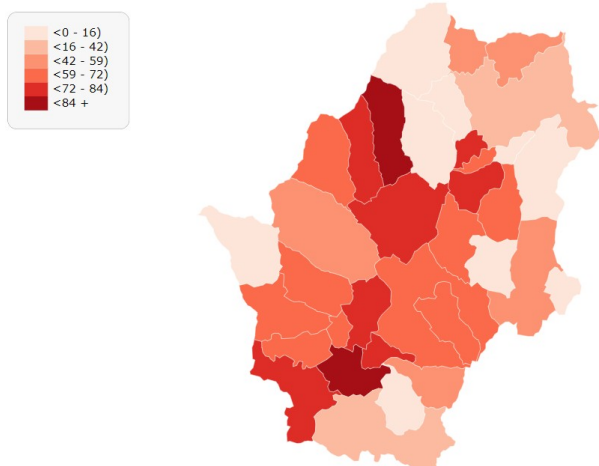
Elektrickou energiou je mesto zásobované z elektrostanie a 110/22 kV transformovne vedeniami zo Žiaru nad Hronom a z Handlovej. Súčasný stav miestnej 22 kV distribučnej siete je výraznejšie poznamenaný postupnosťou jej výstavby a zložitými terénnymi a priestorovými podmienkami mesta. Územným plánom sa navrhujú nevyhnutné úpravy 22 kV elektrovedení a ich rozšírenie v miestach novonavrhovanej zástavby, vrátane návrhu nových 22/0,4 kV trafostaníc. Okrem verejných rozvodov má na území mesta elektrorozvody aj Kremnická bankácka spoločnosť, ktorá vyrobenú elektrickú energiu distribuuje aj do verejnej siete (ÚPM Kremnica, 2012, s.81).

Napojenie na nadradenú rozvodnú sústavu je dvojitým 110 kV vedením pozdĺž južného a východného okraja mesta. Z rozvodne sú vyvedené 22 kV linky ako zásobovacie okruhy okolo mesta a ďalšie linky vyvedené na Turiec, na športovo rekreačné stredisko Skalka a pre TV zariadenia na Suche Hore. Územie mesta je taktokrát ohraničené primárnymi elektrickými vedeniami a ich ochrannými pásmami. Zásobovací okruh okolo mesta križuje južným smerom navrhované rozvojové plochy pre výhľadovú zástavbu. Toto vedenie sa v budúcnosti dostane medzi zástavbu, preto je nutná jeho budúca kabelizácia v zemi, vrátane odbočiek a prípojok. Dovtedy sú navrhnuté úsekové preložky tohoto 22 kV vedenia križujúceho plochy prvej fázy zástavby. Navrhnuté je aj preloženie 22 kV vedenia z elektrárne IV. stupňa križujúce budúcu zástavbu na lokalite "Maškovo". Odbočka 22 kV k trafostaniciam TS9-TS10 križuje navrhovanú zástavbu rodinných domov "Nad Veterníkom", preto je nutná jej kabelizácia v zemi v predstihu pred kabelizáciou okruhového 22 kV vedenia, z ktorého odbočuje (ÚPM Kremnica, 2012, s.134).

Športovo rekreačné centrum Skalka

Jestvujúce hotely sú zásobované elektrickou energiou 22 kV vedením č. 475 zo 110/22 kV ES Kremnica cez trafostanicu Skalka 2 x 630 kVA a Fortuna 400 kV. Trafostanica vysielača je zásobovaná 22 kV vedením č. 399 z ES Banská Bystrica. Výkony trafostaníc postačujú (ÚPM Kremnica, 2012, s.137).

Plynom je Kremnica zásobovaná z odbočky VTL trasy pohronského plynovodu prostredníctvom VTL/STL regulačných staníc, umiestnených v okrajových častiach mesta. Kremnica je plynofikovaná od roku 1985. Podľa celoštátneho sčítania obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 bolo z počtu 2019 trvale obývaných bytov 708 bytov vybavených plynom zo siete. Za štyri roky do roku 2005 vzrástol tento počet o 154 bytov na 862 bytov. Celkový podiel plynofikácie podľa uvedeného prehľadného rozboru je 88 %, čo je vysoký ukazovateľ, prevyšujúci priemery podobných sídiel. Ďalšie zvyšovanie podielu plynofikácie je možné napojovaním rodinných domov, ktorých je len 58 % plynofikovaných. Podmienkou je výstavba plynovodov k jestvujúcej okrajovej zástavbe mesta. Vyžiada si to aj napojenie lokalít novej výstavby navrhovanej na južnom okraji mesta, ktorá prinesie 370 nových odberateľov. (ÚPM Kremnica, 2012, s.81).

Obrázok: Zásobovanie plynom v meste Kremnica a okrese Žiar nad Hronom
Zdroj: 15.8.2022, http://www.sodbtn.sk/obce/vysledky_mapy_2021.php

V maloodbere pre školy, úrady, obchody, podnikateľov a organizácie sú špecifické odbery primerané ukazovateľom z miest podobnej veľkosti a vybavenosti, ktoré sa pohybujú od 10000 - 15000 tis.m³/odberateľ/rok. Veľkoodber plynu v ostatných rokoch klesá. Klesajú najmä odbery veľkých odberateľov (budova polikliniky, psychiatrická nemocnica, školy, internáty) a najmä priemyslu (Mincovňa, ELBA) ako najväčších odberateľov. Na klesanie odberov vplyva úspornosť v spotrebe plynu vplyvom nárastu jeho ceny (ÚPM Kremnica, 2012, s.141).

2.2. Popis lokality

2.2.1. Alokácia

Kremnica je historickým sídelným útvarom mestského typu, pôvodne banským mestom, dnes mestom s výrazne obytným charakterom, s menším zoskupením výrobných aktivít, ktorými sa v minulom storočí postupne nahrádzala pôvodná dominujúca banská ťažobná a spracovateľská činnosť. Mesto sa rozprestiera v Kremnických vrchoch na sútoku Kremnického (Piargskeho) potoka a potoka Skalka (Bystrica). Prechádza ním dôležitá dopravná trasa – štátna cesta I/65, vedúca zo Žiaru nad Hronom do Martina, ktorá má medzinárodný význam ako diaľková severojužná tranzitná trasa. Na východnom okraji mesta je železničná trať č. 171 z Hronskej Dúbravy do Hornej Štubne, s regionálnym významom. Historické danosti, okolité zvlášť kvalitné prírodné prostredie, osobitný svojráz a množstvo architektonických a technických pamiatok koncentrovaných najmä v pamiatkovej rezervácii a pamiatkovej zóne banských diel, dávajú mestu predpoklady stať sa atraktívnym rekreačným a turistickým centrom. Podľa Konceptie urbanizácie Slovenska je Kremnica klasifikovaná ako regionálne urbanizačné centrum, zabezpečujúce i niektoré špecifické funkcie, vyplývajúce z jeho osobitných urbánných daností. Svojou vybavenosťou saturuje základné potreby obyvateľov mesta a ďalších jedenástich obcí, tvoriacich jeho záujmové územie. Počet obyvateľov mesta je dlhodobo stagnačný. Prevažnú časť katastrálneho územia zaberajú lesy, menšinovo zastúpené lúky a pasienky sa nachádzajú najmä v údolných polohách a na svahoch, privrátených k mestu. Zastúpenie orných pôd je len marginálne. Kremnica je vybavená základnou technickou infraštruktúrou. Je centrálné zásobovaná pitnou vodou, plynom a elektrickou energiou, má vybudovanú verejnú kanalizáciu, dosiaľ však bez vyhovujúceho čistenia splaškových vôd. Centrálné vykurovanie a príprava teplej úžitkovej vody je zabezpečená v nových obytných súboroch. Najvýznamnejšia občianska vybavenosť je koncentrovaná v centrálnej mestskej zóne, ktorá je ťažiskom mesta prakticky identickým s pamiatkovou rezerváciou. Po obvode centra sú podľa terénnych daností rozmiestnené prevažujúco obytné plochy a plochy so zmiešanou zástavbou. Novšia a najnovšia obytná zástavba sa nachádza najmä južne a juhozápadne od historického jadra mesta. Výraznejšie plochy výrobných zariadení (nová mincovňa, ELBA), sú umiestnené na vyvýšenom priestranstve nad mestom. Športovo – rekreačná zóna sa vytvorila postupným prirodzeným rastom v údolí Kremnického potoka na juhozápade mesta, staršie rekreačné zariadenia sú však sústredené i v uzávere zástavby vo Zvolenskej doline. Vysunuté športovo – rekreačné centrum sa nachádza v Kremnických vrchoch, v lokalite Skalka (ÚPD Kremnica, 2012, s.12-13).

Katastrálne územie mesta hraničí s katastrami obcí Dolná Ves, Horná Ves, Lúčky, Kunešov, Kremnické Bane, Krahule, Ihráč a Nevoľné z okresu Žiar nad Hronom, Železná Breznica a Sielnica z okresu Zvolen, Badín, Banská Bystrica (k.ú. Radvaň) a Tajov z Banskobystrického okresu a s katastrom obce Turček (k.ú. Horný Turček) z okresu Turčianske Teplice. Záujmové územie Kremnice zahŕňa okrem Kremnice ďalších 11 obcí: Bartošova Lehôtka, Dolná Ves, Horná Ves, Ihráč, Jastrabá, Kopernica, Krahule, Kremnické Bane, Kunešov, Lúčky a Nevoľné. V týchto obciach pri sčítaní v roku 2001 bývalo celkom 4.264 trvalo bývajúcich obyvateľov. Spolu s Kremnicou bývalo v roku 2001 v záujmovom území mesta 10.086 trvale bývajúcich obyvateľov. Záujmové územie mesta má celkovú rozlohu 16.039 ha (160,39 km²), bez katastra Kremnice 11.725 ha (117,25 km²) (ÚPD Kremnica, 2012, s.13).

2.2.2. Reliéf, geomorfológia, geológia

Po geomorfologickej stránke patrí záujmové územie Kremnice do subprovincie Vnútrotných Západných Karpát, oblasti Slovenské stredohorie, celku Kremnické vrchy a časti Jastrabská vrchovina. Záujmové územie je súčasťou silne až veľmi silne členitých vrchovín a silne členitých nižších hornín, upadajúcich v smere na juh do údolnej nivy Hrona. Celá oblasť okolia Kremnice sa vyznačuje prevládajúcimi pozitívnymi morfoštruktúrami hrastov a diferencovaných blokov, ktoré sú súčasťou vulkanickej blokovej štruktúry Slovenského stredohoria (Atlas krajiny SR, 2002) (ÚPD Kremnica, 2012, s.24).

Kremnica je terasovite rozložená v centrálnej časti Kremnických vrchov v nadmorskej výške 550 m n.m. Kremnické vrchy tvoria geomorfologický celok vulkanického pôvodu v Západných Karpatoch, ktorý sa tiahne v smere sever – juh v dĺžke 32 km a šírke 2 – 20 km. Na severe ich ohraničuje Veľká Fatra a Turčianska kotlina, z juhozápadu Vtáčnik a Žiarska kotlina, z juhovýchodu Zvolenská kotlina a zo severovýchodu časť Nízkych Tatier. Najvyšší bod Kremnických vrchov je Flochová (1.318 m.n.m.), najnižší bod je ústie Kremnického potoka do Hrona (260 m) (http://old.kremnica.sk/index.php?option=com_content&task=view&id=55&Itemid=58, 10.8.2011). Okrajové svahy tohto pohoria sa na juhovýchode zvažujú do Žiarskej kotliny, na juhu do prielomovej časti doliny Hrona, ktorá ich oddeľuje od Štiavnických vrchov, a na juhovýchode do Zvolenskej kotliny. Severne od obce Kordíky hraničia Kremnické vrchy so Starohorskými vrchmi. Ich vzájomná hranica vedie po západnom svahu Harmaneckej doliny. Kremnické vrchy pôsobia navonok ako masívne a kompaktné pohorie. Vnútorne sú však diferencované do pomerne odlišných jednotiek. Dôležitým znakom pohoria je jeho nápadná výšková asymetria. Najvyššie vrchy sa nachádzajú na jeho severovýchodnom okraji, v časti Flochovský chrbát. Tu leží aj najvyšší bod Kremnických vrchov – masívna a rozložitá Flochová (1.318 m.n.m.). Z nej smerom na juh vybieha ostrý hrebeň, v ktorom sa nachádzajú ďalšie vysoké vrchy (napr. Vyhnatová, Skalka, Zlatá Studňa a Veleštúr). Na východnú stranu ich hrebeň strmo klesá do Kordíckej brázd. Strmý svah je porušený množstvom horninových zosuvov. Južne od Veleštúra sa horský chrbát stupňovito znižuje. Smerom do Zvolenskej kotliny z neho vybieha niekoľko rázsoch, medzi ktoré sú vklínené dlhé doliny. Táto časť Kremnických vrchov sa nazýva Turovské predhorie. Západne od Flochovského chrbta leží nižšia a menej členitá Kunešovská hornatina. V jej jadre sa v širšom okolí obce Kunešov nachádza nekrasová planina s hladko modelovaným reliéfom. Na západe túto planinu ostro ohraničuje strmý svah zvažujúci sa do Handlovskej kotliny. Výškovú úroveň planiny v okolí Kunešova možno sledovať aj na druhej strane Kremnickej doliny, v oblasti Krahúl a Kremnického vrchu (1.008 m.n.m.), kde má reliéf podobne plochý charakter. Smerom na juh Kunešovská hornatina stupňovito klesá do nízkej, avšak členitej Jastrabskej vrchoviny. Tú tvorí sústava horských chrbtov a hlbšie vrezaných dolín. Najväčšia z nich, tiahnúca sa pozdĺž Kremnického potoka, má veľký dopravný význam pre mesto Kremnica, pretože ňou vedie cesta a železnica. Nad dolinou sa vypína ostrý bralnatý vrch Jastrabská skala, ktorý je významnou krajinnou dominantou južnej časti Kremnických vrchov (ÚPD Kremnica, 2012, s.24).

2.3. Demografický vývoj

V meste žije 93,39 % obyvateľov so slovenskou národnosťou. Celkovo viac ako 48,40 % obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru obyvateľov mesta podľa pohlavia v roku 2021. Najviac obyvateľov je vo vekovej skupine od 40 do 44 rokov.

Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)

	2021		Spolu	rozdiel	Muži / ženy
	Muži	Ženy			
Spolu	2335	2535	4870	-200	
4 roky alebo menej	102	97	199	5	
Od 5 do 9 rokov	96	99	195	-3	
Od 10 do 14 rokov	100	97	197	3	
Od 15 do 19 rokov	116	122	238	-6	
Od 20 do 24 rokov	124	103	227	21	
Od 25 do 29 rokov	124	120	244	4	
Od 30 do 34 rokov	137	153	290	-16	
Od 35 do 39 rokov	164	169	333	-5	
Od 40 do 44 rokov	206	176	382	30	
Od 45 do 49 rokov	186	181	367	5	
Od 50 do 54 rokov	187	155	342	32	
Od 55 do 59 rokov	154	169	323	-15	
Od 60 do 64 rokov	154	194	348	-40	
Od 65 do 69 rokov	164	188	352	-24	
Od 70 do 74 rokov	122	211	333	-89	
Od 75 do 79 rokov	95	124	219	-29	
Od 80 do 84 rokov	37	96	133	-59	
Od 85 do 89 rokov	23	56	79	-33	
Od 90 do 94 rokov	8	18	26	-10	
Od 95 do 99 rokov	1	7	8	-6	

Zdroj: ŠÚSR, 2022, DataCubes

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v meste Kremnica v roku 2021.

Bývajúce obyvateľstvo v meste Kremnica (rok 2021)

	spolu	ženy	0-14	15-65	66+
mesto Kremnica	4870	2535	591	3094	1150

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

V roku 2021 žilo v meste celkovo 4870 obyvateľov. V tomto roku žilo v meste 2535 žien. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov - 3094. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva mesta Kremnica podľa vierovyznania v roku 2021. Mesto je podľa kritéria vierovyznania homogénne s 1 dominantným vierovyznaním. Najväčšia časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckej cirkvi (48,4 %). Pri 4,9 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 39,48 % obyvateľov. K evanjelickej cirkvi sa hlási 4,38 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania 2021

Ukazovateľ	SODB 2021	%
Rímskokatolícka cirkev	2388	48,4
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	216	4,38
Gréckokatolícka cirkev	33	0,67
Reformovaná kresťanská cirkev	4	0,08
Pravoslávna cirkev	5	0,1
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1	0,02
iné	97	1,97
bez vyznania	1948	39,48
nezistené	242	4,9

Zdroj: 2.8.2022, http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 93,39 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti 2021			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Slovenská	4608	93,39	
Maďarská	8	0,16	
Rómska	34	0,69	
Rusínska	5	0,1	
Ukrajinská	4	0,08	
Česká	16	0,32	
Nemecká	22	0,45	
Moravská	0	0	
Polská	2	0,04	
Ruská	1	0,02	
Ostatné	11	0,22	
Nezistené	223	4,52	

Zdroj: 2.8.2022, http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_narodnost_2021.php?kod_obce=508497

V meste Kremnica žije podľa oficiálnej štatistiky cca. 0,69 % rómskej národnosti (ostatní obyvatelia sa hlásia k slovenskej národnosti) a 0,16 % obyvateľov maďarskej národnosti. Pri 4,52 % obyvateľoch nebola zistená národnosť. V rámci okresu mierne klesá počet obyvateľov slovenskej národnosti.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
ok. Ž. nad Hronom	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spolu	48210	48054	47874	47736	47441	47211	47160	46991	46732	46477	44424
Slovenská	41519	41365	41593	41587	41436	41301	41347	41261	41087	40886	41166
Maďarská	123	118	125	126	123	121	122	124	126	127	102
Rómska	746	746	739	739	733	735	735	732	729	726	146
Rusínska	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	22
Ukrajinská	31	35	38	37	39	38	41	41	42	42	29
Česká	211	209	226	227	231	231	229	230	227	231	174
Nemecká	213	211	215	211	211	208	203	199	195	186	66
Polská	18	18	25	25	25	25	26	27	28	30	23
Chorvátska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Srbská	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Ruská	9	9	11	12	13	13	13	14	14	16	14
Židovská	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3
Moravská	23	22	23	23	22	21	20	19	19	17	7
Bulharská	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	0
Grécka	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Rumunská	0	2	7	8	8	12	13	13	13	13	7
Rakúska	0	0	5	5	6	6	6	6	6	9	3
Vietnamská	4	5	8	8	8	8	8	8	8	8	15
Čínska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Talianska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Írska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Anglická	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Francúzska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Turecká	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Iná a nezistená	5295	5296	4838	4707	4565	4471	4376	4296	4217	4165	2610

Zdroj: ŠÚSR, 2011-2021, DataCubes

2.3.1. Demografia

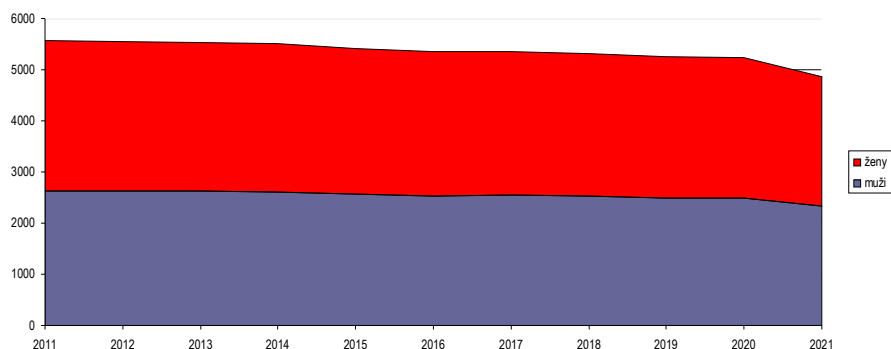
Problémom a zároveň bariérou rozvoja prevažnej časti obcí je postupné znižovanie počtu obyvateľov. V prípade mesta Kremnica bol zaznamenaný rovnako pokles počtu obyvateľov. Mierny pokles obyvateľov je spôsobený porblematickým pracovným trhom, ktorý nie je schopný pokryť dopyt, ako aj komplikovanou sociálnou situáciou určitých skupín obyvateľstva.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

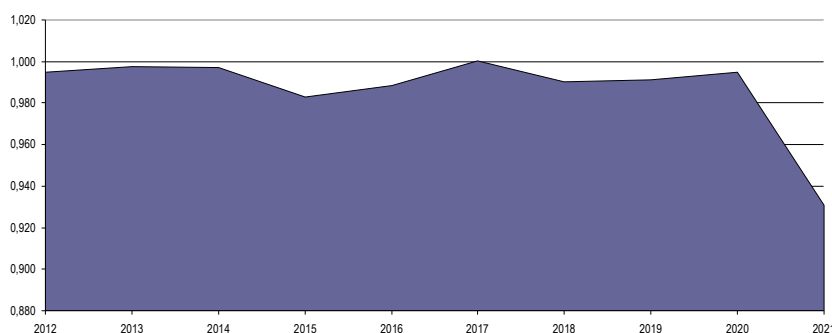

Kremnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
k 1.1.	5617	5571	5542	5528	5513	5419	5356	5358	5306	5258	4934
k 30.6.	5594	5557	5535	5521	5466	5388	5357	5332	5282	5245	4902
k 31.12	5571	5542	5528	5513	5419	5356	5358	5306	5258	5232	4870
muži	2629	2629	2623	2611	2565	2538	2540	2528	2500	2488	2335
ženy	2942	2913	2905	2902	2854	2818	2818	2778	2758	2744	2535
Index	-	0,995	0,997	0,997	0,983	0,988	1,000	0,990	0,991	0,995	0,931
Priemer Ix											0,987

Zdroj: ŠÚSR, 2011-2021, DataCubes

Obrázok: Vývoj počtu mužov a žien
Zdroj: ŠÚSR, 2011-2021, DataCubes

Obrázok: Vývoj rastového indexu v meste
Zdroj: ŠÚSR, 2012-2021, DataCubes

Počas sledovaného obdobia v priemere počet obyvateľov klesol o 701 (- 12,58 %). Priemerný index dosiahol hodnotu 0,987, čo predstavuje priemerný ročný pokles o 1,14 %. K najvyššiemu poklesu došlo v roku 2021, kedy klesol počet obyvateľov o 362 osôb. K rokom s najvyšším poklesom obyvateľstva patrili aj roky 2015 a 2016, kedy klesol počet obyvateľov o - 94 a 63. V sledovanom období došlo k nárastu počtu obyvateľov len v roku 2017 a to +2.

2.3.2. Prírodný prírastok a úbytok

Nasledujúca tabuľka prezentuje prírodný prírastok/úbytok obyvateľstva v celom okrese, ako aj prírodný prírastok v samotnom meste Kremnica.

Prírodný prírastok											
M. Kremnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Ž. n. Hronom HMPP	-1,28	-1,5	-1,81	-0,92	-2,75	-2,28	-0,4	-1,76	-2,03	-1,37	-6,39
prírodný prírastok	-22	-14	2	-9	-29	-25	-10	-23	-14	-21	-35
hrubá miera pr. prír.	-3,93	-2,52	0,36	-1,63	-5,31	-4,64	-1,87	-4,31	-2,65	-4	-7,14

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prírodného prírastku obyvateľstva v okrese Kremnica v sledovanom období vykazuje v takmer každom roku negatívny trend. Pozitívna hodnota v meste Kremnica bola zaznamenaná len v

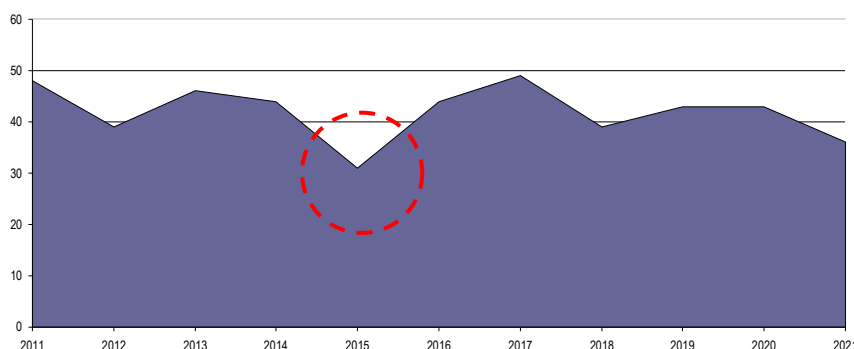
případe roku 2013, keď dosiahol hodnotu 2. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2015 a 2021 a to 29 a 35 osôb.

2.3.3. Pôrodnosť

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za mesto Kremnica. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2017, kedy hrubá miera dosiahla 9,81. Do roku 2021 klesol počet na 8,16. Najvyšší počet živonarodených v meste Kremnica bol evidovaný v roku 2011 a 2017 a to 49 a 48 osôb.

Počet živonarodených											
M. Kremnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Ž. n. HronomHM	8,7	8,12	8,49	8,47	8,28	8,6	9,81	8,71	8,17	9,12	8,16
Narodení	48	39	46	44	31	44	49	39	43	43	36
Živonarodení	48	38	46	44	31	44	49	39	42	43	36
hrubá miera živorod.	8,58	6,84	8,31	7,97	5,67	8,17	9,15	7,31	7,95	8,2	7,34

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obrázok: Vývoj počtu narodených
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade mestskej štatistiky. Aj keď z hľadiska trendu počet potratov v meste stúpa aj klesá. Najviac potratov bolo zaznamenaných v období rokov 2015, 2016 a 2017. Celkovo sa hodnoty nachádzajú väčšinou pod okresnými štatistikami. Do roku 2019 dochádzalo zväčša k znižovaniu počtu potratov, čo súviselo so zlepšovaním ekonomickej situácie v regióne. V roku 2020 (začítok COVID - 19) sa výrazne zvýšil počet potratov.

Počet potratov											
M. Kremnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Ž. n. HronomHM	3,36	3,28	4,09	3,7	4,2	3,38	3,6	2,59	2,86	2,51	2,58
Potratovosť	14	9	14	12	17	16	23	12	9	13	6
hrubá miera potratovosti	2,5	1,62	2,53	2,17	3,11	2,97	4,29	2,25	1,7	2,48	1,22
index potratovosti	29,17	23,08	30,43	27,27	54,84	36,36	46,94	30,77	20,93	30,23	16,67
ukončené tehotenstvá	62	48	60	56	48	60	72	51	52	56	42
hrubá miera uk. tehot.	11,08	8,64	10,84	10,14	8,78	11,14	13,44	9,56	9,84	10,68	8,57

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

2.3.4. Úmrtnosť

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s miernym trendom nárastu v posledných rokoch sledovaného obdobia. Počet kolíše okolo 10,647 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet v meste Kremnica bol zaznamenaný v roku 2021 (nie však výrazne mimo štandardné hodnoty).

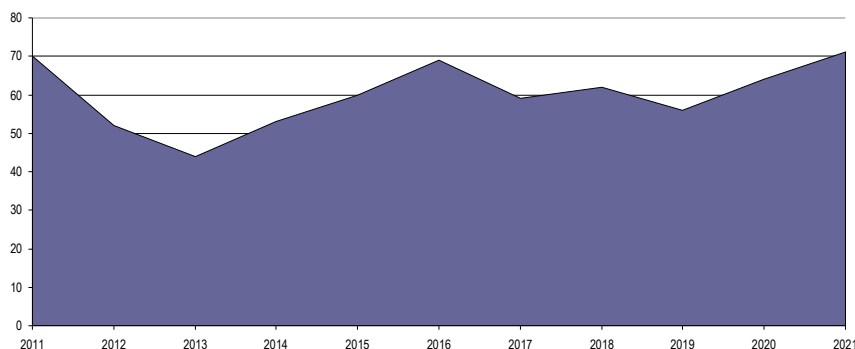
V meste Kremnica možno sledovať rastúci aj klesajúci trend. V roku 2011 bolo evidovaných 12,51 zomretých na 1000 obyvateľov, v roku 2021 to bolo 14,48 (v absolútnom vyjadrení 70 a 71 obyvateľov). V roku 2019 to bolo

10,6 zomretých na 1000 obyvateľov. V roku 2020 a 2021 boli mierne vyššie hodnoty ovplyvnené aj zhoršením dostupnosti zdravotníckych služieb z dôvodu COVID - 19 opatrení.

Počet zomretých											
M. Kremnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Ž. n. HronomHM	9,98	9,62	10,3	9,39	11,03	10,88	10,22	10,47	10,2	10,49	14,54
Zomretí	70	52	44	53	60	69	59	62	56	64	71
hrubá miera úmrtnosti	12,51	9,36	7,95	9,6	10,98	12,81	11,01	11,63	10,6	12,2	14,48

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

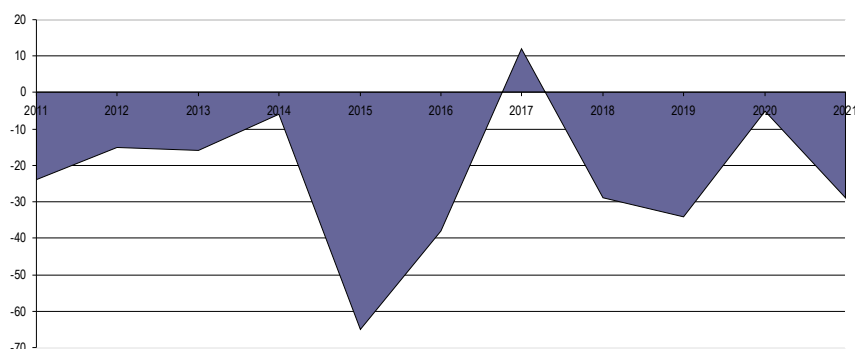
Obrázok: Vývoj počtu zomretých
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

2.3.5. Migrácia

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vysťahovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v meste pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok negatívny trend. V takmer každom roku sledovaného obdobia presahoval počet vysťahovaných počet prisťahovaných. Najvyššia negatívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2015 - 65 a v roku 2016 - 38.

Saldo sťahovania											
M. Kremnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Ž. n. HronomHM	-1,55	-1,75	-1,94	-1,97	-3,45	-2,58	-0,68	-1,83	-3,5	-4,1	-3,02
migračné saldo	-24	-15	-16	-6	-65	-38	12	-29	-34	-5	-29
hr. miera migr. salda	-4,29	-2,7	-2,89	-1,09	-11,89	-7,05	2,24	-5,44	-6,44	-0,95	-5,92

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obrázok: Vývoj migračného salda
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

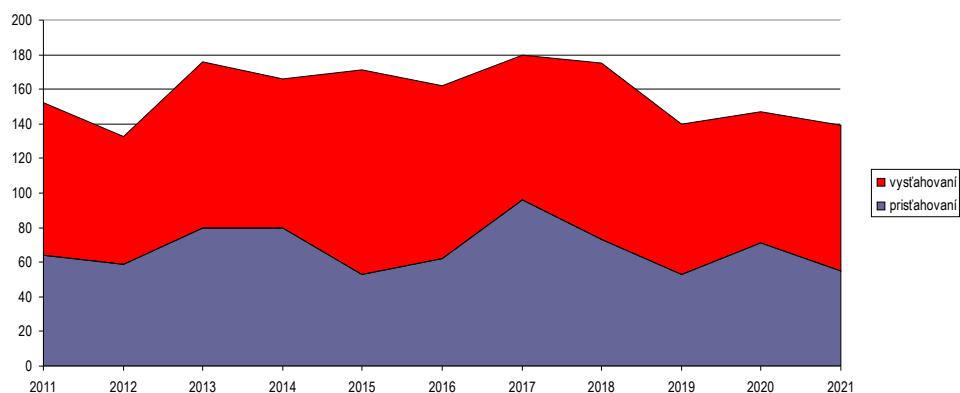
Najnižší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2020 a 2013 a to 5 a 6 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za mesto Kremnica. Najvyšší počet obyvateľov migruje do Bratislavy, Banskej Bystrice a mimo územia SR.

Migrácia obyvateľstva

M. Kremnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
prist'ahovaní	64	59	80	80	53	62	96	73	53	71	55
vyst'ahovaní	88	74	96	86	118	100	84	102	87	76	84

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obrázok: Vývoj počtu prist'ahovaných a odsťahovaných v meste

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

V sledovanom období počet vyst'ahovaných a prist'ahovaných kolíše. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2013 a v prípade vyst'ahovaných aj v roku 2015 a 2018 - celkovo až 118 a 102 vyst'ahovaných. V roku 2021 počet vyst'ahovaných dosiahol hodnotu 84. Najväčší počet prist'ahovaných bol zaznamenaný v roku 2017 kedy sa do mesta prist'ahovalo celkovo 96 obyvateľov. Do roku 2014 možno badať vyrovnaný trend.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za mesto. Celkový prírastok vykázal v okrese v sledovanom období vždy zápornú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)

M. Kremnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Ž. n. HronomHM	-2,84	-3,24	-3,75	-2,89	-6,2	-4,86	-1,08	-3,59	-5,53	-5,47	-9,41
celkový prírastok	-46	-29	-14	-15	-94	-63	2	-52	-48	-26	-64
hrubá miera celk. pr.	-8,22	-5,22	-2,53	-2,72	-17,2	-11,69	0,37	-9,75	-9,09	-4,96	-13,06

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Celkový prírastok v meste vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu úbytku došlo v roku 2015, kedy úbytok obyvateľov dosiahol hodnotu 94. Najnižší úbytok bol zaznamenaný v roku 2013 a 2014 a to úbytok 14 a 15 obyvateľov. Jediné pozitívne saldo olo v roku 2017.

2.3.6. Sobášnosť a rozvodovosť

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v meste Kremnica. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2011 pripadalo 3,85. Do roku 2021 bol ich počet na hodnote 4,91.

Počet sobášov

M. Kremnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Ž. n. HronomHM	3,85	4,3	4,11	3,49	4,52	4,78	4,81	5,44	5,61	3,82	4,91
sobášnosť	28	19	16	21	20	22	24	18	32	18	17
hrubá miera sobášnosti	5,01	3,42	2,89	3,8	3,66	4,08	4,48	3,38	6,06	3,43	3,47

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v meste podobná (v priemere o niečo nižšia - 3,970), ako v prípade okresu. Najvyšší počet sobášov sa uskutočnil v rokoch 2011 a 2019. V prípade rozvodovosti boli hodnoty nad aj pod úrovňou okresu. K vyšším počtom došlo v roku 2014 a 2020.

Počet rozvodov											
M. Kremnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Ž. n. HronomHM	1,74	1,7	2,15	1,78	1,93	1,18	1,57	1,87	1,62	1,95	1,52
rozvodovosť	5	8	11	14	7	7	8	7	8	12	6
hrubá miera roz.	0,89	1,44	1,99	2,54	1,28	1,3	1,49	1,31	1,51	2,29	1,22
index rozvodovosti	17,86	42,11	68,75	66,67	35	31,82	33,33	38,89	25	66,67	35,29

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

2.3.7. Veková štruktúra

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

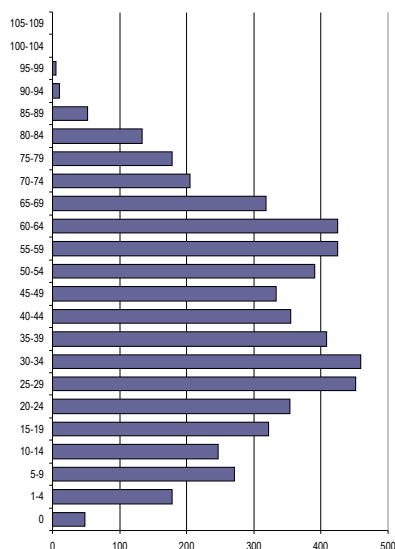
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spolu	5571	5542	5528	5513	5419	5356	5358	5306	5258	5232	4870
0	48	38	46	45	30	42	56	38	40	43	35
1-4	178	177	179	167	177	158	164	178	159	169	164
5-9	271	267	253	247	228	218	218	218	210	210	195
10-14	247	258	259	259	268	273	266	250	246	228	197
15-19	322	293	272	280	267	249	264	263	258	269	238
20-24	354	347	361	340	315	307	281	265	277	271	227
25-29	452	415	385	362	333	331	333	333	311	294	244
30-34	459	475	466	442	433	411	384	351	322	310	290
35-39	409	417	417	448	429	426	436	427	406	400	368
40-44	355	382	400	410	416	404	404	411	438	424	382
45-49	333	319	316	324	342	358	379	397	396	403	367
50-54	391	371	350	347	353	329	310	314	323	343	342
55-59	425	420	432	427	382	376	358	340	332	345	323
60-64	425	424	397	384	394	400	398	404	400	361	348
65-69	318	333	364	373	381	389	388	368	358	356	352
70-74	205	222	237	249	265	276	288	313	319	338	333
75-79	178	190	182	197	183	180	191	194	205	211	219
80-84	133	121	134	130	130	125	140	133	143	131	133
85-89	52	54	51	54	66	79	70	81	80	87	79
90-94	10	13	22	23	22	20	24	19	26	31	26
95-99	5	4	4	4	2	2	2	6	6	6	8
100-104	1	2	1	1	3	2	3	3	3	1	0
105-109	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

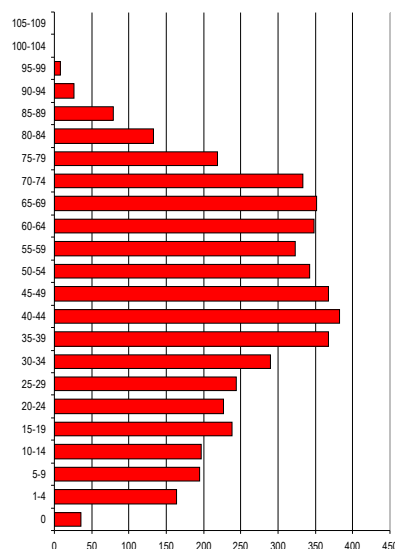
K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 70 - 74. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v meste Kremnica.

2011

2021

Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k poklesu počtu obyvateľov hlavne v predproduktívnom a produktívnom veku. Do roku 2032 by mal celkový počet obyvateľov klesnúť na 4684 obyvateľov. Bude sa meniť hlavne veková štruktúra obyvateľov. K najvyššiemu nárastu by malo dôjsť vo vekovej skupine 70 až 79. V nižších vekových štruktúrach od 5 do 29 bol zaznamenaný pokles. Ostatné vekové skupiny by mali mať rovnomerný a miernejší vývoj.

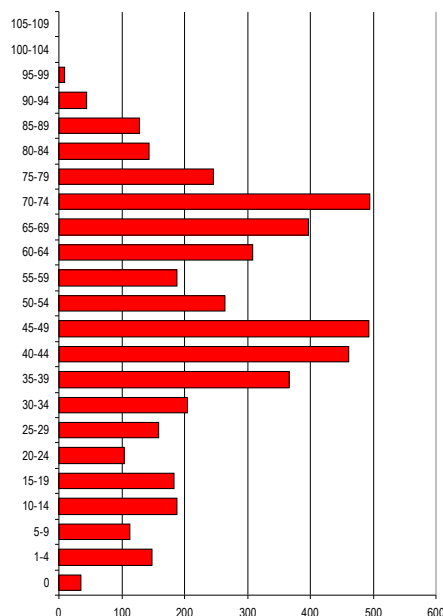
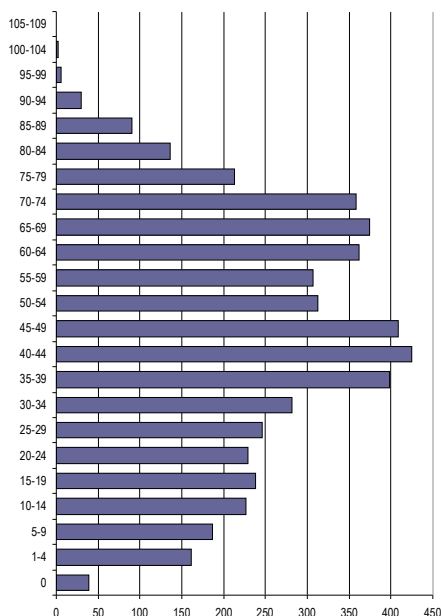
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Spolu	5036	5001	4968	4929	4895	4860	4825	4790	4754	4719	4684
0	39	39	38	38	37	37	36	36	35	35	34
1-4	162	160	159	157	156	155	153	152	151	149	148
5-9	187	179	172	165	157	150	143	135	128	121	113
10-14	227	223	219	215	211	207	203	199	195	192	188
15-19	238	233	227	222	216	211	206	200	195	189	184
20-24	229	217	204	192	179	167	154	142	129	117	104
25-29	246	237	229	220	211	203	194	185	176	168	159
30-34	282	275	269	258	252	244	236	228	220	213	205
35-39	398	395	392	389	386	383	379	376	373	370	367
40-44	425	428	432	436	439	443	447	450	454	458	462
45-49	408	417	425	434	442	451	459	467	476	484	493
50-54	313	308	303	298	293	288	283	278	273	268	263
55-59	307	295	283	271	259	247	235	224	212	200	188
60-64	362	357	352	346	341	336	330	325	320	314	309
65-69	375	377	379	382	384	386	388	390	392	395	397
70-74	359	372	386	400	413	427	441	454	468	482	495
75-79	213	217	220	223	226	230	233	236	239	243	246
80-84	137	137	138	139	140	140	141	142	143	143	144
85-89	91	95	98	102	106	110	113	117	121	125	128
90-94	30	32	33	34	36	37	39	40	42	43	44
95-99	6	7	7	7	7	8	8	8	9	9	9
100-104	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
105-109	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Prognózovaná veková štruktúra obyvateľstva

2022

2032

Ďalšie demografické charakteristiky

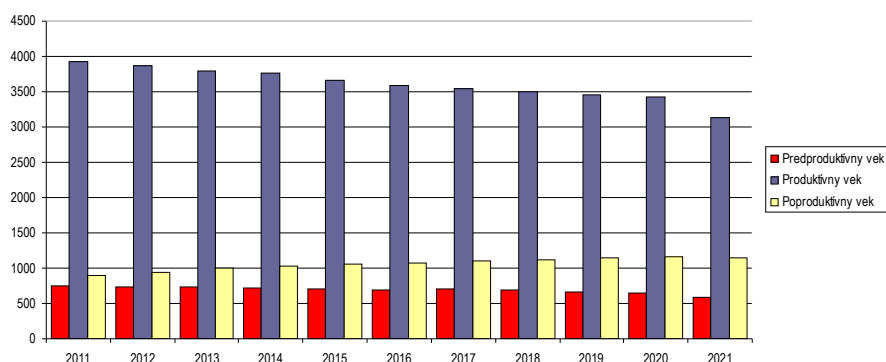
Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný výrazný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov poproduktívneho veku o 27,49 %. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles o 153 (20,5 %) obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal výrazný pokles o 796.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Predproduktívny vek	744	740	737	718	703	691	704	684	655	650	591
Produktívny vek	3925	3863	3796	3764	3664	3591	3547	3505	3463	3420	3129
Poproduktívny vek	902	939	995	1031	1052	1074	1107	1117	1140	1162	1150

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

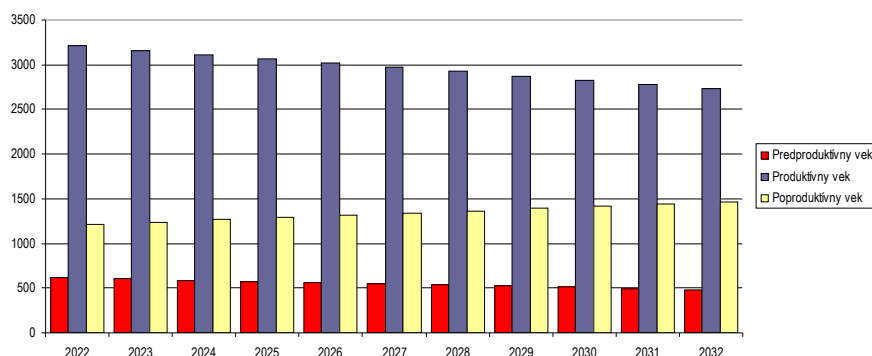
Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekových skupinách poproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2032.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2032

Do roku 2032 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine poproduktívneho veku. V tejto vekovej skupine sa predpokladá nárast o 254 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2032

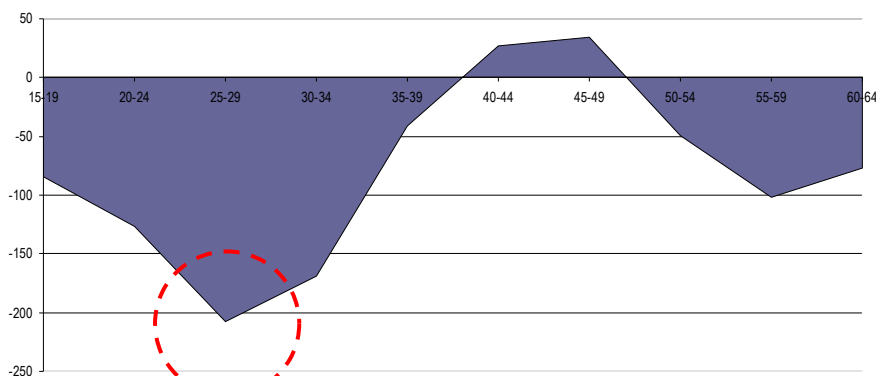
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Predproduktívny vek	614	601	588	575	562	549	536	523	509	496	483
Produktívny vek	3209	3161	3116	3065	3019	2971	2924	2876	2829	2781	2734
Poproduktívny vek	1213	1239	1264	1289	1315	1340	1366	1391	1416	1442	1467

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 40 do 44 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 20 do 24 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2011 až 2021 bol zaznamenaný v skupine 15 až 39 rokov a od 50 do 64 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2011 a 2021

Vek	2011	2021	rozdiel 2021 -2011
15-19		322	238
20-24		354	227
25-29		452	244
30-34		459	290
35-39		409	368
40-44		355	382
45-49		333	367
50-54		391	342
55-59		425	323
60-64		425	348

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca.

2.3.8. Príjmy a výdavky domácností

Príjmy domácností

Priemerný čistý príjem domácnosti mal v sledovanom období rastúcu tendenciu. V priemere stúpol od roku 2011 do roku 2021 o 51,89 %. Spomedzi ostatných regiónov SR je na podpriemernej úrovni.

Čisté peňažné príjmy v Eur	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská republika	361,77	366,34	369,92	390,13	422,83	440,91	455,83	473,35	495,84	509,65	527,65
Bratislavský kraj	452,51	468,54	486,75	509,32	554,09	576,47	587,56	609,09	635,11	660,56	684,24
Trnavský kraj	376,65	384,57	387,67	419,9	440,17	458,62	475,82	494,78	517,08	531,75	550,21
Trenčiansky kraj	364,55	370,95	375,67	403,21	440,72	460,27	478,42	497,58	513,92	537,25	557,91
Nitriansky kraj	361,81	352,16	353,67	384,8	412,3	436,35	451,22	469,25	482,7	501,71	519,73
Žilinský kraj	356,26	367,01	362,08	372,15	395,15	410,52	423,79	440,21	456,99	463,60	476,67
Banskobystrický kraj	349,62	353,07	355,83	368,72	420,93	435,52	450,62	467,59	499,14	511,06	531,03
Prešovský kraj	327,08	327,65	328,33	344,31	359,36	375,8	390,3	404,7	425,18	429,66	442,64
Košický kraj	330,44	333,77	337,33	350,93	393,01	406,85	421,27	437,52	466,06	476,15	494,11

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Výdavky domácností

Štruktúru výdavkov domácností prezentuje nasledujúca tabuľka. Najvyššie výdavky domácnosti dlhodobo plynú na stravovanie (cca. 76,83 €) a bývanie (cca. 67,76 € na osobu). Vysoký podiel (hlavne v prípade pracujúceho obyvateľstva mesta) pripadá na dopravu do zamestnania, keďže dôležité pracovné trhy sa nachádzajú mimo mesta Kremnica (Banská Bystrica, Bratislava, zahraničie).

Čisté peňažné výdavky (od r. 2011) v eurách	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spolu	303,3	313,4	312,4	306,6	342,1	345,8	353,2	360,8	375,7	380,9	390,1
Potraviny a nealko. nápoje	66,2	69,9	72,1	70,2	64,6	66,0	69,3	72,2	76,9	73,0	73,7
Alkoholické nápoje a tabak	8,7	9,6	9,7	9,6	8,8	8,8	8,8	9,1	9,2	9,0	8,9
Odievanie a obuv	15,8	13,8	13,9	13,0	14,2	14,3	15,3	15,3	16,0	15,4	15,6
Bývanie, voda, elektr., plyn ...	66,0	66,6	65,9	64,8	69,5	69,0	67,8	69,2	73,6	71,9	72,7
Nábytok, bytové vybavenie...	9,4	12,7	11,9	10,1	17,2	17,2	17,3	17,8	18,3	20,4	21,5
Zdravotníctvo	7,6	10,1	10,2	10,9	8,6	8,8	9,2	9,3	9,8	9,6	9,6
Doprava	22,5	23,0	22,5	21,9	39,8	40,8	43,3	44,6	44,8	51,6	55,1
Pošty a telekomunikácie	17,4	16,8	16,6	16,4	16,7	16,8	16,9	16,9	17,1	16,8	16,8
Rekreácia a kultúra	19,0	17,2	17,3	17,2	21,8	22,1	22,4	22,8	23,5	24,5	25,4
Vzdelávanie	1,3	1,4	1,4	1,3	2,2	2,2	2,2	2,2	2,1	2,5	2,6
Hotely, kaviarne a reštaurá...	17,8	17,4	17,6	19,1	13,8	14,5	15,5	16,0	17,4	15,4	15,1
Rozličné tovary a služby	20,8	23,9	23,3	22,3	23,5	23,7	23,7	24,0	25,6	25,2	25,6
Ostatné výdavky	31,0	30,7	30,0	29,7	41,4	41,5	41,4	41,4	41,6	45,6	47,4

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Naopak najnižší podiel výdavkov pripadá na vzdelávanie (2,6 €) a alkoholické nápoje a tabak (8,9 %), čo môže súvisieť aj so zložením obyvateľstva (posun k stredným vekovým ročníkom). Pomerne vysoké % výdavkov pripadá na dopravu a rekreáciu (55,1 a 25,4 €).

2.3.9. Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva

Za ekonomicky aktívne obyvateľstvo sa považujú osoby, ktoré sú v pracovnom, členskom, služobnom alebo obdobnom pomere k nejakej organizácii, družstvu, súkromnej osobe alebo inému právnomu subjektu, zamestnávateľia, pomáhajúci, nezamestnaní, osoby samostatne činné, a to bez ohľadu na dĺžku pracovného úväzku. Za ekonomicky aktívnych sa považujú aj osoby na vojenskom cvičení, vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody – pokiaľ trval ich pracovný pomer, ženy na materskej – rodičovskej dovolenke, ak trval ich

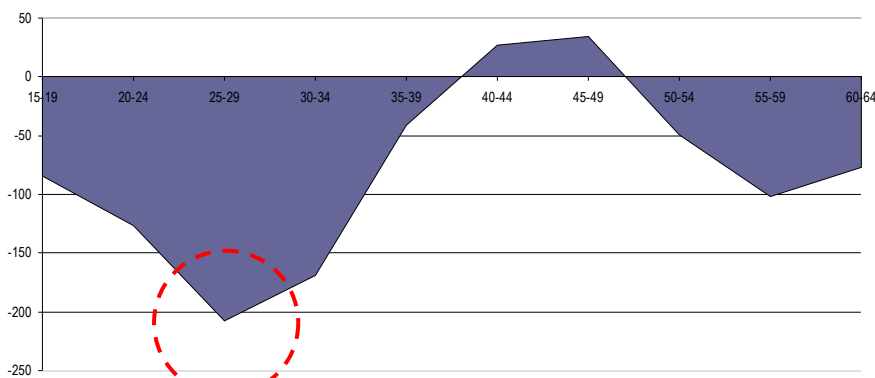

pracovný pomer a nezamestnaní. Celkový rozsah ekonomickej aktivity obyvateľstva ovplyvňuje predovšetkým veková štruktúra obyvateľstva – predovšetkým zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku, ako aj zamestnanosť žien. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet ekonomicky aktívnych obyvateľov v jednotlivých častiach mesta. Väčšina obyvateľov dochádza za prácou mimo mesta Kremnica.

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 40 do 44 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 20 do 24 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2011 až 2021 bol zaznamenaný v skupine 15 až 39 rokov a od 50 do 64 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2011 a 2021					
Vek	2011		2021		rozdiel 2021 -2011
15-19	322		238		-84
20-24	354		227		-127
25-29	452		244		-208
30-34	459		290		-169
35-39	409		368		-41
40-44	355		382		27
45-49	333		367		34
50-54	391		342		-49
55-59	425		323		-102
60-64	425		348		-77

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca.

2.3.10. Náboženská charakteristika

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva mesta Kremnica podľa vierovyznania v roku 2021. Mesto je podľa kritéria vierovyznania homogénne s 1 dominantným vierovyznaním. Najväčšia časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckej cirkvi (48,4 %). Pri 4,9 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 39,48 % obyvateľov. K evanjelickej cirkvi sa hlási 4,38 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania 2021			
Ukazovateľ	SODB 2021		%
Rímskokatolícka cirkev	2388		48,4
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	216		4,38
Gréckokatolícka cirkev	33		0,67
Reformovaná kresťanská cirkev	4		0,08
Pravoslávna cirkev	5		0,1
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1		0,02
iné	97		1,97
bez vyznania	1948		39,48
nezistené	242		4,9

Zdroj: 2.3.2022, http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

2.3.11. Národnostné zloženie

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 93,39 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti 2021			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Slovenská	4608	93,39	
Maďarská	8	0,16	
Rómska	34	0,69	
Rusínska	5	0,1	
Ukrajinská	4	0,08	
Česká	16	0,32	
Nemecká	22	0,45	
Moravská	0	0	
Poľská	2	0,04	
Ruská	1	0,02	
Ostatné	11	0,22	
Nezistené	223	4,52	

Zdroj: 2.8.2022, http://www.sodbtn.sk/obec/obec_stat_narodnost_2021.php?kod_obce=508497

V meste Kremnica žije podľa oficiálnej štatistiky cca. 0,69 % rómskej národnosti (ostatní obyvatelia sa hlásia k slovenskej národnosti) a 0,16 % obyvateľov maďarskej národnosti. Pri 4,52 % obyvateľoch nebola zistená národnosť. V rámci okresu mierne klesá počet obyvateľov slovenskej národnosti.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
ok. Ž. nad Hronom	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spolu	48210	48054	47874	47736	47441	47211	47160	46991	46732	46477	44424
Slovenská	41519	41365	41593	41587	41436	41301	41347	41261	41087	40886	41166
Maďarská	123	118	125	126	123	121	122	124	126	127	102
Rómska	746	746	739	739	733	735	735	732	729	726	146
Rusínska	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	22
Ukrajinská	31	35	38	37	39	38	41	41	42	42	29
Česká	211	209	226	227	231	231	229	230	227	231	174
Nemecká	213	211	215	211	211	208	203	199	195	186	66
Poľská	18	18	25	25	25	25	26	27	28	30	23
Chorvátska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Srbská	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Ruská	9	9	11	12	13	13	13	14	14	16	14
Židovská	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3
Moravská	23	22	23	23	22	21	20	19	19	17	7
Bulharská	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	0
Grécka	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Rumunská	0	2	7	8	8	12	13	13	13	13	7
Rakúska	0	0	5	5	6	6	6	6	6	9	3
Vietnamská	4	5	8	8	8	8	8	8	8	8	15
Čínska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Talianska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Írska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Anglická	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Francúzska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Turecká	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Iná a nezistená	5295	5296	4838	4707	4565	4471	4376	4296	4217	4165	2610

Zdroj: ŠÚSR, 2011-2021, DataCubes

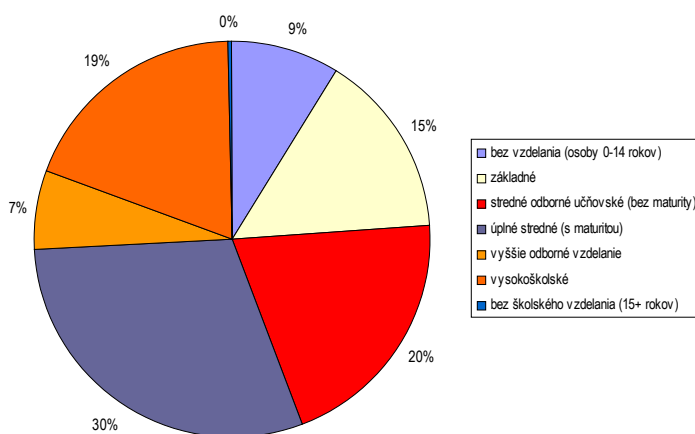
2.4. Vzdelanie a zamestnanosť

2.4.1. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

V meste majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania s úplným stredným vzdelaním - 28,66 %, so stredným odborným vzdelaním bez maturity 19,62 %, so základným vzdelaním - 14,25 % a vysokoškolským vzdelaním - 18,36 %. Obyvatelia bez vzdelania boli zastúpení 0,22 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov mesta v roku 2012			
dosiahnuté vzdelanie	počet	%	
bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	424	8,59	
základné	703	14,25	
stredné odborné učňovské (bez maturity)	968	19,62	
úplné stredné (s maturitou)	1414	28,66	
vyššie odborné vzdelanie	309	6,26	
vysokoškolské	906	18,36	
bez školského vzdelania (15+ rokov)	11	0,22	
nezistené	199	4,3	

Zdroj: statistics.sk, 10.8.2022

Zdroj: statistics.sk, 10.8.2022

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra vyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v meste ďalej zvyšovať počet obyvateľov so stredným odborným vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

2.4.2. Vzdelanostná štruktúra rómskeho etnika

Vzdelanostná štruktúra rómskeho obyvateľstva kopíruje celoslovenské štatistiky. Vzdelanosť je hlavným problémom nielen z hľadiska prístupu na trh práce, ale aj z hľadiska spôsobu života, stravovania, hygieny a páchania trestnej činnosti.

Dominantná časť obyvateľov rómskeho etnika má ukončené len stredné učňovské vzdelanie, prípadne základné vzdelanie. Druhou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia bez vzdelania. Uvedené skupiny sa vyznačujú nulovou kvalifikáciou čiastočne bez schopnosti čítať a písať. Z hľadiska pracovného zaradenia sú schopní vykonávať len hrubú manuálnu prácu, väčšinou sezónnu. Mnohí obyvatelia v tejto skupine nedisponujú ani pracovnými návykmi a s tým súvisiacou pravidelnosťou, zodpovednosťou. Z hľadiska času sa situácia ešte zhoršuje a je potrebné prijať prísnejšie opatrenia hlavne z úrovne štátu.

V meste je početne zastúpená uvedená komunita.

2.4.3. Štruktúra zamestnanosti v meste

Priemyselná výroba a ťažobná činnosť - Historicky a dlhodobým vývojom sa mesto Kremnica vyprofilovalo ako stredisko ťažby a spracovania vzácnych kovov. V súčasnosti v meste v priemyselnej výrobe pôsobí predovšetkým Mincovňa Kremnica, štátny podnik. Jej nosným programom je výroba mincí (60 – 65 % výrobných kapacít), medailí, odznakov a plakiet. Podnik má vďaka svojej výrazne špecifickej výrobe v rámci Slovenska monopolné postavenie, veľkou konkurenciou sú mu však zahraniční výrobcovia mincí. Okrem hlavného výrobného programu má Mincovňa Kremnica, štátny podnik aj vedľajšie výrobné aktivity – zlieváreň hliníka a nástrojareň na výrobu odliatkov a polotovarov. Pôvodný závod Rudné bane Kremnica bol po privatizácii nahradený Kremnickou banskou spoločnosťou (KBS), s.r.o. Závod sa orientuje na ťažbu a spracovanie nerudných surovín (bentonit, kremence), na výrobu elektrickej energie (podzemná hydroelektrárň vo IV. šachte), na výrobu zliatkov z drahých kovov a na rekreačné služby. Nosným výrobným programom závodu ELBA, a.s. Kremnica je výroba elektroarmatúr pre rôzne napätové hladiny a armatúr pre železničnú a mestskú hromadnú dopravu. Doplňkovým sortimentom je výroba a montáž priemyselných brán. Areál ELBA, a.s. je účelový. Bol vybudovaný na rovinatom území na ulici Československej armády pod železničnou traťou. Nie sú známe žiadne nároky na jeho územný rozvoj. BRIK, spol. s r.o. Kremnica, sa zaoberá výrobou nábytku. Výrobný areál je umiestnený v pôvodnom areáli DZ SAD na Dolnej ulici. ZAL, spol. s r.o. Kremnica má výrobný program viazaný na odlievanie Al-produkcie. Sídlí v starom areáli zlievárne na Továrenskej ulici (ÚPD Kremnica, 2011, s.94 - 95). Miestna výroba a výrobné služby, stavebníctvo, distribúcia a skladovanie - všetky takéto zariadenia výrobných aktivít sú t.č. v Kremnici zastúpené len menšími súkromnými firmami, ktoré sú prevažujúco umiestnené v starších výrobných objektoch alebo vo funkčne premenených areáloch. Ťažiskovo sú lokalizované najmä v území pri železničnej stanici a nad železničnou traťou, ale ojedinele aj v rámci iných funkčných zón v staršej mestskej zástavbe. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa OKEČ.

Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemysel, verejná správa, doprava a skladovanie. Silne zastúpený je aj obchod. Od roku 2011 sa podiel priemyslu na zamestnaní znížil (38,2 %). Najvýraznejší nárast nastal v prípade stavebníctva a verejnej správy.

Štruktúra zamestnanosti podľa NACE											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Poľnohospodárstvo, ...	2,1	1,3	1,7	1,0	0,8	0,6	0,8	0,7	0,7	0,6	0,7
Priemysel spolu	47,6	43,0	41,3	41,1	41,2	42,1	41,5	40,2	44,5	42,0	42,2
Ťažba a dobývanie	1,8	1,1	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,9
Priemyselná výroba	42,1	38,3	38,3	37,3	37,6	38,1	37,6	36,4	40,5	37,8	38,2
Dodávka elektriny, ...	1,7	1,6	1,4	1,6	1,6	1,7	1,7	1,5	1,9	1,7	1,5
Dodávka vody; čis...	2,0	2,0	2,4	1,9	2,1	2,0	2,0	1,9	1,9	1,8	1,9
Stavebníctvo	1,7	1,8	3,0	3,5	4,8	5,3	5,0	6,7	5,1	4,4	4,5
Veľkoobchod a ma...	8,0	8,3	7,9	9,2	8,9	8,9	9,7	12,3	7,7	7,6	7,6
Doprava a skladovanie	10,7	9,0	13,0	8,7	9,4	10,6	11,4	11,3	13,0	13,2	11,4
Ubytovacie a stra...	1,1	1,0	2,3	1,8	1,9	1,7	1,5	0,8	0,7	0,8	0,6
Informácie a kom...	0,3	0,4	0,7	0,8	0,7	0,7	0,7	0,5	0,4	0,3	0,5
Finančné a poisťo...	1,1	1,0	0,8	1,8	2,0	1,5	1,0	1,0	1,0	4,0	3,1
Činnosti v oblasti ...	0,1	0,1	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,2	0,1	0,1
Odborné, vedecké ...	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	1,6	0,6	0,7	1,8	1,5
Administratívne a ...	1,7	1,3	1,9	3,8	1,6	1,4	0,8	1,3	1,8	2,9	2,2
Verejná správa a ...	8,7	14,6	13,5	11,2	9,9	9,5	10,2	10,5	10,0	11,2	11,9
Vzdelávanie	6,4	6,5	3,3	6,9	5,4	5,1	5,2	4,5	4,3	4,8	5,3
Zdravotníctvo a so...	8,0	9,8	6,3	5,6	9,8	9,8	8,1	7,2	7,3	4,8	6,6
Umenie, zábava a ...	1,3	0,8	1,1	2,6	1,4	0,6	0,7	1,2	1,2	0,8	0,9

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obyvatelia sú prevažne zamestnaní mimo mesta Kremnica aj v hlavnom meste Bratislava, Žiari nad Hronom, krajskom meste Banská Bystrica, resp. v zahraničí (Anglicko, Nemecko). Pracovné príležitosti priamo v meste

ponúkajú výrobné a manipulačné prevádzky, verejný sektor - školstvo, administratíva, komerčné služby a obchodné prevádzky.

2.5. Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy

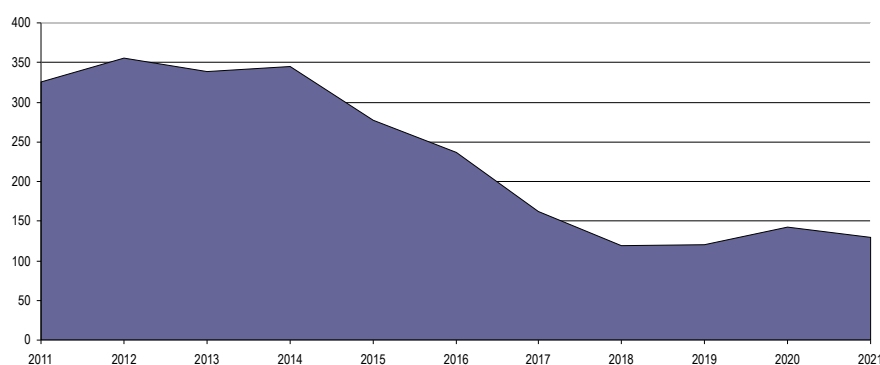
2.5.1. Vývoj nezamestnanosti

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2018 - 2019 klesajúci trend. V roku 2020 a 2021 ovplyvnila nezamestnanosť pandemická situácia, opatrenia vlády SR.

Nezamestnanosť aj v meste mala za posledných 5 rokov (do roku 2018) klesajúcu tendenciu.

Miera evidovanej nezamestnanosti v meste Kremnica, pohlavie a rok v %											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
P. evid. UoZ spolu	326	356	338	345	277	236	162	119	120	142	129
P. evid. uchádzačiek	159	178	152	158	135	112	81	64	68	69	65
Mierna nezm. v %	8,3	9,2	8,9	9,2	7,6	6,6	4,6	3,4	3,5	4,2	4,1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obrázok: Vývoj počtu nezamestnaných v rokoch 2011 až 2021
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v regióne prezentuje nasledujúca tabuľka. Z hľadiska pohlavia bola evidovaná vyššia miera nezamestnanosti v prípade ženskej populácie. V roku 2021 dosiahla úroveň 6,89 %. V prípade mužskej populácie to bolo len 4,5 %. Najvyššia miera bola v sledovanom období v rokoch 2012 a 2013.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská republika	13,6	14,44	13,5	12,3	10,63	8,76	5,94	5,04	4,92	7,57	6,76
Banskobystrický kraj	19,8	20,81	18,3	17,2	14,94	12,8	8,67	7,03	6,69	9,83	9,01
Okres Žiar nad Hronom	14,58	15,34	14,61	13,34	10,86	8,6	5,63	4,24	4,58	6,52	5,59
Muži	12,74	13,81	12,76	11,55	8,99	6,65	4,21	3,27	3,63	5,52	4,5
Ženy	16,71	17,07	16,76	15,4	13,04	10,86	7,33	5,4	5,7	7,68	6,89

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti znevýhodnených skupín. V prípade absolventov dochádza k výraznému poklesu počtu. Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov klesol počet z 1671 na 590 osôb.

Uchádzači o zamestnanie znevýhodnení											
Okres Žiar nad Hronom	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
A	142	100	174	213	184	171	125	93	100	112	98
B	274	307	223	253	163	113	79	63	77	85	66
C	20	10	17	17	16	6	14	4	9	6	9

D 1 671 1 898 2 047 1 908 1 455 1 055 566 418 322 467 590

A - Počet uchádzačov o zamestnanie so ZP

B - Počet uchádzačov o zamestnanie – absolventi

C - Počet uchádzačov o zamestnanie – mladiství

D - Počet dlhodobovo evidovaných uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: DataCubes ŠÚ, 2011-2021

2.5.2. Veková štruktúra nezamestnaných

Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov v regióne pripadal na skupinu vo veku od 35 - 49 a rizikóvu skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel postupne klesá. Pokles bol evidovaný aj v skupine od 15 do 24 rokov.

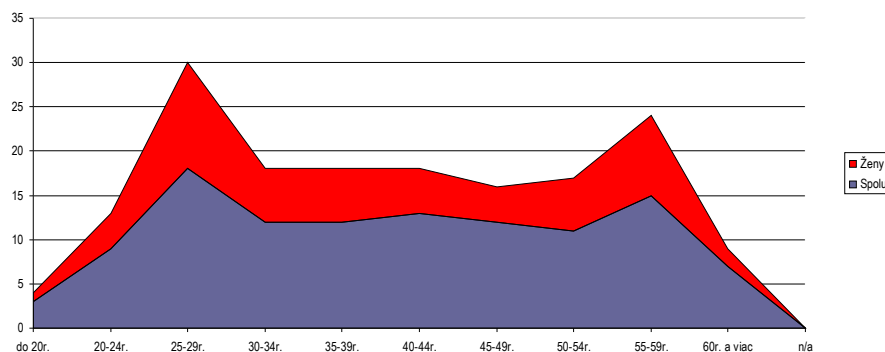
Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku											
Okr. Žiar nad Hronom	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
15-24	588	706	594	559	424	273	174	134	150	210	146
25-34	874	946	895	849	671	534	321	277	274	372	289
Spolu	1 156	1 255	1 239	1 132	1 013	761	479	402	421	578	517
50 a viac	952	918	978	958	843	743	536	437	468	595	483
Spolu	3 570	3 825	3 706	3 498	2 951	2 311	1 510	1 250	1 313	1 755	1 435
15-24	283	339	306	278	209	112	77	56	71	103	72
25-34	396	457	432	413	303	222	114	115	116	161	118
Muži	491	543	546	488	425	278	196	160	174	257	222
50 a viac	490	465	462	450	365	336	226	182	202	259	207
Spolu	1 660	1 804	1 746	1 629	1 302	948	613	513	563	780	619
15-24	305	367	288	281	215	161	97	78	79	107	74
25-34	478	489	463	436	368	312	207	162	158	211	171
Ženy	665	712	693	644	588	483	283	242	247	321	295
50 a viac	462	453	516	508	478	407	310	255	266	336	276
spolu	1 910	2 021	1 960	1 869	1 649	1 363	897	737	750	975	816

Zdroj: 15.8.2022, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Priamo v meste Kremnica pripadalo najviac nezamestnaných na vekovú skupinu od 25 do 29 rokov. Táto skupina predstavuje pracovnú silu krátko po ukončení odbornej prípravy (vysokoškolsky vzdelaní) bez významnejších pracovných skúseností. Ďalšou významnou skupinou boli obyvatelia v pred dôchodkovom veku.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v meste Kremnica júl 2022												
Kremnica	UoZ spolu	v tom										
		do 20r.	20-24r.	25-29r.	30-34r.	35-39r.	40-44r.	45-49r.	50-54r.	55-59r.	60r. a viac	n/a
Spolu	112	3	9	18	12	12	13	12	11	15	7	0
Ženy	55	1	4	12	6	6	5	4	6	9	2	0

Zdroj: UPSVaR, 2022

Obrázok: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v meste Kremnica júl 2022

Zdroj: UPSVaR, 2022

2.5.3. Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných

Vychádzajúc z ponuky VPM (voľných pracovných miest) na trhu práce regiónu sú najrizikovejšou skupinou občania s nízkym stupňom vzdelania v kombinácii s dlhodobou evidenciou. Záujem nie je ani o vytváranie pracovných príležitostí pre občanov so zdravotným postihnutím, ponuky VPM pre túto kategóriu sa v evidencii takmer nevyskytujú (Šeďová, M., s.23-24, 2010).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti podľa vzdelanostnej štruktúry uchádzačov. Najväčšou skupinou je skupina obyvateľov so základným a úplným stredným odborným vzdelaním. Počet obyvateľov so základným vzdelaním, prípadne bez vzdelania výrazne vzrástol v regióne v rokoch na 27,2 %. Ide hlavne o rizikové skupiny obyvateľstva.

Nezamestnaní podľa vzdelania v %											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spolu											
Základné a bez vzdelania	17,9	18,0	22,5	28,9	19,4	25,3	23,3	33,3	45,1	34,4	27,2
Nižšie stredné	41,1	45,3	41,0	37,2	35,7	37,9	29,6	26,1	21,5	23,8	24,4
Úplné stredné	32,8	34,0	30,8	28,7	37,0	30,2	32,5	35,8	25,4	30,3	36,2
Vysokoškolské	8,2	2,6	5,7	5,2	7,9	6,8	14,4	4,7	8,1	11,5	12,2
Muži											
Základné a bez vzdelania	21,7	19,0	19,4	28,6	21,6	20,8	24,5	42,6	43,4	37,1	31,2
Nižšie stredné	38,6	49,2	45,4	40,4	43,2	40,4	32,3	28,9	27,6	25,8	28,4
Úplné stredné	34,9	30,4	29,9	27,8	29,6	30,9	31,9	28,4	22,4	25,8	30,6
Vysokoškolské	4,5	1,4	5,2	3,4	5,6	7,9	11,3	10,5	6,6	11,3	14,9
Ženy											
Základné a bez vzdelania	12,7	16,1	26,9	29,4	17,2	31,7	21,9	22,9	47,0	30,1	21,8
Nižšie stredné	44,3	38,9	35,1	32,1	27,3	34,4	26,2	22,9	14,4	20,4	18,9
Úplné stredné	29,9	40,3	32,1	30,6	45,3	28,6	33,2	44,7	28,8	36,6	43,9
Vysokoškolské	13,1	5,2	6,3	7,9	10,5	5,3	18,7	10,0	9,8	11,8	15,3

Zdroj: 20.3.2022, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Obyvatelia so základným vzdelaním sa podieľali v regióne na nezamestnanosti 27,2,2 %. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru nezamestnaných v meste Kremnica podľa dosiahnutého vzdelania.

Štruktúra UoZ podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania (ISCED)											
Kremnica	UoZ spolu	v tom									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	n/a
Spolu	112	0	15	15	63	0	1	5	12	1	0
Ženy	55	0	6	10	28	0	1	2	8	0	0

Zdroj: UPSVaR, 2022

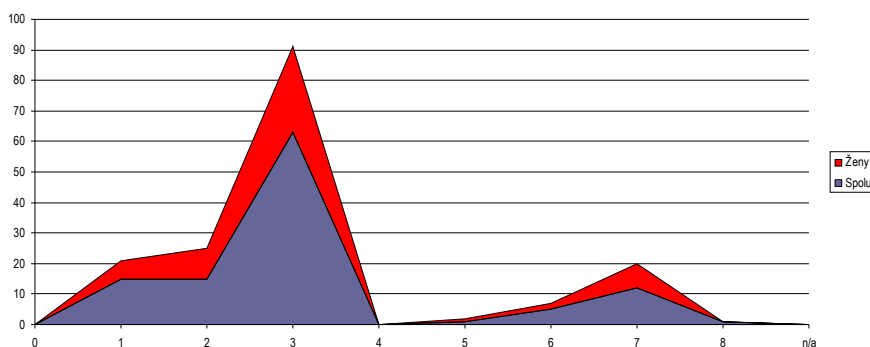
ISCED (The International Standard Classification of Education) - Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelávania

- 0 predprimárne vzdelanie
- 1 primárne vzdelanie
- 2 nižšie sekundárne vzdelanie
- 3 vyššie sekundárne vzdelanie
- 4 post sekundárne neterciárne vzdelanie
- 5 terciárne vzdelanie (nie VŠ)
- 6 terciárne vzdelanie (VŠ 1.stupeň)
- 7 terciárne vzdelanie (VŠ 2.stupeň)
- 8 terciárne vzdelanie (VŠ 3.stupeň)

Najväčším problémom v meste je skupina obyvateľov so stredným odborným vzdelaním. Početnosť tejto skupiny vysoko prevyšuje ostatné vzdelanostné skupiny. Dôvodom môže byť aj skutočnosť, že štatistika vykazovania zachytila práve krátkodobo nezamestnaných obyvateľov po ukončení stupňa vzdelania (krátkodobo nezamestnaných po ukončení vzdelávania a pred nástupom do zamestnania).

Štruktúra nezamestnaných v Kremnici v roku 2022 júl (vzdelanie)

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Problémom je ale skupina obyvateľov so základným vzdelaním, Pri súčasnej situácii na trhu práce regiónu je problematické vytvoriť pracovné miesta pre túto kategóriu (so základným vzdelaním, resp. bez vzdelania), nakoľko zamestnávateľa zväčša požadujú kvalifikovanejšiu a vzdelanejšiu pracovnú silu. Medzi nižším vzdelaním, chýbajúcou kvalifikáciou a vylúčením z trhu práce je jednoznačná súvislosť, nakoľko vyššia úroveň vzdelania rozširuje možnosti na trhu práce (Šeďová, M., s.30, 2010). Za rizikóvu skupinu UoZ (uchádzačov o zamestnanie) najťažšie umiestniteľnú na trhu práce regiónu možno označiť dlhodobo evidovaných UoZ s nízkym stupňom vzdelania, pričom v rámci tejto skupiny sú zvlášť ohrozené ženy so základným resp. neukončeným základným vzdelaním.

2.5.4. Dĺžka evidencie

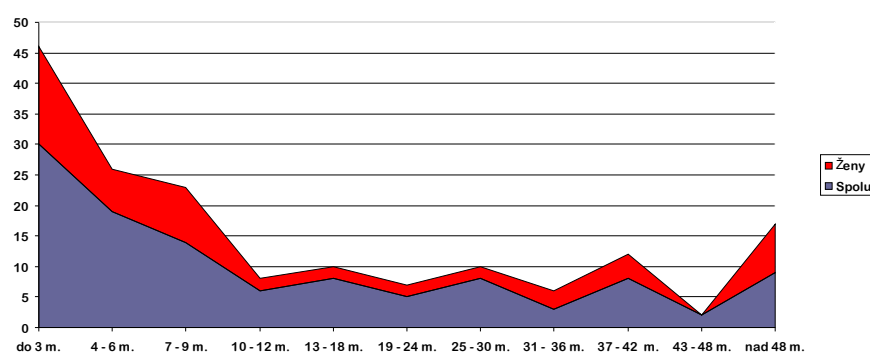
V meste Kremnica tvoria najpočetnejšiu skupinu krátkodobo nezamestnaní evidovaní na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny po dobu od 0 do 3 mesiacov. Ďalšou početnou skupinou je skupina od 4 do 6 mesiacov. V týchto skupinách v sledovanom období trend značne kolíše. Dlhodobá nezamestnanosť v meste a okrese je problémom vzhľadom na obmedzený trh práce a sociálne zloženie obyvateľstva bez intenzívnejšej motivácie. Problémom v blízkej budúcnosti bude aj nejasná budúcnosť najväčších zamestnávateľov regiónu v súvislosti s vyvolanou energetickou krízou EÚ.

Nezamestnaní podľa dĺžky evidencie

Kremnica	UoZ spolu	v tom											
		do 3 m.	4 - 6 m.	7 - 9 m.	10 - 12 m.	13 - 18 m.	19 - 24 m.	25 - 30 m.	31 - 36 m.	37 - 42 m.	43 - 48 m.	nad 48 m.	
Spolu	112	30	19	14	6	8	5	8	3	8	2	9	
Ženy	55	16	7	9	2	2	2	2	3	4	0	8	

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

V okrese Kremnica tvorí skupina dlhodobo nezamestnaných menší podiel na celkovej nezamestnanosti ako je to v prípade Banskobystrického kraja.

Obrázok: Štruktúra nezamestnaných v Kremnici v roku 2022 júl (dĺžka evidencie)

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

2.5.5. Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) ako orgán špecializovanej štátnej správy, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov vykonáva politiku zamestnanosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce. Mesto spolupracuje pri realizácii aktívnej politiky trhu práce s ÚPSVaR v Banskej Štiavnici – pracovisko Kremnica.

2.5.6. Aktivačná činnosť

Mesto v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti môže dočasne zamestnávať nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev. Štruktúru poberateľov v okrese Žiar nad Hronom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Aktivačné príspevky v júli 2022										
	A1d	A2a	A2b	A2c1	A2c2	A2c3	A2c4	A2d	A4	A5
Banskobystrický kraj	68	16	6	5652	509	19	68	131	0	0
Žiar nad Hronom	0	0	1	55	11	0	0	0	0	0

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

AP - aktivačný príspevok

A1d AP pre občana, ktorý je zamestnaný a má príjem aspoň vo výške minimalnej mzdy (§3 písm. a) zákona č. 417/2013 Z.z.)

A2a AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zvyšuje si kvalifikáciu formou štúdia popri zamestnaní (§12 ods.3 písm. b) bod 1 zákona č. 417/2013 Z.z.)

A2b AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa rekvalifikácie (§12 ods. 3 písm. b) bod 2 zákona č. 417/2013 Z.z.)

A2c1 AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa MOS na základe dohody s obcou (§12 ods. 3 písm. b) bod 4 zákona č. 417/2013 Z.z. (a podľa zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení)

A2c2 AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa MOS na základe dohody s úradom (§12 ods. 3 písm. b) bod 3 zákona č. 417/2013 Z.z. (§52 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov)

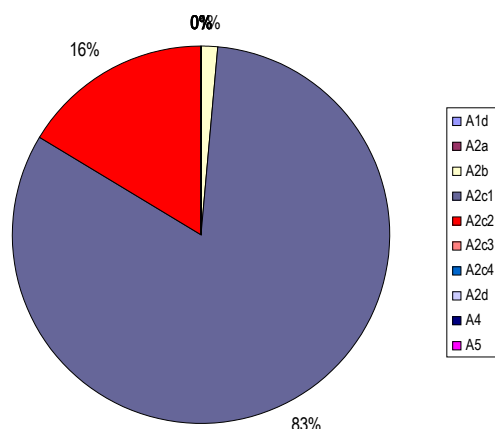
A2c3 AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa MS pre samosprávny kraj (§12 ods. 3 písm. b) bod 3 zákona č. 417/2013 Z.z. (§ 52 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov)

A2c4 AP pre občana, ktorý vykonáva dobrovoľnícku činnosť (§12 ods. 3 písm. b) bod 5 zákona č. 417/2013 Z.z.)

A2d AP - iné projekty

A4 AP pre občana v HN, ak študuje na strednej alebo vysokej škole a vypláca sa mu rodičovský príspevok

A5 AP pre občana, ktorý vykonáva dobrovoľnú vojenskú prípravu

Obrázok: Aktivačné príspevky v júli 2022
 Zdroj: ÚPSVaR, 2022:

2.6. Sociálna charakteristika obyvateľstva

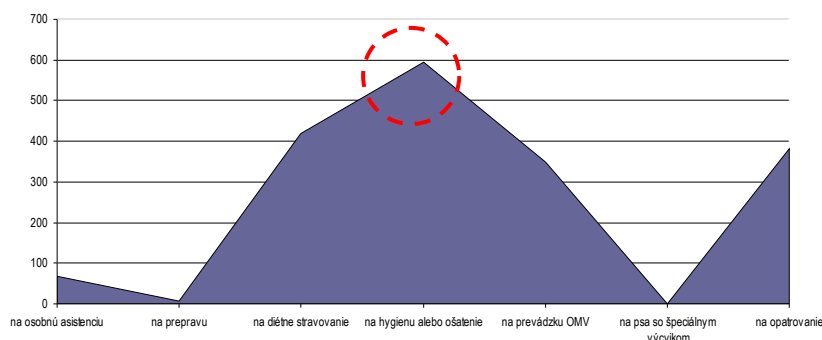
2.6.1. ŽTP občania

Za občana s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje občan, ktorého miera funkčnej poruchy je najmenej 40 %. Telesne a zdravotne postihnutý jedinec je jedinec s chybou pohybového a oporného ústrojenstva alebo poškodením nervového ústrojenstva, ak sa prejavuje porušenou hybnosťou a jedinec v stave choroby alebo zdravotného oslabenia. Mentálna retardácia je multidimenzionálny fenomén, ktorý postihuje prekrývajúco medicínske, psychologické, pedagogické a sociálne kvality, funkcie správania sa postihnutého človeka od narodenia po smrť. Nasledujúci graf prezentuje štruktúru poberateľov peňažných príspevkov na kompenzáciu ŽTP v júli 2022 v regióne.

Počet poberateľov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŽTP v júli 2022

	na osobnú asistenciu	na prepravu	na diétne stravovanie	na hygienu alebo ošatenie	na prevádzku OMV	na psa so špeciálnym výcvikom	na opatrovanie	na opatrovanie - počet opatrovaných
Banskobystrický kraj	1006	139	5742	9121	6984	7	6957	7117
Žiar nad Hronom	69	6	420	594	348	1	382	389
%	6,9	4,3	7,3	6,5	5,0	14,3	5,5	5,5

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Obrázok: Počet poberateľov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŽTP v okrese v marci 2022

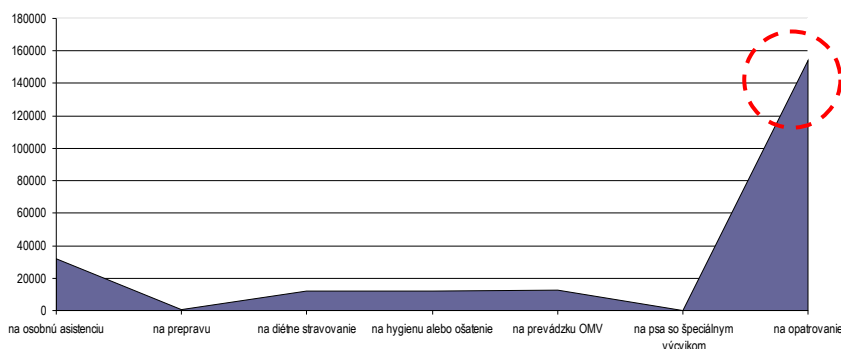
Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Najviac poberateľov dávok na ŽTP bolo na hygienu a ošatenie (594 osôb v rámci okresu Žiar nad Hronom). Ďalšou najväčšou skupinou boli poberatelia príspevkov na kompenzáciu ŽTP na opatrovanie (382 osôb). Nasledujúca tabuľa prezentuje objem prostriedkov pre tieto osoby v €. Región sa podieľa na spotrebe v rozmedzí od 3 do 14 %. Najvyšší podiel z kraja pripadá na špecifické príspevky na psa so špeciálnym výcvikom.

Čerpanie finančných prostriedkov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŽTP (v eurách) v júli 2022

	na osobnú asistenciu	na prepravu	na diétne stravovanie	na hygienu alebo ošatenie	na prevádzku OMV	na psa so špeciálnym výcvikom	na opatrovanie
Banskobystrický kraj	556243	11211	145766	184610	254398	340	2934456
Žiar nad Hronom	31894	365	11832	12023	12674	49	154354
%	5,7	3,3	8,1	6,5	5,0	14,3	5,3

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Obrázok: Čerpanie finančných prostriedkov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP (€) v okrese v marci 2022
Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Každé zdravotné postihnutie s trvalými následkami vyžaduje komplexný prístup zameraný nielen na úpravu postihnutých fyziologických funkcií, ale aj na úpravu psychosociálnych funkcií s cieľom integrácie postihnutej osoby do bežných spoločenských štruktúr. Model komplexnej rehabilitačnej starostlivosti vyžaduje skúsených odborníkov v rehabilitačnej medicíne - lekárov, fyzioterapeutov, rehabilitačných pracovníkov, psychológov, logopédov, ale aj sociálnych pracovníkov, orientovaných v problematike dlhodobej sociálno - rehabilitačnej starostlivosti (<http://www.nrozp.sk/index.php/soc-rehabilitacia>, 10.7.2020).

Úloha Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

V tejto súvislosti Oddelenia posudkových činností úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a v druhom stupni Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny posudzujú občana na účely: peňažných príspevkov na kompenzáciu, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a parkovacieho preukazu. Posudková činnosť zahŕňa lekársku posudkovú činnosť a sociálnu posudkovú činnosť (http://www.upsvar.sk/socialne-veci-a-rodina/tazko-zdravotne-postihnuty/posudkova-cinnost/oblasti-posudkovej-cinnosti.html?page_id=1216, 10.1.2020).

2.6.2. Opatrovaní

Opatrovaní sú občania odkázaní na opatrovateľskú službu. Opatrovateľská služba je určená občanom, ktorí sú podľa posudku príslušného orgánu odkázaní na pomoc druhej osoby pri zabezpečení životných úkonov, ak týmto občanom nemôže pomoc zabezpečiť rodina. Mesto Kremnica poskytuje občanom opatrovateľskú službu podľa zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, opatrovateľskú službu občanom mesta. Je to terénna forma sociálnej služby v prirodzenom domácom prostredí občana, ktorý je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby. Opatrovateľská služba sa poskytuje občanovi s trvalým pobytom v Kremnici, v jeho domácnosti.

Sociálna služba sa poskytuje formou úkonov, ktoré opatrovateľky vykonávajú v domácnosti občana. Sú to úkony ako napr.

- sebaobslužné úkony – bežné úkony osobnej hygieny, kúpeľ,
- starostlivosť o domácnosť – nákup, jednoduché úkony spojené so starostlivosťou o domácnosť,
- príprava jedla, donáška obeda do domu,
- bežné upratovanie v domácnosti,
- starostlivosť o bielizeň,
- sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí,
- dohľad.

Prijímateľ sociálnej služby (občan) platí úhradu za poskytnutú sociálnu službu podľa príjmu a majetku. Výška úhrady za opatrovateľskú službu, poskytnutú občanovi v jednotlivých mesiacoch sa počíta na základe skutočne poskytnutých úkonov.

Súčasťou opatrovateľskej služby nie je zdravotnícka starostlivosť v zmysle z. č. 355 / 2007 Z. z. Zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 140/2008 Z. z., 461/2008 Z. z., 540/2008 Z. z., 170/2009 Z. z., 67/2010 Z. z., 131/2010 Z. z.(nepriamo), 132/2010 Z. z., 132/2010 Z. z., 136/2010 Z. z., 172/2011 Z. z., 470/2011 Z. z., 306/2012 Z. z., 74/2013 Z. z., 153/2013 Z. z., 204/2014 Z. z., 77/2015 Z. z., 403/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 355/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 150/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 87/2018 Z. z., 475/2019 Z. z., 69/2020 Z. z., 119/2020 Z. z., 125/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 242/2020 Z. z., 286/2020 Z. z., 318/2020 Z. z., 319/2020 Z. z., 220/2021 Z. z., 252/2021 Z. z., 304/2021 Z. z.). Zdravotnícke úkony môžu poskytovať len štátne a neštátne zdravotnícke zariadenia.

2.6.3. Osoby v kríze

V súčasnosti mesto má azylové ubytovanie. Osoby vyžadujúce azylové ubytovanie predstavujú špecifickú skupinu, ktorá je postihnutá rôznymi životnými situáciami v súvislosti s trestnou činnosťou, domácim násilím, alkoholizmom, prípadne drogovou závislosťou. Týka sa teda prepustencov z výkonu trestu, ľudí bez domova, osoby závislé na drogách a alkohole, týrané osoby, osamelí rodičia s deťmi bez prístrešia, atď..

V meste môžu vyžadovať azylové ubytovanie hlavne osoby, ktoré sú vystavené domácejmu násiliu v súvislosti s alkoholizmom, prípadne drogovou závislosťou.

Jedným z hlavných problémov v súčasnosti v celej spoločnosti je narastanie sociálno-patologických javov už v cieľovej skupine mladých ľudí v súvislosti s užívaním legálnych a nelegálnych drog a to už žiakmi základných škôl.

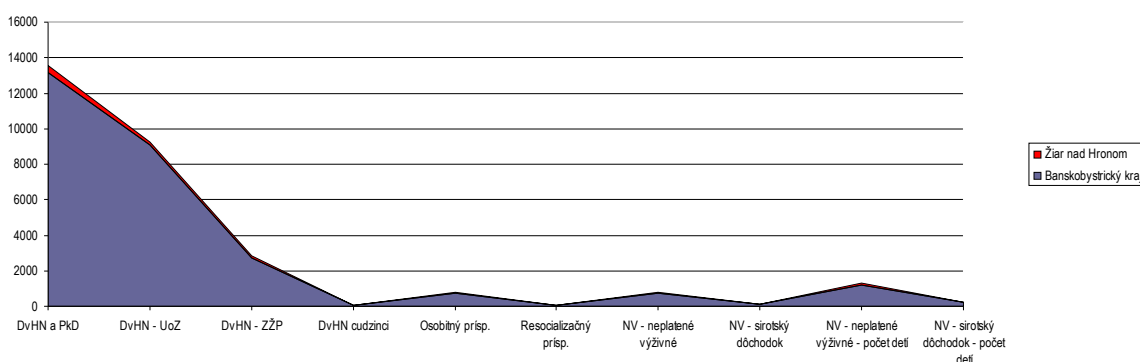
2.6.4. Poberatelia dávok v hmotnej núdzi (DHN)

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením. Nasledujúce grafy prezentujú štruktúru poberateľov dávok v hmotnej núdzi v okrese Žiar nad Hronom.

Počet poberateľov vybraných dávok pomoci v hmotnej núdzi a náhradného výživného podľa regiónov júl 2022

	DvHN a PkD	DvHN - UoZ	DvHN - ZŽP	DvHN cudzinci	Osobitný prisp.	Resoci. prisp.	NV - neplatené výživné	NV - sirotsky dôchodok	NV - neplatené výživné - počet detí	NV - sirotsky dôchodok - počet detí
Banskobystrický kraj	13149	9054	2711	39	747	42	753	126	1210	233
Žiar nad Hronom	420	210	137	1	19	8	64	8	90	16

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Obrázok: Poberatelia príspevkov DHN júl 2022
 Zdroj: ÚPSVaR, 2022

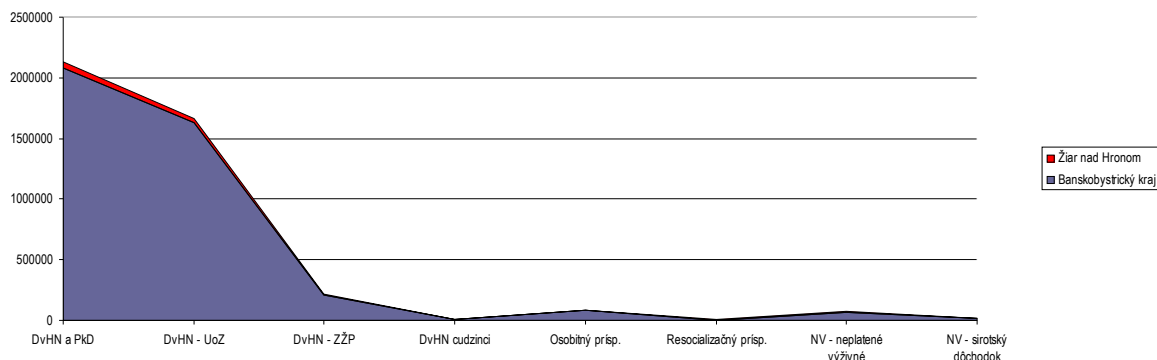
Nasledujúca tabuľka prezentuje spotrebu v rámci regiónu Žiar nad Hronom.

Čerpanie finančných prostriedkov vybraných dávok pomoci v hmotnej núdzi a náhradného výživného podľa regiónov (v eurách) júl 2022

	DvHN a PKD	DvHN - UoZ	DvHN - ZŽP	DvHN cudzinci	Osobitný prisp.	Resoci. prisp.	NV - neplatené výživné	NV - sirotsky dôchodok
Banskobystrický kraj	2080036,4	1632593,3	207619,7	5316	81547,48	3871,58	66524,53	14718,87
Žiar nad Hronom	47983,5	27832,8	10053,9	273,8	2030,77	744	6109,2	966,24

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Obrázok: Štruktúra výdavkov na DvHN júl 2022
 Zdroj: ÚPSVaR, 2022

2.6.5. Rodinné prídavky – osobitný príjemca

Mesto Kremnica je osobitným príjemcom rodinných prídavkov na deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku v zmysle § 12, ods.2 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa ((v znení č. 485/2004 Z. z., 532/2007 Z. z., 554/2008 Z. z., 516/2009 Z. z., 336/2010 Z. z., 180/2011 Z. z., 388/2011 Z. z., 411/2011 Z. z., 468/2011 Z. z., 384/2012 Z. z., 433/2013 Z. z., 450/2013 Z. z., 125/2016 Z. z., 234/2017 Z. z., 232/2018 Z. z., 226/2019 Z. z., 383/2020 Z. z., 497/2021 Z. z.) a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (v znení č. 258/2020 Z. z.). Na základe zoznamu poberateľov prídavku na dieťa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) zasiela mestu mesačne zoznam poberateľov prídavku na dieťa, ktorým deti zanedbávajú povinnú školskú dochádzku a mesto vypláca prídavky na jedno dieťa v sume 30 € (rok 2022).

Sumu prídavku na dieťa vyhlási Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky opatrením, ktorého úplné znenie sa uverejní v Zbierke zákonov Slovenskej republiky najneskôr do 31. decembra kalendárneho roka. Mesto Kremnica zriadilo osobitný účet rodinných prídavkov v banke, kde úrad zasiela rodinné prídavky. Mesto Kremnica pravidelne mesačne zasiela úradu správu o spôsobe použitia prídavkov. Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a príspevku k prídavku na dieťa v § 18 ods. 1, ustanovuje, aby v prípade, ak rodič dieťaťa, resp. osoba, ktorej je dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti nevyužíva prídavok na dieťa a príspevok k prídavku na dieťa na výchovu a výživu dieťaťa, okresný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zastavil výplatu a poukazoval tieto dávky ďalšej oprávnenej osobe alebo mestu. Zákonom č. 658/2002 Z. z. sa doplnil dôvod na zastavenie výplaty prídavku na dieťa oprávnenej osobe aj v prípade, ak dieťa zanedbáva plnenie povinnej školskej dochádzky a presunula sa účinnosť tohto paragrafu už od 1. januára 2003. Neprítomnosť žiaka v škole ospravedlňuje jeho zákonný zástupca, ale najviac 5 dní po sebe nasledujúcich dní. Ak neprítomnosť žiaka v škole trvá viac ako 5 dní po sebe nasledujúcich dní, vyžaduje si vždy lekárske potvrdenie o chorobe žiaka alebo iný úradný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť žiakovej neprítomnosti. Pod zanedbávaním povinnej školskej dochádzky na účely zastavenia prídavku na dieťa rodičovi sa rozumie stav, keď dieťa má neospravedlnenú neúčast' na vyučovaní v kalendárnom mesiaci viac ako 15 vyučovacích hodín. Škola oznámi zanedbávanie povinnej školskej dochádzky dieťaťa meste, v ktorej má rodič dieťaťa trvalý pobyt. Toto oznámenie škola zašle do troch pracovných dní po skončení kalendárneho mesiaca. Kópiu tohto oznámenia zašle škola aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR), odboru sociálnych vecí podľa miesta trvalého pobytu rodiča. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) vydá rozhodnutie o zastavení.

2.7. Analýza verejných sociálnych služieb

2.7.1. Sociálne služby

Zákon o sociálnych službách vymedzuje **sociálnu službu** ako „odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny“.

Pod **nepriaznivou sociálnou situáciou** sa rozumie ohrozenie osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z nasledujúcich dôvodov:

- a) nemá zabezpečené podmienky na uspokojenie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok,
- c) pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia,
- d) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- e) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- f) pre výkon opatrovania osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- g) pre ohrozenie správaním iných osôb, alebo ak sa stala obeťou správania iných osôb,
- h) pre zotrúvanie v priestorovo segregovanej lokalite.

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, VÚC, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (... 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z.) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 276/2017 Z. z., 276/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 56/2018 Z. z., 87/2018 Z. z., 106/2018 Z. z., 112/2018 Z. z., 157/2018 Z. z., 170/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 216/2018 Z. z., 9/2019 Z. z., 30/2019 Z. z., 139/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 371/2019 Z. z., 390/2019 Z. z., 476/2019 Z. z., 6/2020 Z. z., 73/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 279/2020 Z. z., 75/2021 Z. z., 261/2021 Z. z., 500/2021 Z. z.) vymedzuje paletu poskytovaných sociálnych služieb obyvateľom mesta Kremnica. Nasledujúca tabuľka prezentuje ponuku zariadení sociálnych služieb v okrese Žiar nad Hronom.

Zariadenia sociálnych služieb v okrese Žiar nad Hronom	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
PM v DSS pre post. detí	17	1	1								
PM v DSS pre p. dosp.	226	258	253	241	242	233	233	145	235	164	151
PM v DSS pre post. detí a dosp.											16
PM v detských domovoch	68	68	68	68	67	68	63				
PM v zariaden. pre seniorov	105	81	85	85	84	97	107	207	115	188	188
Počet m. k 31.12 spolu	500	492	491	463	465	482	506	431	422	435	438
Počet zariadení	17	18	18	16	11	12	12	13	13	13	13

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Kremnica, oddelenie posudkových činností a peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažko zdravotne postihnutých občanov poskytuje finančné prostriedky na kompenzáciu a na preklenutie zdravotných ťažkostí. Občania Kremnice žiadajú tieto peňažné príspevky na kompenzáciu (peňažný príspevok na prepravu a peňažný príspevok na kompenzáciu

zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, príspevok na kúpu/úpravu osobného motorového vozidla, peňažný príspevok na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže, na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, na osobnú asistenciu, na opatrovanie, na kúpu, výcvik používania a úpravu pomôcky, na opravu pomôcky, na kúpu zdvíhacieho zariadenia, peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom a pod.), v rámci ktorých vydáva mesto Kremnica potvrdenie, že občanovi nie je poskytovaná žiadna sociálna služba prostredníctvom mesta.

Mesto Kremnica a neverejní poskytovatelia poskytujú sociálne služby v zmysle zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách, na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu, alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku v zariadeniach:

Domov sociálnych služieb §38 zákona 448/2008

V domove sociálnych služieb sa poskytuje sociálna služba týždennou pobytovou sociálnou službou alebo ambulatnou sociálnou službou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008, alebo nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008. V domove sociálnych služieb sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, zabezpečuje rozvoj pracovných zručností, pomoc pri pracovnom uplatnení, záujmová činnosť, utvárajú podmienky na vzdelávanie,

úschovu cenných vecí. Ak sa v domove sociálnych služieb poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova. Na vzdelávanie podľa odseku 2 písm. c) prvého bodu sa neutvárajú podmienky v domove sociálnych služieb, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe. V domove sociálnych služieb sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje domov sociálnych služieb ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22. zákona č. 448/2008. Ak fyzická osoba dovŕši dôchodkový vek počas poskytovania sociálnej služby v domove sociálnych služieb, táto sociálna služba sa jej poskytuje aj naďalej. V domove sociálnych služieb možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v budove zariadenia. Sociálnu službu v domove sociálnych služieb nemožno poskytovať ako celoročnú pobytovú sociálnu službu.

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb, Kremnica, Bystrická ulica 447

Druh sociálnej služby: Domov sociálnych služieb
Rozsah: neurčitý čas
Forma: pobytová - ročná
Cieľová skupina: §38 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby s duševnými poruchami, telesným a zmyslovým postihnutím odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
Kapacita: 8 osôb
Deň začatia poskytovania: 1.11.2001
Miesto poskytovania: Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb, Bystrická ulica 447/25, 96701 Kremnica

Opatrovateľská služba §41 zákona 448/2008

Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008 a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách alebo podľa jednotlivých úkonov podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je minimálny rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008, ak sa poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby nedohodne inak v zmluve o poskytovaní sociálnej služby. Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu, ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou. Ustanovenie odseku 3 písm. b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení, vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

Mesto Kremnica

Druh sociálnej služby: Opatrovateľská služba
Rozsah: neurčitý čas
Forma: terénna
Cieľová skupina: §41 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

Deň začatia poskytovania: 1.1.2004
Miesto poskytovania: obec: Kremnica

Požičiavanie pomôcok §47 zákona 448/2008

Požičiavanie pomôcok je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku. Pomôcka sa môže požičiavať fyzickým osobám uvedeným v odseku 1 na dohodnutý čas, najdlhšie do zabezpečenia pomôcky na základe verejného zdravotného poistenia, formou peňažného príspevku na zaobstaranie pomôcky podľa osobitného predpisu, z iných zdrojov alebo do doby trvania podmienok pre poskytnutie pomôcky. Nepriaznivý zdravotný stav podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím preukazuje odkázanosť na pomôcku posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu.

Mesto Kremnica
Druh sociálnej služby: Požičiavanie pomôcok
Rozsah: určitý čas
Forma: terénna
Cieľová skupina: §47 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom odkázané na pomôcku
Deň začatia poskytovania: 21.5.2009
Miesto poskytovania: obec: Kremnica

Útulok §26 zákona 448/2008

V útulku sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa §2 ods. 2 písm. a) a i) zákona č. 448/2008, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať, poskytuje ubytovanie na určitý čas, sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, nevyhnutné ošatenie a obuv, zabezpečuje rozvoj pracovných zručností, pomoc pri pracovnom uplatnení, utvárajú podmienky na prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, záujmovú činnosť. Poskytovateľ sociálnej služby v útulku poskytuje túto sociálnu službu oddelene pre jednotlivcov a oddelene pre rodiny s dieťaťom alebo jednotlivcov s dieťaťom.

eMKLub, Nová Dolina 760

Druh sociálnej služby: Útulok
Rozsah: neurčitý čas
Forma: pobytová - ročná
Cieľová skupina: §26 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby, ktoré nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať
Kapacita: 20 osôb
Deň začatia poskytovania: 1.1.1998
Miesto poskytovania: Útulok pre dievčatá, Nová Dolina 760/51, 96701 Kremnica

Zariadenie pre seniorov §35 zákona 448/2008

V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008, alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov. V zariadení pre seniorov sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí, zabezpečuje záujmová činnosť. V zariadení pre seniorov sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie pre seniorov ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 zákona č. 448/2008. V zariadení pre seniorov možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v budove zariadenia.

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb, Kremnica, Bystrická ulica 447

Druh sociálnej služby: Zariadenie pre seniorov
Rozsah: neurčitý čas
Forma: pobytová - ročná
Cieľová skupina: §35 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
Kapacita: 26 osôb
Deň začatia poskytovania: 29.6.1983
Miesto poskytovania: Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb, Bystrická ulica 447/25, 96701 Kremnica

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebujú, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v meste (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inkluzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálne technickej vybavenosti.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehľbovanie kvalifikácie.

Plán obnovy

KOMPONENT 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť

Hlavnými výzvami Plánu obnovy sú:

1. Absencia funkčného prepojenia sociálnej a zdravotnej starostlivosti a vertikálna fragmentácia kompetencií
2. Neefektívny spôsob financovania
3. Nejednotné a nesystémové posudzovanie zdravotného postihnutia a potreby dlhodobej starostlivosti
4. Nefunkčný systém dohľadu nad sociálnou starostlivosťou, vrátane starostlivosti v domácom prostredí
5. Nedostatok služieb dlhodobej a paliatívnej starostlivosti, najmä služieb komunitného typu

Cieľom navrhovaných reforiem a investícií je zabezpečiť kvalitnú a dostupnú komplexnú podporu ľudí s potrebou dlhodobej a paliatívnej starostlivosti. Poskytovaním takejto starostlivosti sa zvýši inklúzia osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti v súlade s ich právami obsiahnutými v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ako aj miera ich sociálnej ochrany.

V nadväznosti na uvedené výzvy sú hlavnými cieľmi reforiem a investícií:

1. Funkčné prepojenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti
2. Systém financovania, ktorý zohľadňuje preferencie odkázanej osoby, podporuje rozvoj komunitnej starostlivosti a podporuje nábor personálu
3. Spravidlovo a systematicky posúdená miera zdravotného postihnutia a potreby starostlivosti
4. Funkčný dohľad a garantovaná kvalita sociálnej starostlivosti
5. Ponuka služieb následnej, dlhodobej a paliatívnej starostlivosti zohľadňujúca preferencie ľudí s potrebou starostlivosti a ich ľudské práva.

Prognóza cieľovej skupiny

	Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	
60-64	362	357	352	346	341	336	330	325	320	314	309	
65-69	375	377	379	382	384	386	388	390	392	395	397	
70-74	359	372	386	400	413	427	441	454	468	482	495	
75-79	213	217	220	223	226	230	233	236	239	243	246	
80-84	137	137	138	139	140	140	141	142	143	143	144	
85-89	91	95	98	102	106	110	113	117	121	125	128	
90-94	30	32	33	34	36	37	39	40	42	43	44	
95-99	6	7	7	7	7	8	8	8	9	9	9	
100-104	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
105-109	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

2.7.2. Posudková činnosť

Posudková činnosť na účely poskytovania sociálnej služby je zdravotná posudková činnosť a sociálna posudková činnosť. Posudkovou činnosťou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, alebo fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a na opatrovateľskú službu.

Zdravotná posudková činnosť

Zdravotná posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby je hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a zmien zdravotného stavu fyzickej osoby, ktoré vykonáva zdravotnícky pracovník na základe zmluvy s obcou alebo vyšším územným celkom (ďalej len „posudzujúci zdravotnícky pracovník“). Posudzujúci zdravotnícky pracovník pri vykonávaní zdravotnej posudkovej činnosti spolupracuje so sociálnym pracovníkom mesta.

Sociálna posudková činnosť

Sociálna posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu je posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby, rodinného prostredia fyzickej osoby a prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti. Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť.

2.7.3. Služby vzdelávania

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území.

V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Kremnica v súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v meste poskytuje: Materská škola, Dolná ulica 57/37, Kremnica (5 triedna) s alokovaným pracoviskom na Ulici Jurka Langsfelda 695/7, Kremnica (2 triedna), Základná škola, Angyalova ulica 401/26, Kremnica, Základná škola Pavla Križku, Ulica Pavla Križku 392/8, Kremnica. Na mimoškolské aktivity je zriadená: Základná umelecká škola J.L.Bellu, Angyalova ulica 419/35, Kremnica, Centrum voľného času, Angyalova ulica 401/26, Kremnica, Školský klub detí pri oboch základných školách, Školská jedáleň pri oboch základných a materských školách. Okrem uvedených organizácií vzdelávanie a výchovu v meste Kremnica poskytujú aj špeciálne školy od 01.01.2022 v zriaďovateľskej pôsobnosti **Regionálneho úradu školskej správy** v Banskej Bystrici: Spojená škola internátna, ČSA 183/1, Kremnica má zložky: Základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna Viliama Gaňu, ČSA 183/1, Kremnica, Špeciálna základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna, ČSA 183/1, Kremnica, Špeciálna materská škola pre deti so sluchovým postihnutím internátna, S. Chalupku 286/21, Kremnica, Praktická škola, ČSA 183/1, Kremnica, Školský internát, S. Chalupku 286/21, Kremnica, Školská jedáleň, S. Chalupku 286/21, Kremnica, Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, ČSA 183/1, Kremnica (končí činnosť k 31.12.2022). Spojená škola internátna, S. Chalupku 315/16, Kremnica má zložky: - Špeciálna základná škola internátna, Základná škola pre žiakov s autizmom internátna, Základná škola pri zdravotníckom zariadení Kremnica, Školský internát ako súčasť SŠI. Špeciálna materská škola (otvorená od 01.09.2021), Stredná odborná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna, Kutnohorská 675/20. Kremnica poskytuje stredné vzdelanie na týchto typoch škôl: Stredná odborná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna, Gymnázium pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna, Stredná priemyselná škola odevná pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna, Odborné učilište internátna, Školský internát ako súčasť SOŠ pre žiakov so sluchovým postihnutím.

Súkromné školy a školské zariadenia zriadené na území mesta Kremnica.

Občianske združenie eMKLub v meste Kremnica zriaďuje: Súkromnú spojenú školu, ktorá má tieto organizačné zložky: Súkromná základná škola s materskou školou ako súčasť SSS, (5 ročníkov v šk.roku 2022/2023), Súkromný školský klub detí ako súčasť SSS, Školská jedáleň ako súčasť SSS, Súkromná základná umelecká škola ako súčasť SSS, Súkromné gymnázium Zefyrína J. Mallu, (3 ročníky v šk.roku 2022/2023), Súkromný školský internát ako súčasť Súkromného gymnázia Zefyrína J. Mallu, Súkromné centrum voľného času „Nádvorie“ pri eMKLube. Spoločnosť Swedish Education Group-SE group, s.r.o, prevádzkuje v meste Kremnica: Súkromnú školu umeleckého priemyslu Kremnica, Súkromné gymnázium Kremnica, (šk.rok 2022/2023 posledný maturitný ročník, končí činnosť neotvára ďalšie ročníky). Súkromný školský internát je ako súčasť Súkromnej školy umeleckého priemyslu Kremnica. V meste ešte pôsobi: Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva v Kremnici. Transformáciou CŠPP a CPP a sa mení od 01.01.2023 na Súkromné centrum pedagogicko- psychologického poradenstva a prevencie.

Materská škola

Skladba zariadení predškolskej výchovy (aj s ich približnými kapacitami) je nasledovná: Materské školy: MŠ na Dolnej ulici - cca 105 miest a elokované pracovisko na Ul. J. Langsfelda cca. 55 žiackych miest. Materské školy špeciálne: MŠ pri ZŠ pre sluchovo postihnutých - cca. 16 žiackych miest, MŠ pri SZŠ - eMKlub – cca. 25 žiackych miest.

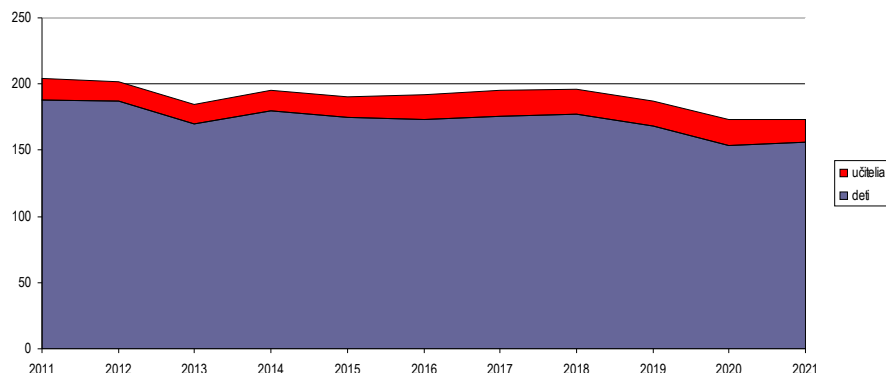
Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materských školách od roku 2011 do roku 2021. Celkovo bolo v materských školách v roku 2021 evidovaných 156 detí. Z toho v súkromnej materskej škole bolo 18 detí. Celkový počet učiteľov v materských školách bol 17.

Materská škola	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Materské školy spolu	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
spolu – deti	188	187	170	180	175	173	176	177	168	154	156
Štátne	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
štátne – deti	170	169	152	162	157	155	158	159	150	136	138
štátne – triedy	7	7	7	7	7	8	8	8	8	7	7
štátne - učitelia	14	14	14	14	14	17	17	17	17	17	15
Súkromné	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Súkromné - deti	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
Súkromné - triedy	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Súkromné - učitelia	2	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obrázok: Vývoj počtu detí a učiteľov v materských školách

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Materská škola Kremnica

Materská škola Dolná je sedemtriedna. Poskytuje celodennú výchovnú starostlivosť deťom vo veku od dvoch do šesť rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. Materská škola poskytuje deťom aj možnosť poldenného pobytu alebo diagnostický pobyt.

Typ školy: celodenná

Počet tried: 7

Zriaďovateľ: Mesto Kremnica

Materská škola má dva pracoviská ato na Ulici Dolná je členená do dvoch pavilónov po dve triedy a na Ulici J.Langsfelda - ďalšie triedy. Materská škola aktívne spolupracuje s: Základnou umeleckou školou J.L.Bellu, Základnou školou na Angyalovej ulici, Základnou školou Pavla Križku, Centrom voľného času, Mestskou knižnicou J. Kollára, Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva v Žiari nad Hronom, Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva v Kremnici, Mestskou políciou, Mestskými lesmi a ďalšími subjektmi, ktoré sa spolupodieľajú na rozvoji talentu, nadania, či jednotlivých kompetencií detí pred vstupom do ZŠ.

Materská škola má vyhovujúce priestorové podmienky, ktoré zodpovedajú potrebám detí a zamestnancov veľkosťou, členením i usporiadaním. Umožňuje zmysluplný aktívny pobyt detí uskutočňovaním ŠKVP a rôznorodých výchovno-vzdelávacích činností. Má zriadenú knižnicu, počítačová technika je v každej triede. Triedy sú zariadené variabilným nábytkom zodpovedajúcim ergonomickým požiadavkám. Nemá vytvorené bezbariérové úpravy na vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením. Učiteľky a deti majú k dispozícii odbornú a detskú literatúru, ktorú podľa možností dopĺňa. Všetky triedy sú pripojené k internetu a tri triedy majú interaktívnu tabuľu, na elokovanom pracovisku sú dve interaktívne tabule. Deti majú k dispozícii detské časopisy a pomôcky podporujúce predčitateľskú gramotnosť. Postupne sa vytvorili tematické kútiky a centrá podľa výberu učiteľiek. Školský dvor bol svojpomocne upravený. Umožňuje štandardným vybavením a rozlohou rozvíjanie pohybových spôsobilostí detí, má oddychovú zónu s dvoma altánkami. Vybudovali sa dva pocity chodníky na edukáciu viacmyslovým vnímaním. Kovové preliezky boli z bezpečnostných dôvodov odstránené. Z 2% Združenia rodičov a priateľov pri MŠ Dolná boli obstarané preliezkové zostavy a šatňové skrinky vo všetkých šatniach. Potrebne je vybudovať samostatnú jedáleň (10.8.2022, http://www.msdoznakca.eu/sites/default/files/Spr%C3%A1va_o_VV%C4%8C_M%C5%A0_Doln%C3%A1_2020%202021.pdf).

Prognóza cieľovej skupiny

	Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	
0	39	39	38	38	37	37	36	36	35	35	34	
1-4	162	160	159	157	156	155	153	152	151	149	148	
5-9	187	179	172	165	157	150	143	135	128	121	113	

Základné školy

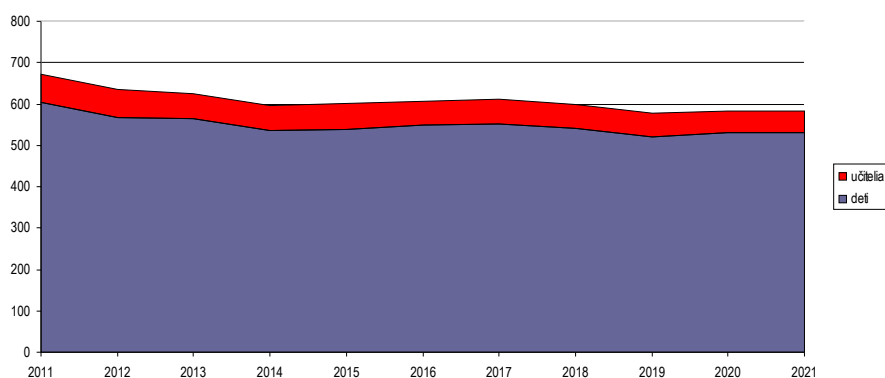
V Kremnici sa v súčasnosti nachádzajú dve základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Kremnica: ZŠ na Angyalovej ulici s kapacitou do 550 žiackych miest a ZŠ Pavla Križku do 310 žiackych miest. V meste pôsobí súkromné zariadenie eMKLub pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré ponúka pobyt deťom v súkromnej materskej škole, súkromnej základnej škole (zatiaľ má 6 ročníkov) a súkromnom 8-ročnom gymnáziu (doposiaľ 2 ročníky). Súčasťou súkromného zariadenia je aj MŠ, CVČ, ZUŠ a školský internát.

V školách sa nachádza 31 tried, v ktorých sa vyučuje cca. 530 detí. Počet detí v základnej verejnej škole postupne klesá. V školách vyučuje 53 pedagogických zamestnancov. Kapacity školských zariadení sú aj pre výhľadové potreby mesta a jeho záujmového územia dostačujúce. S prihliadnutím na demografickú prognózu sa žiadne nové zariadenia základného školstva nenavrhujú. V areáli ZŠ Pavla Križku však bolo vybudované viacúčelové ihrisko.

Základná škola	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ZŠ spolu	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
ZŠ žiaci	604	568	565	536	539	548	551	541	520	530	530
ZŠ štátne	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ZŠ - štátne - žiaci	543	505	507	495	494	495	493	486	477	485	486
ZŠ - štátne - triedy	29	29	27	27	28	28	29	28	27	27	27
ZŠ - štátne - učitelia	42	45	44	46	46	44	45	46	46	42	45
ZŠ - súkromné - žiaci	61	63	58	41	45	53	58	55	43	45	44
ZŠ - súkromné - triedy	7	7	6	4	5	5	6	6	5	5	4
ZŠ - súkromné - učitelia	25	22	17	14	16	15	17	12	11	12	8

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obrázok: Vývoj počtu žiakov a učiteľov v základných školách
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Základná škola Pavla Križku, Ul. P. Križku 392/8, Kremnica

Škola prešla rozsiahlou rekonštrukciou s obnovou fasády školy. Počet kmeňových učební je 14. Počet odborných učební je 7-multimediálna učebňa, kuchynka, dielňa, učebne informačných technológií, jazyková učebňa, školská knižnica. Všetky učebne sú vybavené data projektorom, internetom a počítačovou prípojkou. V škole je telocvičňa, v areáli multifunkčné ihrisko a ekoučebňa. Školský klub detí disponuje 5 oddeleniami. V rámci realizácie projektov bolo zakúpených množstvo učebných pomôcok- výučbové softvéry, knihy, didaktické pomôcky, naučné tabule. Z vlastných zdrojov škola obnovila zariadenie tried - lavice, stoličky, skrine, tabule, skrinky na oblečenie.

V škole je zriadený školský klub detí. Klub sídli v hlavnej budove ZŠ na ulici P. Križku 392/8. Je súčasťou školy, zriaďuje sa pre žiakov, ktorí si plnia povinnú školskú dochádzku. Činnosť s deťmi je rozdelená na odpočinkovú a relaxačnú, rekreačnú, záujmovú a prípravu na vyučovanie. Výchovno-vzdelávacia činnosť v ŠKD prebieha v jednotlivých oddeleniach podľa týždenných plánov, v ktorých sa rešpektujú individuálne záujmy dieťaťa mladšieho školského veku, princíp dobrovoľnosti, prítlačnosti a práv dieťaťa. Využívaním a striedaním rôznych metód a foriem práce umožňujú zaujať a aktívne zapojiť deti do činnosti (20.8.2022, <https://2zskremnica.edupage.org/a/skd>).

Základná škola, Angyalova ulica 401/26, Kremnica

V škole sa uskutočnila výmena strešnej krytiny, plastových okien a dverí na budove telocvične. Súčasný stav školy je vyhovujúci z hľadiska digitálnych technológií, metodických pomôcok, **plánuje zmodernizovať učebne informatiky na 1. aj 2. stupni a neustále modernizovať digitálne technológie v triedach a odborných uč.** Do budúcnosti je nutné vykonať **rekonštrukciu elektroinštalácií v budove 2. stupňa aj v budove školskej jedálne a školského klubu a výmenu strešnej krytiny na budove 2. stupňa.**

Vzhľadom k tomu, že v jednej triede druhého stupňa má škola imobilnú žiačku, bola zrekonštruovaná na prízemí jedna miestnosť na triedu, do ktorej sa zabezpečilo interaktívne riešenie (15.8.2022, <https://zsangykrc.edupage.org/sprava/?rok=2020>).

V ŠKD školy sa nachádzajú štyri oddelenia, v ktorých je deťom ponúkané zmysluplné trávenie voľného času, ako i vzdelávanie formou hier, súťaží a kvízov. Činnosť školského klubu detí pozostáva z odpočinkovej, rekreačnej činnosti a prípravy na vyučovanie. V prípade, že rodičia majú záujem o to, aby si ich dieťa v klube vypracovalo písomné domáce úlohy, je potrebné, aby to nahlásili pani vychovávateľke. Pri realizácii činností rešpektujeme najmä princíp dobrovoľnosti a deti do činnosti nenútime. O dĺžke pobytu dieťaťa v školskom klube detí rozhodujú rodičia v rámci prevádzkových hodín. Klub je v prevádzke denne (okrem víkendov a prázdnin) od 6.00 h do 16.00 h. (15.8.2022, <https://zsangykrc.edupage.org/a/skd>).

Školské stravovanie

V školskej jedálni Základnej školy Pavla Križku sa stravujú takmer všetci žiaci. Jedáleň zabezpečuje aj mliečnu desiatu. Suroviny a mäsové výrobky sa kupujú od slovenských výrobcov. Jedálny lístok je vyvážený a vhodný pre deti. Školská jedáleň je zapojená do projektu EÚ Školské ovocie a Mliečny program. Stravníci dostávajú dennú porciu ovocia a ovocných nápojov. Pri obede sa k strave podávajú čerstvé šaláty a na pitie čistá alebo prírodnými ovocnými šťavami ochutená voda (15.8.2022, <https://zskremnica.edupage.org/a/skolska-jedalen-1>).

Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacity školského stravovania.

Školské jedálne	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet	6	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Kapacita	539	530	570	570	570	570	570	570	602	562	446
Stravníci	1 130	1 172	951	972	1 013	1 068	1 049	1 028	1 069	1 005	847
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022											

Školské jedálne majú kapacitu 446 osôb. V roku 2021 bolo v 7 školských jedálňach 847 stravníkov.

Základná škola, Angyalova ulica bola úspešná v projekte MŠVVaŠ SR - "Vybavenosť školských jedální" a za tieto finančné prostriedky sa zakúpil varný kotol a veľký kuchynský robot. V súvislosti s týmto projektom sa vymenili vstupné dvere do výdajne (15.8.2022, <https://zsangykrc.edupage.org/sprava/?rok=2020>).

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
5-9	187	179	172	165	157	150	143	135	128	121	113
10 - 14	227	223	219	215	211	207	203	199	195	192	188

Zaujmová činnosť

Na území mesta Kremnica mimoškolskú činnosť vykonávajú:

- Školské kluby detí - zriadené pri každej ZŠ
- Základná umelecká škola (organizácia s právnou subjektivitou zriadená Mestom)
- Centrum voľného času

Základná umelecká škola J.L.Bellu Kremnica

Od roku 1950 pôsobí v Kremnici Základná umelecká škola Jána Levoslava Bellu s pôsobnosťou v štyroch základných odboroch: hudobný, tanečný, výtvarný a dramatický. V roku 2014 bolo zriadené elokované pracovisko hudobného odboru v Jastrabej. ZUŠ J. L. Bellu navštevuje do 360 detí.

Škola má svoju samostatnú budovu a jej priestorové podmienky sú vyhovujúce. Škola nemá vlastnú koncertnú sálu, preto sa koncerty žiakov hudobného odboru konajú v sále tanečného odboru. Tým, že sa koncerty musia konať v sále tanečného odboru, musí sa aj vyučovanie tohto odboru prispôbovať termínu koncertov. Koncerty sa konajú jedenkrát do mesiaca vždy v stredu, aby sa iný deň nenarúšalo vyučovanie v tanečnom odbore. Vystúpenia tanečného odboru sa konajú v Kine Akropola alebo sále MsKS. Literárno-dramatický odbor využíva interné vystúpenia hudobného odboru, na ktorých sa prezentujú žiaci so svojimi prednesmi, ako aj priestory MsKS. Výtvarný odbor prezentuje svoje práce na výstavách v priestoroch školy, čo veľmi zútluňuje a oživuje celý školský priestor, knižnici

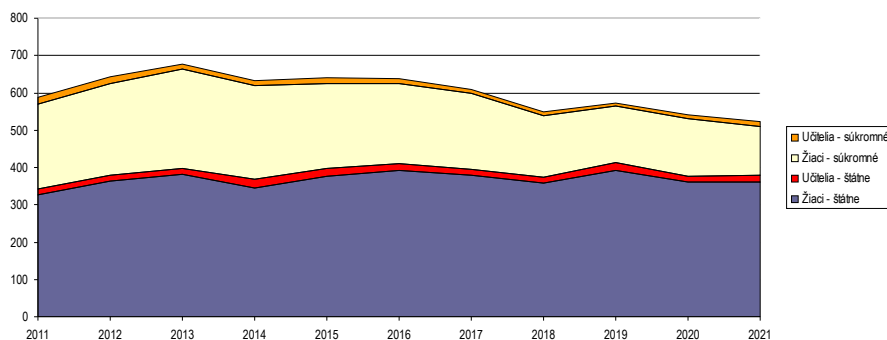

J. Kollára, v priestoroch kina Akropola, vchodu mestského úradu v Kremnici a galérie „Archív“. Vo výtvarnom odbore je potrebné každoročne dopĺňať drobný učebný materiál, ktorý tvorí základ pre výchovno vzdelávací proces tohto odboru. V literárno-dramatickom odbore ide o doplnenie osvetľovacej techniky, obmena kostýmov a doplnenie novej literatúry v predmete prednes (15.8.2022, <https://cloud1f.edupage.org/cloud/?z%3AdefpO%2BYuFNM3o66xT8PXQNckKOOBIXLfSuXWPJ8t47xSGr7w9Ef1zpwYtCgXy4bg>).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu žiakov v ZUŠ. Do roku 2019/2020 počet žiakov v ZUŠ stúpá. V roku 2021 mierne ovplyvnila vývoj pandémie COVID - 19 hlavne v súkromnej ZUŠ.

ZUŠ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet - štátne	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Žiaci - štátne	326	363	381	345	376	393	378	359	393	361	362
Učitelia - štátne	16	15	17	23	21	17	18	15	20	15	18
Počet - súkromné	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Žiaci - súkromné	228	248	266	251	229	216	202	165	151	154	131
Učitelia - súkromné	17	16	12	13	15	12	11	11	9	12	11

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obrázok: Vývoj počtu žiakov a učiteľov v ZUŠ

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Centrum voľného času Kremnica

Centrum voľného času (pôv. Dom detí a mládeže) organizuje aktivity detí a mládeže v rôznych záujmových krúžkoch (návštevnosť cca 350 – 400 detí) a letné detské tábory. Poskytuje priestorové možnosti aj pre záujmovú činnosť hluchonemých detí a pre rómske deti.

CVČ malo v budove 10 miestností s rôznym využitím (učebne, herne, skladové priestory, sociálne zariadenia, chodba). Počet učební: 4. Iné priestory: 6. Počet krúžkových priestorov mimo CVČ a priestorov na činnosti CVČ: 10 (telocvičňa ZŠ Angyalova ul., kuchynka ZŠ Angyalova, telocvičňa a ihrisko ZŠ P. Križku, Mestská telocvičňa, Skalka RC – bazén, futbalové ihrisko ŠKF, lezecká stena HK James ZH) Materiálno – technické vybavenie je obnovované priebežne podľa finančných prostriedkov (15.8.2022, <https://drive.google.com/file/d/1rO1GN-D2jFugz-0sukWQ7LgT-9fZv8nz/view>).

Iná mimoškolská záujmové činnosť

O využitie voľného času detí a mládeže sa stará aj knižnica, eMKLub. Základné školy sú vybavené telocvičňami a menšími vonkajšími športoviskami pre atletiku, gymnastiku a pre loptové hry. ZŠ na Angyalovej ulici má školský športový areál s menším ihriskom (v zime ľadová plocha). Pre telovýchovu sa využíva aj areál mestského ľahkoatletického ihriska, vrátane pedagogiky voľného času (mimoškolské športové aktivity), čo v prípade jeho výhľadového zrušenia nebude možné a bude ich potrebné nahradiť rozšírením školských športovísk (ZŠ P. Križku, Gymnázium -SŠÚV) (ÚPD Kremnica, 2011, s.89).

Mládež a neformálne vzdelávanie

Od roku 2008 v meste pôsobí občianske združenie TYMIÁN, ekologické, vzdelávacie a mládežnícke centrum, ktorého prioritou je podpora neformálneho vzdelávania mládeže a dospelých so zameraním na osobnostný rozvoj. Koordinuje činnosť Mestského mládežníckeho parlamentu. Akrívni mladí ľudia organizujú celomestské podujatia pre svojich rovesníkov, vzdelávanie členov žiackych školských rád, ponúka a organizuje neformálne vzdelávanie mládežníckych lídrov zamerané na participáciu, projektový manažment, tímovú spoluprácu, komunikačné zručnosti a pod. MMP Kremnica organizuje vlastné podujatia Guľky v Zechenterke, Festival

spoločenských hier a hovorov, prezentácie tvorby mladých, realizuje projekty mobility mládeže s dôrazom na výmenu skúsenosti mladých ľudí z partnerských miest.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
5-9	187	179	172	165	157	150	143	135	128	121	113
10 - 14	227	223	219	215	211	207	203	199	195	192	188

Špeciálne školy

V Kremnici je široká paleta špeciálnych škôl, ktoré zabezpečujú základné školské vzdelanie pre deti od 3 do 15 rokov. Základné školské vzdelanie pre sluchovo postihnuté deti zabezpečuje: Základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna Viliama Gaňu v Kremnici a Špeciálna základná škola internátna pre sluchovo postihnutých – variant A, B, C - spolu cca 90 žiackych miest.

V samotnom meste sa nachádza 10 špeciálnych škôl. V školách vyučuje 104 učiteľov. Počet detí v špeciálnych školách postupne klesá. V školách sa učí 28 detí predškolského veku a 246 žiakov školského veku.

Základná škola											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ŠŠ spolu	8	8	8	8	8	8	8	4	9	10	10
ŠŠ spolu - deti predškolsk.	19	19	10	12	14	12	13	12	13	18	28
ŠŠ spolu - deti školsk.	318	321	295	303	279	272	254	238	238	241	246
ŠŠ - štátne - učitelia	72	67	62	63	59	57	57	76	60	56	104

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím Viliama Gaňu internátna v Kremnici poskytuje základné vzdelanie sluchovo postihnutým žiakom, buduje a rozvíja orálnu reč, zabezpečuje rozumovú výchovu v zmysle vedeckého poznania a v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie, poskytuje mravnú, estetickú, pracovnú, zdravotnú, telesnú, ekologickú a umožňuje aj náboženskú a etickú výchovu žiakom. Poskytuje žiakom II. stupňa výučbu cudzieho jazyka ako povinného predmetu, ktorý je predpokladom pokračovania štúdia na gymnáziu pre sluchovo postihnutú mládež, na strednej priemyselnej škole pre sluchovo postihnutú mládež a na strednom odbornom učilišti pre sluchovo postihnutú mládež končiacom maturitou. Základná škola internátna pre sluchovo postihnutých Viliama Gaňu v Kremnici pripravuje sluchovo postihnutých žiakov pre ďalšie vzdelávanie a prax. Učebne sú vybavené modernými pomôckami, počítačovou technikou, audiometrickými kompenzačnými pomôckami, interaktívnou tabuľou, jazykovým laboratóriom. Dominantou odborného vzdelávania je predmet ILC (individuálne logopedické cvičenia) a komunikačné zručnosti.

Špeciálna základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna – v kompetencii OU Banská Bystrica

Variant A - poskytuje základné vzdelanie sluchovo a mentálne postihnutým žiakom, pripravuje ich pre ďalšie vzdelávanie na strednom odbornom učilišti pre sluchovo postihnutých. Pripravuje ich na praktický život tak, aby sa mohli primerane integrovať do spoločnosti.

Variant B - poskytuje žiakom, ktorí nemôžu zvládnuť obsah vzdelávania vo variante A základy vzdelania, ktoré by mohli byť spoločensky upotrebitelné. Pripravuje ich pre ďalšie vzdelávanie v praktickej škole.

Variant C - špeciálna základná škola internátna pre sluchovo postihnutých vo variante C poskytuje základné vzdelanie žiakom s viacnásobným postihnutím a autizmom pomocou individuálnych vzdelávacích programov. Vzdelávanie žiakov zabezpečuje učiteľka s asistentkou. Vzdeláva aj žiakov, ktorí sú oslobodení od povinnosti dochádzať do školy. Učebné osnovy sa plnia formou individuálnych vzdelávacích programov, ktoré sú vypracované na základe diagnózy dieťaťa, ako i jeho individuálnych potrieb.

POD ZŠI pre SP V. Gaňu patria aj:

Špeciálna materská škola pre deti so sluchovým postihnutím internátna – v kompetencii Regionálneho úradu školskej správy Banská Bystrica

Špeciálna materská škola pre deti so sluchovým postihnutím internátna pripravuje deti predškolského veku na vstup do školy. Zabezpečuje a vyhodnocuje špeciálno-pedagogickú diagnostiku, psychologickú a medicínsku diagnostiku ako súvahu pred vyšetrením školskej zrelosti. Zabezpečuje a využíva cvičenia na odstránenie čiastočných oslabení výkonov v ŠMŠI. Vytvára podmienky pre včasnú diagnostiku špeciálnych vývinových porúch učenia alebo správania detí predškolského veku. V materskej škole prebieha výchovno-vzdelávací proces formou opačnej integrácie, ktorá vyplýva z prebiehajúceho overovania projektu „Stimulácia rozvoja orálnej reči sluchovo postihnutých detí predškolského veku formou preventívnej integrácie“. Deti sú rozdelené do 2 skupín - skupina sluchovo postihnutých detí a skupina

počujúcich detí. Učiteľky intenzívne pracujú na spoločných programoch s deťmi so zameraním na rozvoj orálnej reči. Aktivity, hry, cvičenia sa sústreďujú na verbálnu diferenciaciu a na podporu rozvoja pozornosti a pamäte. Kapacita zariadenia cca 25 detí.

Spojená škola internátna v Kremnici

Je vzdelávacia inštitúcia, ktorá zabezpečuje výchovu a vzdelávanie troch škôl a to: Špeciálnej základnej školy internátnej v Kremnici, Základnej školy pri zdravotníckom zariadení v Kremnici, Základnej školy pri zdravotníckom zariadení Kremnické Bane. V špeciálnej škole internátnej je momentálne zaškoloovaných 72 detí s ľahkým, stredným aj ťažším stupňom mentálneho postihnutia. Internát má kapacitu 35 lôžok. V oboch základných školách pri zdravotníckych zariadeniach sú zaškoloované deti, ktoré vyžadujú zdravotnícku a liečebnú starostlivosť a kapacita oboch zariadení je 70 detí.

Škola vlastní dve budovy vzdialené cca. 500 metrov. Budova školy je trojposchodová, nachádza sa v nej - 20 tried, školské dielne, telocvičňa, priestory CŠPP, kabinety, slovenského jazyka, chémie a matematiky, výchovného poradcu, počítačové učebne, novú učebňu sme vybudovali za finančné prostriedky z projektu, modelový byt na odborný tréning pre Praktickú školu, trieda s rezonančnou podlahou na vnímanie hudby, multizenzorická miestnosť Snoezelen a terapeutická miestnosť na terapiu hrou a sandplay terapiu. V rámci realizácie projektu : Metódy edukácia viacnásobne postihnutých žiakov sa vybudovala miestnosť na senzorickú integráciu, knižnica, ranný školský klub a jazyková učebňa. Triedy 1. Stupňa sú vybavené aj oddychovou zónou. Budovu školy obklopuje veľká ovocná záhrada s plochou 7 730 m², ktorá bola preklasifikovaná na ostatnú plochu, nádvorie a zastavaná plocha 3 449 m². V záhrade sa nachádza skleník, chatka na náradie a jedáleň a Envirodomček. Školské kabinety sú vybavené učebnými pomôckami, ktoré postupne obnovujeme a modernizujeme podľa potrieb a finančných možností. V rámci projektu Cesta ku škole- cesta ku vzdelaniu sme vybudovali prístupovú cestu v areáli školy, čím sa výrazne uľahčila dostupnosť školy pre rodiny žiakov vozíčkarov. V budove internátu sa nachádza 8 oddelení. 1,5 oddelenia sú naďalej prepožičané pre potreby SŠI v Kremnici a 2 oddelenia sú vypožičané pre potreby Súkromného gymnázia. Dve oddelenia sú k dispozícii pre ŠKD. 1 oddelenie je vo výpožičke pre SOŠ pre sluchovo postihnutých žiakov v Kremnici. V budove internátu je umiestnená ŠMŠ. Nachádza sa na 1. poschodí. Špeciálna materská škola internátna má vyhovujúce priestorové podmienky, ktoré zodpovedajú potrebám detí a zamestnancov, ktoré umožňujú uskutočňovanie ŠKVP Uzlík priateľstva ako aj organizovanie rôznorodých aktivít. Triedy sú vkusne a účelovo zariadené. V triede pre deti s viacnásobným postihnutím sa okrem edukačných a kompenzačných pomôcok nachádza aj masážny matrac, na ktorom majú deti možnosť relaxovať. Spoločenská miestnosť cez ktorú sa prechádza do tried a spálne, a kde sa deti ráno stretávajú, je rozdelená na pohybovú a hrovú časť. V hrovej časti je PC kútik, detská knižnica, interaktívna tabuľa, námetové kútky – kuchynka a obchod, hra a hrové sady. V prízemí internátu sme zriadili 4. Triedu ŠMŠI, ktorá je vkusne a účelne zariadená pre vzdelávanie detí s VNP a AU, je do budúcnosti pripravená aj pre imobilné deti. Areál internátu, v ktorom je aj ŠMŠI ponúka štandardné vybavenie, ktoré umožňuje deťom rozvíjať pohybové zručnosti – preliezačky, šmykľavku, hojdačky, pieskovisko a detský domček so šmýkačkou, ktoré spĺňajú bezpečnostné a hygienické požiadavky. Deti majú k dispozícii bicykle, odrážadlá, kolobežky. Súčasťou internátu je školská kuchyňa a jedáleň, ktorá poskytuje svoje služby žiakom a zamestnancom školy, deťom a zamestnancom z DeD Maurícius, zamestnancom a žiakom SŠI v Kremnici. Počet stravníkov bol v rozmedzí od 170 do 200. K internátu patrí veľká ovocná záhrada s plochou 18 748 m², futbalové ihrisko, pieskovisko s preliezačkami, hojdačky, parková časť a zastavaná plocha 3 478 m². Žiakom slúži viacúčelové ihrisko s umelým povrchom, ku ktorému sme nainštalovali osvetlenie, ktoré umožňuje využívať ihrisko aj vo večerných hodinách. Služi všetkým ubytovaným. Vybudovalo sa menšie tréningové ihrisko na futbal. Na jeho úprave sa podieľali všetky ubytované subjekty. Objekt internátu je chránený kamerovým systémom (15.8.2022, <https://cloud1u.edupage.org/cloud/?z%3AtNqZjYXwT5QB5GfWp62v3e3PaTX4N0Rt77orpXy5YzLxT1ldSRdGaUggEPmZk8bY>).

Praktická škola – v kompetencii v kompetencii Regionálneho úradu školskej správy Banská Bystrica

Poskytuje vzdelávanie a prípravu na jednoduché pracovné činnosti žiakom s mentálnym postihnutím, ktorí skončili špeciálnu základnú školu a neboli prijatí do OU. PŠ poskytuje žiakom možnosť fyzicky a psychicky dospieť tak, aby mohli samostatne žiť v domácom prostredí, alebo chránenom bývaní a pracovať v chránenom pracovisku. PŠ ponúka možnosť vzdelávania aj pre počujúcich žiakov, ktorí ukončili ŽZŠ a žiakom ZŠ, ktorí neukončili základné vzdelanie 9. ročníkom. V školskom roku 2007/2008 bola škola zaradená do siete škôl. Učebné osnovy boli v experimentálnom overovaní v trvaní 2 školských rokov, sú prevažne zamerané na pestovateľské práce. V škole bol vybudovaný skleník umiestnený v školskej záhrade, kde žiaci svoje teoretické vedomosti môžu prakticky využiť najmä pri pestovaní a starostlivosti o sukulentu, ktorými je skleník vybavený. Postup na prijatie žiaka do školy je totožný s postupom prijímania žiakov na stredné školy. Číslo školy (podľa číselníka stredných škôl) je: 565 317. Kapacita školy je cca 18 žiakov.

Súkromné centrum špeciálo-pedagogického poradenstva v Kremnici

SCŠPP vo svojej súčasnej podobe vzniklo 1.8.2001 ako Súkromné detské integračné centrum/ S DIC/ od 1.9.2008 funguje pod názvom Súkromné centrum špeciálo-pedagogického poradenstva /SCŠPP/ Zariadenie vzniklo na základe rozhodnutia MŠ SR pod číslom 358/01-45. Ministerstvo školstva Slovenskej republiky podľa §6 ods.3 písm. a, zákona SNR č. 542/1999 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Počet klientov je pomerne stabilizovaný pohybuje sa približne okolo čísla 950. Zákonom predpísané predpoklady na výkon odbornej činnosti spĺňajú všetci zamestnanci SCŠPP. Riaditeľka zariadenia organizuje ich prácu podľa potrieb klientely. Zariadenie poskytovalo služby 15 materským školám a tiež 42 základným školám, 11 stredným školám, 6 špeciálnym základným školám, 4 stredným špeciálnym školám a 1 detskému domovu.

Cieľ školského zariadenia je poskytovanie komplexných odborných a kvalitných služieb deťom a žiakom a mládeži so ŠVVP ich rodičom a pedagógom. Zabezpečujeme komplexnú diagnostiku, terapiu, edukačnú rehabilitačnú starostlivosť a poradenstvom pre deti, rodičov a učiteľov.

Stredné školstvo

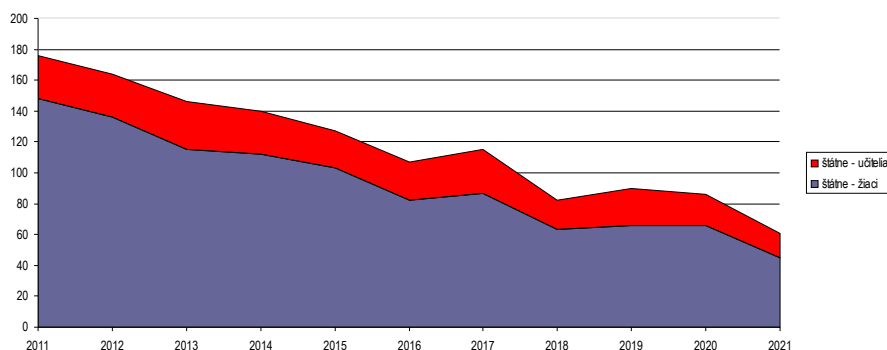
Stredoškolské vzdelávanie v Kremnici zabezpečuje gymnázium a škola úžitkového výtvarníctva. Gymnázium bolo založené v roku 1527. Reálne gymnázium obnovili v roku 1856 a účelovú budovu preň postavili v roku 1874. V rokoch 1985 – 1990 bolo vyučovanie na gymnáziu prerušené, znovu ho otvorili 1. septembra 1990. Bolo osobitne zamerané na ekonomiku a na výpočtovú techniku. V roku 1966 bola v Kremnici založená Škola úžitkového výtvarníctva. Škola mala 8 tried a 4 výtvarné odbory : výtvarné spracovanie kovov a kameňa - odd. umeleckého kováčstva a zámočníctva, odd. umeleckého odlievania kovov, odd. zlatníctva a strieborníctva, odd. plošného a plastického rytia kovov, tvarovanie priemyselných výrobkov, tvorba hračiek a dekoratívnych predmetov, konzervátorstvo a reštaurátorstvo (dvojiročné maturitné štúdium).

Gymnaziá

V roku 2021 boli v meste Kremnica 2 súkromné gymnaziá. Celkovo počet žiakov gymnáziách výrazne klesal. V roku 2021 bolo evidovaných len 45 žiakov.

Gymnaziá	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
spolu	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
štátne - žiaci	148	136	115	112	103	82	87	63	66	66	45
štátne - triedy	7	8	8	9	9	8	9	8	6	7	5
štátne - učitelia	28	28	31	28	24	25	28	19	24	20	16

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obrázok: Vývoj počtu žiakov a učiteľov v gymnáziách

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Gymnázium

Škola je umiestnená v objekte Súkromného gymnázia na ul. P. Križku. Žiaci sú ubytovaní na internáte, so zabezpečeným celodenným stravovaním. Od 1.septembra 2011 je zriaďovateľom oboch stredných škôl Swedish Education Group-SE group, s.r.o. a názov školy je Súkromné gymnázium a Súkromná škola úžitkového výtvarníctva. Cieľom Swedish Education Group je vytvoriť v Kremnici miesto, kde budú študenti rozvíjať nielen svoje vedomosti, ale aj osobnosť. Nové Gymnázium ponúka: vzdelávanie založené na riešení konkrétnych problémov, spoluprácu so školami v SR a školami vo Švédsku, Nórsku a pobaltských krajinách, vzdelávanie v úzkej spolupráci s akademickým aj obchodným svetom, vedomosti a zručnosti nutné pre štúdium na vysokej škole, medzinárodné skúsenosti, medzinárodné certifikáty z cudzích jazykov, komplexný poradenský systém a notebook pre každého nového študenta.

Súkromné gymnázium Zefyrína J. Mallu v Kremnici

Škola vytvára podmienky pre štúdium rómskych nadaných žiakov zo Slovenska aj z (MRK), pre aktívny trh práce a zaradenie sa do spoločnosti. Špecializuje sa na prípravu rómskych žiakov na univerzitné štúdium podľa projektu Gándhiho gymnázia v Pécsi (Maďarsko). Podporuje prekonávanie prekážok žiaka zo SZP pre rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu. Vzdelávanie sa realizuje podľa požiadaviek MŠVVaŠ SR s vyučovaním rómskeho jazyka s možnosťou maturity. Škola podporuje spoluúčasť rodičov na vzdelávaní svojich detí (15.8.2022, <https://sgkca.edupage.org/>).

Stredné odborné školy

Súkromná stredná odborná škola umeleckého priemyslu a Stredná odborná škola pre žiakov so SP

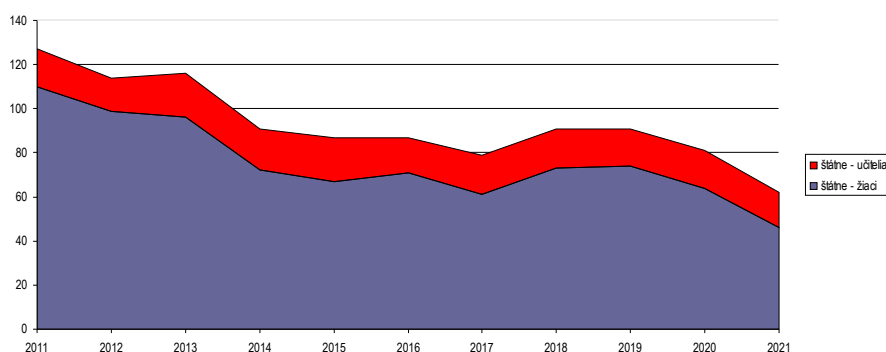
V súčasnosti sa v meste nachádza len jedna súkromná stredná odborná škola. Škola úžitkového výtvarníctva Kremnica bola založená v roku 1966. Je druhou najstaršou školou tohto typu na Slovensku (po bratislavskej Škole úžitkového výtvarníctva). Vznikla na podnet Štátnej mincovne, n.p. Kremnica, ktorá iniciovala založenie školy so zameraním na výchovu a vzdelávanie profesionálne zdatných a kvalifikovaných umeleckých rytcov, kováčov a zlatníkov. Vznik školy takéhoto typu podporil aj Slovenský spolok výtvarných umelcov a Vysoká škola výtvarných umení. Ako prvé vznikli v roku 1966 odbory so vzťahom k historickej remeselnej tradícii – Umelecké kováčstvo a zámočníctvo a Plošné a plastické rytie kovov. Prvým riaditeľom sa stal pán Ľudovít Leitner. V roku 1967 bol otvorený odbor Zlatníctvo a strieborníctvo a v roku 1968 Umelecké odlievanie kovov. V priebehu ďalších rokov sa položili základy odborom Tvarovanie priemyselných výrobkov (1969), Štukatérstvo (1980) a Tvorba hračiek a dekoratívnych predmetov.(1989). Už dlhé roky kremnická Mincovňa spolupracuje so školou, mnohí absolventi tejto školy preto prirodzene našli svoje uplatnenie práve v nej. Celý rad absolventov školy našiel svoje pôsobiská nielen na Slovensku, ale i v zahraničí. Mnohí z nich pokračovali v štúdiu na vysokých školách. Mnohí absolventi školy dosiahli významné úspechy na celoslovenskej, ale i európskej úrovni.

Súkromná škola úžitkového výtvarníctva v Kremnici je stredná odborná škola, na ktorej sa štúdium končí maturitnou skúškou zo slovenského jazyka, cudzieho jazyka, teoretických odborných predmetov a praktických odborných predmetov. Výsledkom štúdia je o.i. praktická maturitná práca, ktorá pozostáva z ideového zadania, prípravnej štúdie po konečný artefakt a jej obhajobu. V súčasnosti školu navštevuje 46 žiakov. SŠÚV je škola s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorá má 2 budovy školského internátu. Štúdium na tejto škole je 4-ročné, v štruktúre škôl na Slovensku je škola zaradená medzi stredné odborné školy. ŠÚV Kremnica sa skladá z dvoch budov a budovy internátu. Je situovaná do krásneho prírodného prostredia Kremnických vrchov (http://www.suv.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=57&Itemid=73, 14.1. 2012).

Počet žiakov rovnako ako v prípade gymnázií klesá. Do roku 2021 klesol počet žiakov na cca. 46.

SOŠ											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Súkr. SOŠ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Súkr. SOŠ - žiaci	110	99	96	72	67	71	61	73	74	64	46
Súkr. SOŠ - triedy	5	4	6	6	6	6	6	6	6	5	4
Súkr. SOŠ - učitelia	17	15	20	19	20	16	18	18	17	17	16
Súkr. SOŠ - žiaci d. št.	110	99	96	72	67	71	61	73	74	64	46

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obrázok: Vývoj počtu žiakov a učiteľov v SOŠ

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
15-19	238	233	227	222	216	211	206	200	195	189	184

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netvrdiť na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť

vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

2.7.4. Zdravotnícke služby

Až do roku 2003 bola v Kremnici nemocnica s poliklinikou I. stupňa. Nemocnica, ktorá mala kapacitu 140 lôžok a mala 9 lekárskeho pracovísk, bola najmä pre finančné problémy zrušená. Poliklinika ktorá sa zachovala a je umiestnená v novom účelovom objekte, má päť špecializovaných ambulancií – internú, neurologickú, chirurgickú, gynekologickú a ORL ambulanciu, s piatimi lekáskymi pracoviskami (ÚPD Kremnica, 2011, s.93).

Psychiatrická nemocnica prof. Matulaya

V meste Kremnica má sídlo Psychiatrická nemocnica, ktorá je nadregionálnym zdravotníckym zariadením, podliehajúcim Ministerstvu zdravotníctva SR. Liečebňa bola zriadená v r. 1959 v neúčelových, prispôbosených objektoch bývalých kasární. V návrhu územného plánu mesta sa nemocnica považuje za stabilizované zariadenie, bez jeho ďalšieho územného rozvoja. Nemocnica zabezpečuje psychiatrickú zdravotnú starostlivosť pre 310 pacientov. Liečia sa tu pacienti od detského veku až po vek starčeký, so všetkými psychiatrickými diagnózami, vrátane liečby protialkoholickéj, protitoxikomanickej a gamblerstva. Liečebno – preventívny úsek tvoria štyri lôžkové oddelenia, oddelenie pracovnej terapie a sociálnej readaptácie a úsek klinickej psychológie. Detské psychiatrické oddelenie má 50 lôžok, akútne a chronické oddelenia majú po cca 100 lôžok, gerontopsychiatrické oddelenie má 60 lôžok, a je koedukované. Okrem liečebnej časti má nemocnica v areáli aj hospodársko – technický úsek a administratívnu časť. Má dvanásť lekárskeho a štyri psychiatrické pracoviská a celkovo cca 215 zamestnancov.

Počet samostatných ambulancií praktického lekára pre dospelých postupne klesá. V súčasnosti sú v meste činné 3 takéto ambulancie a 1 samostatná ambulancia praktického lekára pre deti a dorast. Mesto a jeho obyvatelia majú k dispozícii celkovo 9 špecializovaných ambulancií a 1 zariadenie Rýchlej zdravotníckej pomoci.

Zdravotnícke zariadenia v meste											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	2	2	2	3	1	2	1	2	1	2	2
F	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G	4	4	2	3	2	3	3	3	3	3	3
H	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
I	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3
J	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
K	18	17	16	16	14	12	12	14	13	9	9
L	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
A	Polikliniky samostatné (úz. a záv.)										
B	Nemocnice všeobecné a špecializované										
C	Transfúziologické a hematologické oddelenia										
D	Liečebne, domy ošet.starost., hospice, zar.biomed.výskumu										
E	Lekárne a výdajne liekov										
F	Výdajne zdravotníckych pomôcok spolu										
G	Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých										
H	Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti										
I	Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga										
J	Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa										
K	Samostatné ambulancie lekára špecialistu										
L	Rýchla zdravotnícka pomoc										

Zdroj: ŠÚ SR, 2022, DacaCubes,

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladá sa vyšší dopyt po zdravotníckych službách, nakoľko spotrebiteľmi zdravotníckych služieb sú hlavne deti nižších vekových skupín. Vyšší dopyt po službách pravdepodobne nebude vyvolaný nárastom tejto vekovej skupiny (v prípade posproduktívneho veku sa predpokladá pokles takmer vo všetkých skupinách), ale zhoršenie životných podmienok tejto skupiny, zvýšené pôsobenie stresových faktorov z dôvodu COVID - 19 a prolémom na Ukrajine, zhoršením parametrov

životného prostredia, či problémami spojenými s neschopnosťou uspokojiť základné životné potreby z dôvodu rozpočtovej bariéry a následnej ekonomickej deprivácie.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0	39	39	38	38	37	37	36	36	35	35	34
1-4	162	160	159	157	156	155	153	152	151	149	148

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
60-64	362	357	352	346	341	336	330	325	320	314	309
65-69	375	377	379	382	384	386	388	390	392	395	397
70-74	359	372	386	400	413	427	441	454	468	482	495
75-79	213	217	220	223	226	230	233	236	239	243	246
80-84	137	137	138	139	140	140	141	142	143	143	144
85-89	91	95	98	102	106	110	113	117	121	125	128
90-94	30	32	33	34	36	37	39	40	42	43	44
95-99	6	7	7	7	7	8	8	8	9	9	9
100-104	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
105-109	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

V pláne obnovy

Ciel	Opatrenia
Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti (ambulantné a pobytové služby)	Zriadenie nových kapacít sociálnych služieb komunitného typu - pobytové a ambulantné zariadenia. Vykonávateľ: MPSVR, prijímatelia budú vyberaní prostredníctvom výzvy.
Rozšírenie a obnova kapacít následnej a ošetrovateľskej starostlivosti:	Vybavenie nových a dovybavenie existujúcich ADOS. Vykonávateľ: MZ SR, prijímatelia budú vyberaní prostredníctvom výzvy.
Rozšírenie a obnova domácej ošetrovateľskej starostlivosti	
Rozšírenie a obnova kapacít paliatívnej starostlivosti: Rozšírenie a obnova siete mobilných hospicov	Vybavenie nových a dovybavenie existujúcich mobilných hospicov. Vykonávateľ: MZ SR, prijímatelia budú vyberaní prostredníctvom výzvy.

2.7.5. Voľno - časové aktivity

Šport

Kremnica má dlhodobú tradíciu budovania a využívania športových, telovýchovných a športovo – rekreačných zariadení v mestskom prostredí. Za všetky dávnejšie (už aj zaniknuté) treba spomenúť napríklad tradíciu bežeckého lyžovania v blízkom okolí mesta, mostíky pre skoky na lyžiach, alebo prímestský lyžiarsky areál na svahoch Jarabice. Základy terajšieho športového a športovo – rekreačného areálu v meste pochádzajú z 30-tych rokov minulého storočia.

Ucelený športový areál sa nachádza na južnom okraji mesta, v údolí Kremnického potoka, na rekultivovaných priestoroch pôvodných banských hald a na časti plôch zaniknutých hutníckych prevádzok. Mestský športový areál pozostáva z futbalového ihriska s tribúnou, športovej haly (telocvične), tenisových kurtov a areálu pre ľahkú atletiku. Okrem výkonnostného športu sa areál využíva aj pre školskú a záujmovú telovýchovu. Z južnej strany naň bezprostredne nadväzuje areál termálneho kúpaliska s neštandardným, 2x50m dlhým otvoreným bazénom (pôvodne bol budovaný ako akumulčná nádrž podzemnej hydroelektrárne). Okrem tohto komplexu sa v meste nachádza kolkáreň.

Pre rozvoj športových a športovo - rekreačných aktivít podľa riešenia pôvodného ÚPN - SÚ (z r. 1980) má mesto Kremnica vypracovaný ÚPN-Z športovo - rekreačnej zóny, s rozvojovými plochami, nadväzujúcimi na terajšie športové a športovo - rekreačné plochy. V jeho intencióch sa aj v tomto územnom pláne mesta ako pokračovanie areálu jestvujúcich zariadení pod pôvodným námestím navrhuje rozšírenie a kompletácia mestskej športovo - rekreačnej zóny, so široko koncipovanými priestormi pre športové, športovo - rekreačné a rekreačné využívanie, vrátane rekreačného ubytovania. V ťažiskovom území, nachádzajúcom sa v údolí Kremnického potoka, sa navrhujú verejné športové a športovo - rekreačné aktivity v intenzívnych i extenzívnych formách, s určenými priestormi pre umiestnenie športových objektov a športovo - rekreačných a rekreačných plôch. Územie je

ukončené navrhovaným priestorom pre nenáročné (rekreačné) zjazdové lyžovanie v lokalite pod Galandovým majerom.

Skalka Relax Centrum – Kremnica

Relax Centrum Skalka pri Kremnici poskytuje svojim návštevníkom možnosť športového vyžitia a aktívneho oddychu v nádhernej prírode 1200 metrov nad morom. Telocvičňa - viacúčelová hala je určená pre záujemcov zahrať si akékoľvek kolektívne halové športy ako volejbal, basketbal, hádzaná, futbal, badminton, či tenis. Rozmery 41,6 m x 19,6 m, výška 9,5 m. Povrch je umelý – podlaha mondo šport je vyrobená na báze prírodného a syntetického kaučuku. K dispozícii sú zdvíhacie basketbalové koše. V objekte sa nachádza Wellness - bazén s protiprúdom s dĺžkou 24 m a hĺbkou 1,2 m, s atrakciami ako ležadlá, sedadlá, vodný hrib, vodné trysky, teplota vody 26 – 28 °C, detský bazén s objemom 3,5 m³ a teplotou vody 30 °C, sedací bazén objem 5,7 m³, teplota vody 36 °C, Sauny – suchá, parná, infra, eukalyptová, bylinková s odpočívateľnou, ochladzovací bazén. K dispozícii je viacúčelová trávnatá plocha (rozмеры futbalového ihriska), ihriská na volejbal, basketbal, hádzanú, tenis a pod. In-line dráha má rozmery 3 x 1800 m. V zime slúži ako osvetlená bežecká s umelým zasnežovaním. Dráha je vedená v lesnom prostredí a usporiadaná do alternatívnych okruhov podľa obtiažnosti. Trať je v zákrutách klopená, osvetlená a má tri miesta nástupu a výstupu z dráhy (<http://www.sportoveaktivty.sk/>, 10.4.2012).

Športové podujatia

Biela stopa – medzinárodné zimné diaľkové preteky, zaradené v sieti Euroloppet. Najstaršie pravidelné podujatie v behu na lyžiach na Slovensku organizuje Telovýchovná jednota Biela stopa Kremnica. Štart aj cieľ sú na lyžiarskom štadióne na Skalke.

Big Air v meste - snowboardisti a lyžiarci skáču na umelej rampe zo snehu na hlavnom námestí. Podujatie organizuje občianske združenie FRST Crew Kremnica. 11. ročník sa konal v tradičnom termíne od piatku 9. do soboty 10. februára 2018.

Hrúzov memoriál – mixový volejbalový turnaj (posledný júlový víkend).

Veľkonočné vajce Kremnica - karnevalová rozlúčka so snehom (zvyčajne v apríli na Skalke) (15.8.2022, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Kremnica>)

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňkačka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov/>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	priemer
15-24	52		45	49
25-39	36		43	40
40-54	39		39	39
55-69	38		36	37
70+	18		48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilnejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné sa zamerať hlavne na potreby vekovej skupiny 15 – 39 rokov, ktorá tvorí pomerne početnú skupinu obyvateľov s dobrou prognózou.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032

15-19	238	233	227	222	216	211	206	200	195	189	184
20-24	229	217	204	192	179	167	154	142	129	117	104
25-29	246	237	229	220	211	203	194	185	176	168	159
30-34	282	275	269	258	252	244	236	228	220	213	205
35-39	398	395	392	389	386	383	379	376	373	370	367
40-44	425	428	432	436	439	443	447	450	454	458	462

Kultúra

Kultúra v meste je riešená na úrovni samosprávy, podnikateľských subjektov ako aj občianskych združení. V rámci mesta Kremnica je nositeľom kultúry Kultúrne a informačné centrum mesta (KIC) ako organizátor a spoluorganizátor rôznych podujatí. Okrem toho je KIC vydavateľom Kremnických novín. Kultúru a osvetu šíri na území mesta aj Miestny odbor Matice Slovenskej (ÚPM Kremnica, 2012, s.97). Významné postavenie v rámci kultúry a tradícií má Kremnický banický spolok.

V účelovom objekte na ul. P. Križku je umiestnené kino Akropola, ktoré sa využíva aj na poriadanie väčších kultúrnych podujatí v rámci mesta. Amfiteáter v Novej doline je nevyužitý a chátra. Územným plánom mesta sa v priestoroch Novej doliny navrhuje zriadenie tématického parku s historicko - poznávacími, náučnými, kultúrno - spoločenskými a rekreačnými funkciami, úzko previazanými na pamiatky banskej ťažobnej a spracovateľskej činnosti v kremnických zlatých baniach. V jeho rámci sa navrhuje aj revalorizácia areálu amfiteátra a účelová prestavba vhodných historických objektov na náučné, muzeálne a iné kultúrno - spoločenské funkcie verejného charakteru. Úpravy by mali byť zamerané najmä na obnovu a prezentáciu technických pamiatok, evidovaných a chránených v rámci Pamiatkovej zóny územia banských diel v okolí Kremnice, a na revalorizáciu krajinného prostredia, s cieľom zachovať v tomto území aj vybrané charakteristické prvky banskou činnosťou premenenej krajiny. Ako súčasť tématického parku sa navrhujú aj na tomto území sa nachádzajúce priestory prímestských, rekreačne využívaných lesov. Tématický park by zároveň mal byť aj východiskovým (a cieľovým) miestom väčšiny náučných chodníkov po stopách banskej činnosti v Kremnici a v Kremnických Baniach, s ich previazaním na priestory pamiatkovej rezervácie a na výhľadkové rekreačné trasy, navrhované nad mestom, na jeho západnom okraji, a východnom aj do navrhovaných a výhľadových priestorov so športovými a športovo – rekreačnými aktivitami (Jarabica, Golfový areál). Pre kultúrne a kultúrno - spoločenské účely (podľa skutočných potrieb a možností mesta) možno polyfunkčne využiť aj tzv. rezervné plochy pre novú výstavbu v rámci pamiatkovej rezervácie Kremnica - plochu po býv. Pizetárovom dome na Štefánikovom námestí, alebo územie terajšieho parkoviska, uvoľnené po asanácii býv. hotela Jeleň (ÚPM Kremnica, 2012, s.99).

V účelovo rekonštruovaných objektoch historickej zástavby na Štefánikovom námestí je lokalizované Múzeum mincí a medailí, ktoré plní aj funkciu regionálneho a mestského múzea. Má špecializované expozície baníctva, mincovníctva, medailérstva a galérijnú priestory so stálou expozíciou a priestormi pre príležitostnú výstavnú činnosť. Oddelenou súčasťou múzeálnej expozície je areál Mestského hradu a interiér kostola sv. Kataríny s výhľadkovou vežou kostola. Prehliadku starej a novej raziarne umožňuje Mincovňa Kremnica, štátny podnik. Prehliadku podzemia sprístupňuje Banské múzeum – Štôlna Andrej, kde je autenticky spracovaná história baníctva v Kremnici od počiatkov ťažby po súčasnosť. Jedinenosťou je Múzeum gýča, ktoré vzniklo ako súčasť Kremnických gagov. Z dôvodu silnej tradície lyžovania v Kremnici bola sprístupnená Expozícia lyžovania, o ktorej zachovanie v meste sa zaslúžil Slovenský olympijský výbor. Čiastočne je sprístupnený františkánsky kláštor s výkladom o jeho histórii, historická výrobná Atkárýho kremnických krumplov odhaľuje príbeh starej cukrárskej rodiny a ich recept.

V meste má sídlo okresné pracovisko Štátneho archívu, ktoré je umiestnené v účelovej novostavbe na vrchole Rembizu, pri železničnej trati (ÚPM Kremnica, 2012, s.101)

Verejná knižnica

V účelovom objekte v mestskom centre (na Štefánikovom námestí) je umiestnená Knižnica Jána Kollára, ktorá poskytuje základné a špeciálne knihovnícke služby s doplnkovou komerčnou činnosťou. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu knižných jednotiek od roku 2011.

Verejná knižnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mesto Kremnica											

Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet knižných jednotiek	64 575	63 825	60 966	61470	60 151	60 256	60 876	62 002	62 462	62 179	60 956
Zdroj: ŠÚ SR, 2022, DacaCubes,											

Kultúrne podujatia

Kremnické gagy

V auguste sa v Kremnici konajú Kremnické gagy (väčšinou 28., 29. a 30.). Sú jediným festivalom v Stredoeurópskom priestore, ktorý sa dlhodobo programovo orientuje na nezávislý humor a satiru vyskytujúce sa v mnohých umeleckých žánroch. Festivalový program je z časti národnou súťažou humoristických a satirických produkcií na Slovensku a súčasne prehliadkou zahraničných osobností a umeleckých skupín zo Strednej Európy, resp. krajín Európskej únie. Umelecké diela alebo výkony z poslednej sezóny nominujú do národnej súťaže členovia Akadémie humoru Slovenska (AHS) na základe odporúčania členov Akademického pléna AHS alebo prihlášky zverejnenej na internetovej stránke festivalu. Domácich i zahraničných hostí vyberá dramaturgia festivalu na základe dlhodobého prieskumu, odporúčaní členov AHS a spolupráce s kultúrnymi inštitúciami a umeleckými agentúrami.

Kremnický hradný organ

V Kremnici je každoročne od roku 1997 organizovaný v kostole svätej Kataríny (nachádza sa na mestskom hrade) organový festival. Nezanedbateľným predpokladom je vynikajúca akustika gotického priestoru. Koncerty sa konajú v sobotu večer, vždy v júli a auguste, v roku 2021 sa festival uskutočnil od 3. júla do 14. augusta. Účinkujúci patria k absolútnej svetovej špičke. Doteraz na festivale účinkovali umelci z 24 štátov. Festival uprednostňuje moderný pohľad na organovú interpretáciu.

Súčasný organ nahradil pôvodný z roku 1885. Terajší organ bol vyrobený v rokoch 1991 až 1992 firmou Rieger-Kloss Varhany v Krnove ako opus číslo 3640. Má pomerne netradičné usporiadanie, dve píšťalové skrine sú umiestnené na chóre, druhý z troch manuálov je lokalizovaný excentricky na bočnom oratóriu. Horizontálne píšťaly registra, tzv. španielske trúbky, sú pre efektné zvukové vyznenie umiestnené na zábradlí chóru. Taktiež hrací stôl je umiestnený nezvyčajne, po pravej strane nástroja. Organ má celkovo okolo 3500 píšťal, tri manuály a 60 registrov.

Hudba pod diamantovou klenbou

Festival Petra Michalicu sa už niekoľko rokov koná v rodnom dome svetoznámeho huslistu. Melódie rôznych autorov v prevedení prevažne zahraničných interpretov odznievajú v príjemnej komornej atmosfére.

Kremnická Bašta

Tradičný festival folkovej a akustickej hudby, ponúkajúci to najlepšie zo slovenského folku, hviezdnych hostí v akustickom prevedení a folkových hostí z Česka (18.8.2022, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Kremnica>).

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobo vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobo stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobo zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkovou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
 - rozšíriť systém permanentiek
 - rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
 - uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
 - last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
 - zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre seniorov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné smerovať ponuku kultúrnych statkov hlavne na aktívne vekové skupiny obyvateľov od 20 do 29 rokov a skupiny stredného a vyššieho veku od 50 do 59 rokov. Vo všetkých týchto skupinách sa predpokladá nárast počtu obyvateľov.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
20-24	229	217	204	192	179	167	154	142	129	117	104
25-29	246	237	229	220	211	203	194	185	176	168	159
45-49	408	417	425	434	442	451	459	467	476	484	493
50-54	313	308	303	298	293	288	283	278	273	268	263
55-59	307	295	283	271	259	247	235	224	212	200	188

2.7.6. Bezpečnosť a aktivity prevencie

Kriminalita v meste je primárne podmienená zlou ekonomickou a sociálnou situáciou niektorých vybraných skupín obyvateľstva. Práve z uvedeného dôvodu najvyššie % trestnej činnosti pripadá na všeobecné trestné činy. Drobné trestné činy (presahujúce hranicu minimálnej mzdy) sú spojené hlavne s vlámaniami do obydľí, poškodzovanie cudzej veci a inými aktivitami.

Medzi všeobecné trestné činy patrí majetková, násilná, mravnostná a tzv. ostatná kriminalita, ktorú reprezentujú trestné činy ako výtržníctvo, ale aj marenie výkonu úradného rozhodnutia.

Pod pojmom zostávajúce trestné činy rozumieme napríklad zanedbanie povinnej výživy, ublíženie na zdraví z nedbanlivosti, dopravné nehody, týranie zvierat a pod (<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>, 20.10.2020).

Mestská polícia

Legislatívne postavenie mestskej polície vychádza zo zákona SNR č. 564/1991Zb o obecnej polícii v znení neskorších predpisov, ktorý charakterizuje mestskú políciu ako poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní mestských vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v meste a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení mesta, z uznesení mestského zastupiteľstva a z rozhodnutí primátora mesta. V súčasnosti mesto má zriadenú mestskú políciu.

Mestská polícia v Kremnici pracuje v počte 10 zamestnancov. 8 príslušníkov MsP zaradených v priamom výkone služby, 1 administratívna zamestnankyňa, ktorá vykonáva administratívne práce 1 náčelník MsP, 2 zamestnanci v rámci projektu zamestnávania znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie. Hlavnou činnosťou MsP je riešenie priestupkov spáchaných na území mesta. MsP má v tomto smere úplne tie isté kompetencie ako príslušníci OOPZ. Jednou z hlavných úloh MsP je samozrejme kontrola rešpektovania a dodržiavania všeobecne záväzných nariadení mesta, zameraných najmä na verejný poriadok a čistotu v meste. Na území mesta sú z legislatívneho hľadiska len 2 zložky, ktoré sú oprávnené pojednávať v blokovanom konaní, prípadne objasňovať priestupky, ktorými bolo porušené všeobecne záväzné nariadenie. Jedná sa o OOPZ a MsP. Prakticky však tieto priestupky rieši výlučne MsP. Stredisko registrácie poplachov ako technický prostriedok, slúžiaci na ochranu života, zdravia a majetku prevádzkuje MsP od roku 1996. Toto technické zariadenie slúži najmä ako preventívny prostriedok a v rámci jeho prevádzkovania je okrem neustáleho monitorovania pripojených objektov, nutné vykonávať aj ďalšie činnosti. V minulom roku bola vykonaná kontrola prenosu signálu na všetkých pripojených objektoch. Neustále pribúdajú nové objekty na pripojenie a taktiež sa vykonávajú kontrolné poplachy. Odchyt túlavých a zbehnutých zvierat - v rámci tejto činnosti je založená karanténna stanica pre túlavých, zbehnutých a voľne sa pohybujúcich psov, ktoré môžu ohrozovať bezpečnosť ľudí na verejných priestranstvách mesta a taktiež tieto priestranstvá znečisťovať. Prevencia – má významný vplyv na bezpečnostnú situáciu v meste, najmä do budúcnosti. Vykonávajú sa rôzne besedy a prednášky, pričom veková kategória cieľových skupín je od materskej školy až po našich seniorov. Vykonávajú sa aj bezpečnostno-preventívne akcie, a to najmä so zameraním na podávanie alkoholu mladistvým, účasti mladistvých a maloletých v podnikoch a na disko-zábavách po 23.00 h. V letných mesiacoch je sprevádzkované dopravné ihrisko pre deti, kde sa aktívne venuje pozornosť dopravnej výchove už od predškolského veku. V mesiaci jún sa každoročne pripravuje preventívna akcia "Polícia deťom" pre deti materských škôl. Počas celého školského roka pôsobí v ranných hodinách hliadka MsP na prechodoch pre chodcov v blízkosti školských zariadení. Prevencia a jej propagácia je jednou z najdôležitejších činností polície. Napokon, jej výsledkom je zníženie kriminality a zvýšenie bezpečnosti občanov. Preto poskytujeme aj na našich stránkach niekoľko rád, ako predísť nepríjemnej pozícii obete protiprávneho konania, prípadne inej nepredvídateľnej situácii (<http://www.kremnica.sk/mestska-policia/>, 8.8.2011).

Štátna polícia

Policajný zbor Slovenskej republiky spolupôsobí pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody, bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku, odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatelov, spolupôsobí pri odhaľovaní daňových únikov, nezákonných finančných operácií a legalizácie príjmov z trestnej činnosti, vykonáva vyšetrovanie o trestných činoch a skrátené vyšetrovanie o trestných činoch. V meste Kremnica je zriadené obvodné oddelenie PZ - OO PZ Kremnica Ul. Angyalova 16, 976 01 Kremnica, pod pôsobnosť ktorého spadá aj mesto Kremnica. Obce v pôsobnosti oddelenia: mesto Kremnica, obec Lúčky, Kopernica, Kunešov, Krahule, Skalka, Kremnické Bane, Dolná Ves, Horná Ves, Bartošová Lehôtka, Jastrabá, Ihráč, Nevollné.

Monitorovacie a kamerové systémy

V meste v súčasnosti sú inštalované kamerové systémy. Sú nainštalované na problematických miestach a verejných priestranstvách, ktoré sú najviac exponované.

Dorovoľný hasičský zbor

Mesto Kremnica požiadalo o zaradenie dobrovoľného hasičského zboru obce do kategórie dobrovoľných hasičských zborov obce.

Dobrovoľný hasičský zbor mesta Kremnica je pre rok 2021 v zmysle § 4b vyhlášky MV SR č. 611/2006 Z.z. o hasičských jednotkách v znení neskorších predpisov zaradený do kategórie „B“. V minulých rokoch bol DHZO zaradený do kategórie „C“. Zapožičaním vozidla CAS 15 – IVECO a materiálno-technickým dovybavením splnil DHZO Kremnica podmienky pre zaradenie do kategórie „B“. Povinnosťou mesta na úseku ochrany pred požiarom je ďalej najmä udržiavať akcieschopnosť a zabezpečovať materiálno-technické vybavenie dobrovoľného hasičského zboru, zabezpečovať odbornú prípravu dobrovoľného hasičského zboru obce, vypracovať a viesť dokumentáciu ochrany pred požiarom obce, zabezpečiť výstavbu a údržbu hasičskej stanice alebo hasičskej

zbrojnice, zabezpečiť zdroje vody na hasenie požiarov a udržiavať ich v použiteľnom stave, zriadiť ohlasovňu požiarov a ďalšie miesta, odkiaľ možno ohlásiť požiar, označovať a trvalo udržiavať voľné nástupné plochy a prístupové komunikácie, ktoré sú súčasťou zásahových ciest, na vykonanie hasiaceho zásahu hasičských jednotiek, vykonávať preventívno-výchovnú činnosť. Dobrovoľný hasičský zbor mesta Kremnica využíva pre svoju činnosť, t.j. pre uloženie mobilnej hasičskej techniky, vecných a technických prostriedkov, výcvik a odbornú prípravu hasičskú zbrojnicu na Ulici Jurka Langsfelda 698/29 v Kremnici a garáž s prislúchajúcimi priestormi vo dvore Mestského úradu. Po rekonštrukcii týchto priestorov sa tam plánuje presťahovať celý DHZO Kremnica vrátane techniky. Členovia Dobrovoľného hasičského zboru mesta Kremnica nevykonávajú túto činnosť v pracovnom pomere, ale na báze dobrovoľnosti, t.j. mesto Kremnica nebude mať výdavky na mzdy a odvody zamestnancov. Podľa § 3a zákona č. 37/2014 Z.z. o Dobrovoľnej požiarnej ochrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov mesto Kremnica sa môže každoročne uchádzať o poskytnutie dotácie na účel finančnej podpory dobrovoľného hasičského zboru zaradeného do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov. Finančná podpora dobrovoľných hasičských zborov sa skladá z paušálnej a pohyblivej zložky. Paušálna zložka závisí od zaradenia dobrovoľného hasičského zboru obce do kategórie podľa osobitného predpisu. Pohyblivá zložka závisí od uskutočnených výjazdov mimo územia obce na základe pokynu operačného strediska Hasičského a záchranného zboru, pričom je v nej zahrnutá aj náhrada za pohonné látky. Súčasťou finančnej podpory môžu byť aj peňažné dary v závislosti od počtu výjazdov a účasti na nich. Výška ročnej dotácie je určená paušálne a to pre Dobrovoľné hasičské zbory obcí a miest zaradené v kategórii „C“ vo výške 1400,- EUR a v kategórii „B“ 3000,- EUR (20.8.2022, <https://www.kremnica.sk/dobrovolny-hasiccky-zbor.html>).

2.8. Bývanie

2.8.1. Bytový fond a jeho štruktúra

Nasledujúca tabuľka prezentuje orientačný počet bytov v meste Kremnica. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytového fondu podľa obdobia výstavby. Najviac bytov bolo vybudovaných v období 1961 - 1980 a 1919 až 1945. Najmenej bytov bolo vybudovaných v rokoch 2001 až 2015.

Domový fond podľa obdobia výstavby		
obdobie výstavby	počet	podiel (%)
do roku 1919	150	16,9
1919 - 1945	194	20,82
1946 - 1960	190	20,39
1961 - 1980	227	24,36
1981 - 2000	112	12,2
2001 - 2010	18	1,93
2011 - 2015	18	1,93
2016 a neskôr	20	2,15
nezistené	3	0,32
Domy spolu	932	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Najväčší podiel domového fondu tvorili rodinné domy - 643 (68,99 %) a bytové domy - 18,78 v roku 2021. Ostatné budovy na bývanie boli zastúpené v počte 19. Celkový počet domov bol v tomto roku 932.

Domový fond podľa typu budovy		
typ budovy	počet	podiel (%)
rodinný dom	643	68,99
bytový dom	175	18,78
polyfunkčná budova	1	0,11
ostatné budovy na bývanie	66	7,8
neskolaudovaný rodinný dom	4	0,43
núdzový objekt neurčený na bývanie	4	0,43
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	20	2,15

ostatné	19	2,4
nezistený	0	0
Domy spolu	932	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska počtu obytných miestností boli v meste Kremnica najviac zastúpené byty s počtom obytných miestností 3 a následne s 2 obytnými miestnosťami. Okolo 8 % tvorili byty s 1 a 11 % so 4 obytnými miestnosťami. Byty s 6 a viac miestnosťami boli zastúpené 4,34 %.

Štruktúra bytového fondu		
počet miestností	počet	podiel (%)
1 obytná miestnosť	200	8,59
2 obytné miestnosti	690	0
3 obytné miestnosti	974	41,86
4 obytné miestnosti	257	11,4
5 obytných miestností	102	4,38
6 a viac obytných miestností	101	4,34
Nezistené	3	0,13
Byty spolu	2327	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 902 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Vlastný zdroj pitnej vody malo 12 domov. Z verejnej siete mimo byt boli zásobované 3 domy. Bez pripojenia na vodovod bolo len 11 bytov.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	902	96,78
v dome - vlastná	12	1,29
mimo domu - z verejnej siete	3	0,32
mimo domu - vlastná	0	0
bez prípojky	11	1,18
nezistený	4	0,43
Domy spolu	932	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z dôvodu veľkej členitosti územia v okrajových častiach bolo zásobovanie zemným plynom len na úrovni 41,2 %. V budúcnosti sa nepredpokladá výrazný posun v tejto oblasti.

Domový fond - plyn		
plynofikácia	počet	podiel (%)
áno	384	41,2
nie	545	58,48
nezistené	3	0,32
Domy spolu	932	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska napojenia na kanalizačnú sieť bolo 78,54 % domov napojených na verejnú kanalizačnú sieť. Len 1,29 % domov bolo bez vhodného riešenia odvádzania odpadových vôd. Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 18,56 % domov.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)

septik, žumpa	173	18,56
prípojka na kanalizačnú sieť	732	78,54
domáca čistička odpadových vôd	12	1,29
bez kanalizácie	12	1,29
nezistený	3	0,32
Domy spolu	932	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Základným zámerom mesta v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.8.2. Sociálny bytový fond a nájomné bývanie

Bytový fond v Kremnici k 31.12.2021 tvoril 31 nájomných bytov vo vlastníctve mesta Kremnice. Slabá je najmä ponuka cenovo dostupných a nízkoštandardných bytov. V oblasti rozvoja bývania samospráva pripravuje výstavbu a údržbu mestských nájomných bytov, prípravu podmienok na rozvoj bytovej výstavby a starostlivosť o verejné priestranstvá a zeleň (verejné detské ihriská a pieskoviská, mestský mobiliár a fontány)..

2.8.3. Bývanie marginalizovaných skupín

Bývanie marginalizovaného obyvateľstva v meste Kremnica možno rozdeliť do 3 kategórií. Štandardné bývanie znamená bývanie v bytoch, v murovaných, alebo aj v dobre vybavených drevených domoch. Bývanie nižšieho štandardu znamená bývanie v bytoch alebo domoch, ktoré majú závady ovplyvňujúce celú budovu, alebo jej časť, napr. nedostatok základných služieb ako voda, elektrina, osvetlenie a pod., budova je preplnená. Sem patrí aj bývanie v unimobunkách (v meste sa toho času nachádza). Na úrovni chatrče je aj bývanie v nebytových priestoroch ako pivnica, kočíkareň, stan a pod. Pod izolovanou obcou alebo jej časťou rozumieme, keď je toto miesto oddelené od zvyšku mesta umelou alebo prirodzenou bariérou, prípadne je na okraji mesta (napr. samostatná ulica, kde žijú len marginalizovaní obyvatelia) alebo je v obecnej koncentrácii (viacero obydľí uprostred majoritnej časti mesta – staré opustené budovy v centre mesta). **V meste Kremnica sa obydľia takéhoto charakteru nachádzajú.**

Dobré zdravotné podmienky predpokladajú prístup k vodovodu v domácnosti (alebo k vlastnej studni s pitnou vodou), ku kanalizácii/ žumpe, pravidelnému odvozu odpadu, prípadne prítomnosť hygienického centra.

Čo sa však týka samotného bytového fondu obývaného marginalizovanými skupinami (počtu domácností), ten je z väčšej časti tvorený štandardnými bytovými jednotkami. Subštandardné obydľia sú budované v menšej miere. Chatrče sa v meste nachádzajú. V meste Kremnica sú nevyhovujúce domy zaradené do subštandardných podmienok. Rómovia žijúci v subštandardných podmienkach žijú zároveň vo vyššej obložnosti, t. j. v jednej bytovej jednotke žije vyšší počet osôb. Výsledok, že značná časť marg. obyvateľov žije v zlých neštandardných podmienkach potvrdzuje aj údaj o priemernom počte obyvateľov v obydľiach s nižším štandardom s priemerom na obydľie 6,13 obyvateľov (Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18).

2.9. Definovanie zainteresovaných skupín

2.9.1 Zadávateľia

Zadávatelia sociálnych služieb sú tí, ktorým zákon ukladá zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov obce, ktoré spravujú. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov ukladá mesteam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - mesto utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Poslanci mesta ako volení reprezentanti občanov majú povinnosť rozhodovať, mestský úrad má vykonať, o čom poslanci rozhodli. Je veľmi dôležité, aby mesto uznesením zastupiteľstva deklarovala svoju vôľu plánovať a rozvíjať sociálne služby. Takéto politické rozhodnutie, prijaté na začiatku celého procesu, potvrdzuje legitimitu komunitného plánovania a je zárukou pre zapojenie ďalších účastníkov.

Mesto ako účastník komunitného plánovania

- A) Na základe vlastnej alebo cudzej iniciatívy poslanci rozhodnú:
- o potrebe uskutočniť komunitné plánovanie,
 - o tom, kto ho má zabezpečovať (mestský úrad alebo iná poverená organizácia),
 - o tom, kto bude poslancov v procese komunitného plánovania zastupovať (menovite),
 - o finančnom zabezpečení komunitného plánovania,
 - o termíne, v ktorom má byť komunitný plán predložený zastupiteľstvu na schválenie.
- B) Poverení pracovníci mestského úradu zabezpečujú:
- pozvanie pre poskytovateľov a prijímateľov služieb, aby sa zapojili do procesu komunitného plánovania,
 - priestory pre rokovanie,
 - potrebné štatistické údaje a analýzy údajov, najmä o obyvateľoch mesta,
 - vykonanie prieskumov a analýz potrieb,
 - spracovanie priebežných správ a záverov,
 - vypracovanie komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb.
- C) Od začiatku mesto Kremnica zverejňovala zrozumiteľnou a dostupnou formou všetky podstatné informácie o procese a výsledkoch komunitného plánovania.
- D) Priebežne rešpektuje pri svojom rozhodovaní o sociálnych službách ciele a priority stanovené v komunitnom pláne.
- E) Stanovuje jasné pravidlá financovania sociálnych služieb, ktoré zodpovedajú prioritám komunitného plánovania.

Zúčastnené subjekty v rámci mesta:

- starosta a prednosta,
- príslušné komisie mestského zastupiteľstva,
- mestská rada,
- poslanci mestského zastupiteľstva

2.9.2. Poskytovatelia ako účastníci komunitného plánovania

Poskytovateľom sociálnych služieb je fyzická osoba, podnikateľský subjekt, súkromná nezisková organizácia, organizácia zriadená obcou, organizácia zriadená samosprávnym krajom, organizácia zriadená štátom, právnická osoba. Všetci poskytovatelia majú pri komunitnom plánovaní rovnaké postavenie, ich ciele a zámery majú rovnakú váhu.

Poskytovatelia zapojením sa do komunitného plánovania získali možnosť podieľať sa na utváraní celkového systému sociálnych služieb, príležitosť presadzovať vlastné zámery a ciele, príležitosť na nadviazanie novej spolupráce, na získanie informácie o aktivitách, potrebách a trendoch v oblasti sociálnych služieb.

Zúčastnené subjekty v rámci mesta:

- zariadenia sociálnych služieb,
- vzdelávacie inštitúcie,
- zdravotnícke zariadenia – všeobecné a špecializované ambulancie v meste Kremnica,
- neziskové organizácie,
- štátna správa,

2.9.3. Užívatelia ako účastníci komunitného plánovania

Užívateľ sociálnych služieb je človek v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorého sú sociálne služby určené, prípadne špecifické skupiny obyvateľstva so svojimi potrebami. Ciele a zámery užívateľov majú pri komunitnom plánovaní rovnakú váhu ako ciele a zámery zadávateľov a poskytovateľov, ak nechceme rovno povedať, že by mali mať prioritu. Vyhľadávanie, oslovovanie a zapájanie užívateľov do práce na komunitnom pláne bola príležitosť ako získať informácie o potrebách jednotlivých sociálnych skupín, o kvalite poskytovaných služieb, ako objaviť existujúce medzery v ich ponuke a ako objaviť nové zdroje na uspokojovanie potrieb.

Užívatelia služieb sa zapojením do komunitného plánovania podieľali na utváraní celkového systému sociálnych služieb.

2.9.4. Verejnosť

Verejnosť bola priebežne zoznamovaná so zámermi, výsledkami a cieľmi komunitného plánu. Verejnosti bol predložený k dispozícii dotazník, v ktorom mali možnosť obyvatelia vyjadriť preferencie v oblasti ďalšieho rozvoja sociálnych služieb. Cieľom vopred pripravenej informačnej stratégie bolo zabezpečiť prístup verejnosti k informáciám. Verejnosť sa od začiatku zúčastňovala procesu komunitného plánovania.

Ďalšie organizácie

Pri príprave komunitného plánu boli oslovené a vyzvané k spolupráci miestne organizácie aj záujmové skupiny, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb dotýka (napr. školy,...), ale tiež občianske iniciatívy (kultúrne združenia, vzdelávacie spolky...), etnické skupiny, vrátane skupín, s ktorými je obtiažna komunikácia – rómska komunita.

Zúčastnené subjekty v rámci mesta:

- neziskové organizácie,

2.10. Definovanie cieľových skupín

Základnými cieľovými sociálnymi skupinami, pre ktoré by sme mali sociálne služby plánovať, sú:

- rodiny s deťmi,
- deti a mládež,
- ženy na materskej dovolenke,
- osoby so zdravotným postihnutím
- seniori
- dlhodobo nezamestnaní obyvatelia,
- sociálne odkázaní obyvatelia,
- seniori, čiže obyvatelia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov),
- občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú,
- osoby v kríze

- týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí,
- neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život.

Do procesu komunitného plánovania by mali byť zapojení predstavitelia všetkých vyššie uvedených skupín, pričom treba dbať aj na bohatú vnútornú štruktúru každej z nich. Napr. u obyvateľov so zdravotným postihnutím pôjde určite o rozdielne potreby podľa druhu a miery postihnutia, ale aj podľa veku. Je potrebné zvážiť, či a ako podrobne je potrebné ďalej štruktúrovať základné sociálne skupiny a či bude efektívnejšie špecializovať alebo vhodne kombinovať potrebné služby.

2.10.1. Seniori

Celosvetovo sa zaznamenáva starnutie populácie, a to nielen vo vyspelých krajinách. Socio-ekonomické štúdie o jeho dopadoch v jednotlivých krajinách pomohli odhaliť a pomenovať negatívne javy sprevádzajúce starobu, ako je feminizácia, oslabenie rodinných vzťahov, zhoršenie ekonomickej situácie, ale hlavne prebudili záujem o riešenie zanedbávania, zneužívania a týrania seniorov. Zdravotná a sociálna závažnosť danej problematiky je vysoká, informovanosť o jej výskyte, konkrétnych prejavoch a typoch je veľmi nízka. Nárast počtu starých ľudí v meste nesie so sebou množstvo ekonomických, sociálnych, psychologických a zdravotníckych problémov, ktoré významne ovplyvňujú nielen život jednotlivcov, ale i celej komunity. Jedným z problémov súčasnosti je neschopnosť zabezpečiť si základné životné potreby, zanedbávanie, zneužívanie a týranie seniorov, znižovanie ich sociálneho statusu, sociálna izolovanosť, ekonomická poddimenzovanosť a ďalšie problémy s tým súvisiace.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
60-64	425	424	397	384	394	400	398	404	400	361	348
65-69	318	333	364	373	381	389	388	368	358	356	352
70-74	205	222	237	249	265	276	288	313	319	338	333
75-79	178	190	182	197	183	180	191	194	205	211	219
80-84	133	121	134	130	130	125	140	133	143	131	133
85-89	52	54	51	54	66	79	70	81	80	87	79
90-94	10	13	22	23	22	20	24	19	26	31	26
95-99	5	4	4	4	2	2	2	6	6	6	8
100-104	1	2	1	1	3	2	3	3	3	1	0
105-109	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

Podiel obyvateľov v seniorskom veku v meste narastá. Mesto svoje aktivity zameria hlavne na zabezpečenie sociálnej integrácie prestárlych občanov formou organizovania pravidelných akcií, vytváraním priestorov pre stretávanie seniorov, prípadne zriaďovaním zariadení s ambulantnou, prípadne celodennou starostlivosťou.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
60-64	362	357	352	346	341	336	330	325	320	314	309
65-69	375	377	379	382	384	386	388	390	392	395	397
70-74	359	372	386	400	413	427	441	454	468	482	495
75-79	213	217	220	223	226	230	233	236	239	243	246
80-84	137	137	138	139	140	140	141	142	143	143	144
85-89	91	95	98	102	106	110	113	117	121	125	128
90-94	30	32	33	34	36	37	39	40	42	43	44
95-99	6	7	7	7	7	8	8	8	9	9	9
100-104	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
105-109	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

2.10.2. Deti a mládež

Cieľovú skupinu obyvateľov možno rozdeliť do dvoch skupín. Ide o skupinu detí a mládeže, ktoré sa zúčastňujú povinnej školskej dochádzky. V záujme predchádzania páchania drobnej trestnej činnosti, podpory zdravého životného štýlu a zmysluplného trávenia voľného času, mesto zameriava svoje aktivity na výstavbu športovej a záujmovej infraštruktúry, ako aj organizovanie školskej a mimoškolskej záujmovej činnosti.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0	48	38	46	45	30	42	56	38	40	43	35
1-4	178	177	179	167	177	158	164	178	159	169	164
5-9	271	267	253	247	228	218	218	218	210	210	195
10-14	247	258	259	259	268	273	266	250	246	228	197
15-19	322	293	272	280	267	249	264	263	258	269	238

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

Zlepšenie pozície mladých ľudí sa sleduje hlavne predchádzaním predčasného ukončenia vzdelávania, budovaním systému odborného školstva a jeho prepojením s praxou v podnikoch, podporou uznávania neformálneho vzdelávania a prispôbovaním vzdelávacieho systému požiadavkám trhu práce (Vagač, 2011, s.4).

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0	39	39	38	38	37	37	36	36	35	35	34
1-4	162	160	159	157	156	155	153	152	151	149	148

Veková skupina 5 – 14

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 5-14											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
5-9	187	179	172	165	157	150	143	135	128	121	113
10-14	227	223	219	215	211	207	203	199	195	192	188

Veková skupina 15 – 19

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 15-19											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
15-19	238	233	227	222	216	211	206	200	195	189	184

2.10.3. Ženy na materskej (rodičovskej) dovolenke

Ženy sa stávajú rizikovou skupinou najmä v období tehotenstva a starostlivosti o deti. V severských krajinách sa už dlhšie prejavujú snahy motivovať rodičov k rovnomernejšiemu rozdeleniu starostlivosti o deti a povzbudiť tak matky k návratu do zamestnania (napr. daňový bonus za rodovú rovnosť vo Švédsku). Mesto do budúcnosti plánuje uskutočniť investičné akcie na zvýšenie kapacity predškolských zariadení v záujme uľahčenia ženám na materskej dovolenke skorší návrat na trh práce. Riešením je aj podpora služieb materských centier.

2.10.4. Sociálne odkázaní obyvatelia

Predstavujú rizikovou skupinu obyvateľov, ktorí si z objektívnych príčin nemôžu v meste Kremnica, prípadne Banskobystrickom regióne z objektívnych, prípadne subjektívnych dôvodov nájsť prácu a sú odkázaní na dávky sociálnej pomoci.

Patria sem hlavne ľudia s nízkym vzdelaním. Ide o najťažšie umiestniteľné skupiny na nepodporovanom pracovnom trhu, lebo dopyt po nekvalifikovanej pracovnej sile je nízky a neustále klesá. Viaceré krajiny orientujú aktívne opatrenia skôr na dlhodobo nezamestnaných ako na nízkokvalifikovaných, aj keď sa tieto kategórie značne prekrývajú. K úspešnejším prístupom patria tie, ktoré integrujú viaceré opatrenia (s dôrazom na vzdelávanie), individuálny prístup a poskytujú uchádzačovi dočasnú podporu aj po vstupe do zamestnania. Typickými príkladmi fungujúcich opatrení je prechodný trh (medzitrh) práce a školy druhej šance. Do tejto skupiny spadá pomerne veľká časť tunajších Rómov. Zlepšenie postavenia Rómov na trhu práce môžu priniesť najmä štrukturálne reformy ako podpora malého podnikania, zníženie daňovo-odvodového zaťaženia (na ktoré mesto Kremnica nemá dosah) alebo reforma sociálnej pomoci smerom k aktivite a zníženiu závislosti na dávkach. Za kľúčové je považované vzdelávanie Rómov od najnižšieho veku (Vagač, 2011, s.4).

2.10.5. Dlhodobo nezamestnaní obyvatelia

Medzi dlhodobo nezamestnanými sa nachádzajú v meste Kremnica najmä nízkokvalifikovaní mladí ľudia bez základného alebo len so stredoškolským vzdelaním alebo naopak obyvatelia nad 50 rokov, ktorí stratili prácu a majú problém sa zamestnať. Pre zníženie dlhodobej nezamestnanosti je tak potrebný zvlášť dôraz na tieto dve skupiny obyvateľov. Kým v prípade nízkokvalifikovaných by mohla pomôcť uplatniť sa na trhu práce najmä vyššia podpora **rekvalifikácie, budovania pracovných návykov**, u starších obyvateľov by čiastočné riešenie mal poskytnúť najmä medzitrh práce. Dlhodobo nezamestnaní v problematických regiónoch strácajú motiváciu aktívne vyhľadávať prácu a sú odkázaní na príjem zo sociálneho systému. Mnoho rodín sa tak v meste ocitá na hranici chudoby (<http://www.etrend.sk>, 11.8.2011).

Uchádzači o zamestnanie znevýhodnení											
Okr. Ž. nad Hronom	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
D	1 671	1 898	2 047	1 908	1 455	1 055	566	418	322	467	590

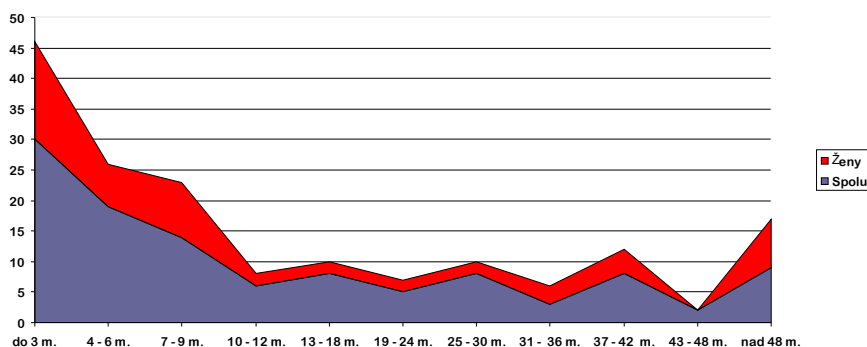
D - Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie
 Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

V meste Kremnica tvoria najpočetnejšiu skupinu krátkodobo nezamestnaní evidovaní na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny po dobu od 0 do 3 mesiacov. Ďalšou početnou skupinou je skupina od 4 do 6 mesiacov. V týchto skupinách v sledovanom období trend značne kolíše. Dlhodobá nezamestnanosť v meste a okrese je problémom vzhľadom na obmedzený trh práce a sociálne zloženie obyvateľstva bez intenzívnejšej motivácie. Problémom v blízkej budúcnosti bude aj nejasná budúcnosť najväčších zamestnávateľov regiónu v súvislosti s vyvolanou energetickou krízou EÚ.

Nezamestnaní podľa dĺžky evidencie												
Kremnica	UoZ spolu	v tom										
		do 3 m.	4 - 6 m.	7 - 9 m.	10 - 12 m.	13 - 18 m.	19 - 24 m.	25 - 30 m.	31 - 36 m.	37 - 42 m.	43 - 48 m.	nad 48 m.
Spolu	112	30	19	14	6	8	5	8	3	8	2	9
Ženy	55	16	7	9	2	2	2	2	3	4	0	8

Zdroj: UPSVaR, 2022

V okrese Kremnica tvorí skupina dlhodobo nezamestnaných menší podiel na celkovej nezamestnanosti ako je to v prípade Banskobystrického kraja.

Obrázok: Štruktúra nezamestnaných v Kremnici v roku 2022 júl (dĺžka evidencie)

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

2.10.6. Zdravotne ťažko postihnutí obyvatelia

Nárast ľudí na nemocenských a invalidných dávkach a nízka zamestnanosť osôb so zdravotným postihnutím nútia väčšinu krajín OECD prehodnotiť systémy posudzovania zdravotného stavu, lepšie kontrolovať prитоky do dočasnej a dlhodobej práceneschopnosti a zlepšovať služby zamestnanosti pre zdravotne postihnutých. OECD považuje za najlepší spôsob pomoci zdravotne znevýhodneným osobám posilnenie stimulov k práci úpravou systémov daní a dávok (Vagač, 2011, s.4).

2.10.7. Osoby v kríze (ľudia bez domova, matky s deťmi, po výkone trestu, po závislosti na drogách)

Uvedená cieľová skupina v meste nie je významne zastúpená. V roku 2021 mesto neevidovala v rámci katastrálneho územia obyvateľov bez domova. Skupiny obyvateľov po výkone trestu, prípadne po závislosti na drogách sa vracajú späť k svojim rodinám a teda nevyžadujú intervencie v oblasti bývania. Opatrenia by mali smerovať skôr k preventívnym a vzdelávacím aktivitám zameraným na opätovný návrat do spoločnosti, ako aj zvýšenie šancí uplatnenia sa na trhu práce formou rekvalifikačných kurzov, prípadne kurzov v oblasti drobného podnikania.

3. Strategická časť

3.1. SWOT analýzy a definovanie priorít

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v meste, ktoré skrýva potenciál územia a ktoré môžu meste priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. V rámci analýzy SWOT sa mesto koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu. Kvadrant 1 pozostáva z príležitostí ponúkajúcich najvyšší úžitok pre mesto, preto by sa mal manažment mesta sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich mesto nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu vysoká	nízka			Pravdepodobnosť nastatia vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká z 1. kvadrantu môžu mesto vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať.

Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj mesta, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele mesta, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie mesto stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry a i.

Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti	
		Vysoký	Nízky
Dôležitosť	Vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	Nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých mesto momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné.

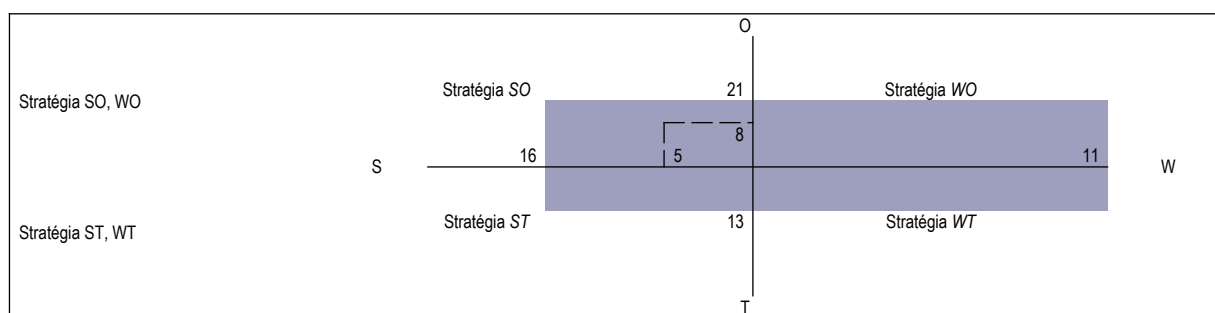
3.1.1. Sociálne služby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - 57,1 % obyvateľstva v ekonomicky aktívnom veku, - existencia Domova seniorov a domova sociálnych služieb s kapacitou 34 lôžok, - jedáleň pre seniorov s kapacitou 100 stoličiek, - činný Klub dôchodcov s cca. 200 členmi organizujúci kultúrne spoločenské podujatia, - činný Slovenský zväz telesne postihnutých s viac ako 170 členmi, - sociálne byty pre rómske a nerómske rodiny – 9 bytov, - útulky pre dievčatá z detských domovov po odchode – 5 domov (50 dievčat) eMKLub, - Detský domov Maurícius s kapacitou 68 detí, - Centrum nepočujúcich Kremnica s cca. 30 členmi, - útulky pre chlapcov z detských domovov po odchode – 3 domy (cca. 30 chlapcov), - malé rodinné bývanie - 4 byty, - činnosť skupiny „Aktívni senióri“ (cca. 100 členov) s realizáciou pobytového programu „Meníme pohyb na zdravie“, - činnosť Nadácie cez deti k rodine, - existencia Nadácie na pomoc sluchovo postihnutým deťom, - nadácia priaznivcov SOU a SPŠO pre sluchovo postihnutú mládež, - organizovanie bohatého kultúrneho a záujmového programu pre klientov zariadení sociálnych služieb, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná terénna sociálna služba, - MsÚ nemá sociálne oddelenie ani referát, - nedostatočné vzdelávanie v oblasti prevencie drogových závislostí, - nevyhovujúca vzdelanostná úroveň obyvateľov rómskeho etnika, - vysoká sociálna odkázanosť Rómov, - v mnohých prípadoch absencia pracovných návykov Rómov, - nevyhovujúce sociálne zloženie obyvateľstva, - slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva, - absencia zariadenia strediska osobnej hygieny, - nevyužitie (zle riešené dispozičné plochy) priestory mestských stavieb, - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - vzhľadom na veľkosť mesta a jeho finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti, - pretrvávajúce tradičných spádových oblastí dochádzky za prácou, - absencia systému podporných poradenských a informačných služieb pre potreby pracovnej mobility (mobilitný servis), - prehľbovanie dlhodobej nezamestnanosti, - absencia širšej podpory vzdelávania a zamestnávania osôb vzdialených od trhu práce dlhšie obdobie z dôvodu starostlivosti o dieťa alebo o ďalšieho člena rodiny, príslušnosti k marginalizovanej alebo vylúčenej skupine populácie, - nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania - slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľia) - nedostatočná úroveň identifikovania potrieb rozvoja ľudských zdrojov, - nedostatok pracovných príležitostí, až 20 % obyvateľov ekon. aktívnych dochádza za prácou mimo bydliska, - nedostatočné kapacity zariadení poskytujúcich sociálne služby – dom seniorov, dom opatrovateľskej služby,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - zriadenie rehabilitačného strediska, - zriadenie zariadenia pre požičiavanie pomôcok, - výstavba strediska osobnej hygieny, - možnosť použitia 2% dani daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - prehľbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a

<ul style="list-style-type: none"> - susediace trhy práce, - odbúranie rodových stereotypov pri voľbe povolania a v prístupe k zamestnaniu, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - lepšie podmienky na zladovanie prac. a rodinných povinností, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnanie európskych štandardov, - zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne ľudských zdrojov zodpovedajúcej dopytu na trhu práce a znalostnej ekonomike, - príprava ľudských zdrojov pre potreby globalizovanej ekonomiky a spoločnosti, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov - finančnou náročnosť sociálnych služieb pre klienta, - pretrvávajúce stereotypy pri vykonávaní správy v oblasti sociálnych vecí, - neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi, - klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, - nepriaznivý demografický vývoj,
---	---

Schéma SWOT analýzy:

Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Odporúča sa meste zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov (zabezpečujúce nevyhnutné životné podmienky a životné potreby) a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Banská Bystrica.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Kremnica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ 57,1 % obyvateľstva v ekonomicky aktívnom veku,	1,5	- nedostatočná terénna sociálna služba,	1,5
+ existencia Domova seniorov a domova sociálnych služieb s kapacitou 34 lôžok,	1,5	- MsÚ nemá sociálne oddelenie ani referát,	1,5
+ jedáleň pre seniorov s kapacitou 100 stoličiek,	1,5	- nedostatočné vzdelávanie v oblasti prevencie drogových závislostí,	1,5
+ činný Klub seniorov s cca. 200 členmi organizujúci kultúrno spoločenské podujatia,	1,5	- nevyhovujúca vzdelanostná úroveň obyvateľov rómskeho etnika,	1,5
+ činný Slovenský zväz telesne postihnutých s viac ako 170 členmi,	1,5	- vysoká sociálna odkázanosť Rómov,	1,5
+ sociálne byty pre rómske a nerómske rodiny – 9 bytov,	1	- v mnohých prípadoch absencia pracovných návykov Rómov,	1,5
+ útulky pre dievčatá z detských domovov po odchode – 5 domov (50 dievčat) eMKLub,	1	- nevyhovujúce sociálne zloženie obyvateľstva,	1,5
+ Detský domov Maurícius s kapacitou 68 detí,	1	- slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva,	1,5
+ Centrum nepočujúcich Kremnica s 31 členmi,	1	- absencia zariadenia strediska osobnej hygieny,	1,5
+ útulky pre chlapcov z detských domovov po odchode – 3 domy (cca. 30 chlapcov),	1,5	- nevyužitie (zle riešené dispozičné plochy) priestory mestských stavieb,	1,5
+ malé rodinné bývanie – 4 byty,	1,5	- nedostatok priestorov pre mládež a dorast,	1,5
+ činnosť skupiny „Aktívny seniori“ (cca. 100 členov) s realizáciou pobytového programu „Meníme pohyb na zdravie“,	1,5	- vzhľadom na veľkosť mesta a jeho finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti,	1,5
+ činnosť Nadácie cez deti k rodine,	1	- pretrvávajúce tradičných spádových oblasti dochádzky za prácou,	1,5
+ existencia Nadácie na pomoc sluchovo postihnutým deťom,	1	- absencia systému podporných poradenských a informačných služieb pre potreby pracovnej mobility (mobilitný servis),	1
+ nadácia priaznivcov SOU a SPŠO pre sluchovo postihnutú mládež,	1	- prehlbovanie dlhodobej nezamestnanosti,	1,5
+ organizovanie bohatého kultúrneho a záujmového	1		

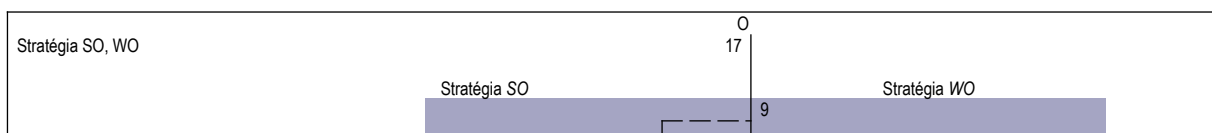

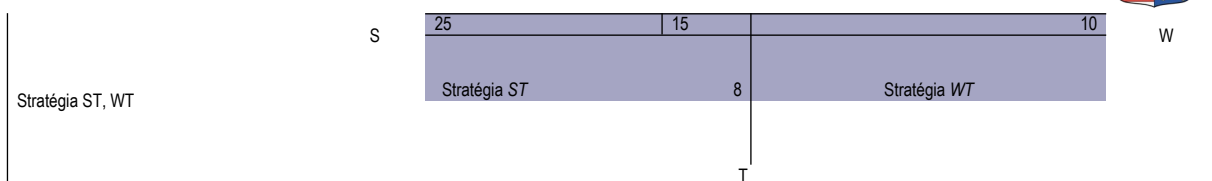
programu pre klientov zariadení sociálnych služieb,			
spolu	19,5	spolu	22,0
		výsledok	-2,5

3.1.2. Služby vzdelávania

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia materskej školy - pracovisko na Dolnej ulici s elokovaným pracoviskom na Ulici J. Langsfelda kapacitou 160miest, - existencia dvoch základných škôl s kapacitou 860 žiakov, - dostatočné kapacity základných škôl aj pre výhľadové obdobie, - Základná škola pre sluchovo postihnuté deti s kapacitou cca 90 žiackych miest, - Osobitná Základná škola pre sluchovo postihnuté deti s kapacitou cca 80 žiackych miest, - zrekonštruovaná budova Základnej školy Angyalova ul., - čiastočne zrekonštruovaná budova ZŠ P. Križku - zrekonštruovaná MŠ na Dolnej ul. s elokovaným pracoviskom - Špeciálna škola pre sluchovo postihnuté deti s kapacitou cca 25 žiackych miest, - existencia špeciálnej školy pre mentálne postihnuté deti, - existencia Základnej umeleckej školy – 360 detí, - stredoškolské vzdelávanie zabezpečené Súkromným gymnáziom Kremnica – 4 triedy, - existencia Súkromnej školy úžitkového výtvarníctva s 8 triedami a 4 výtvarnými odbormi, - existencia internátneho ubytovania pre študentov stredného školstva, - existencia Strednej priemyselnej školy odevnej pre SMP s 50 žiakmi, - od roku 2008 zriadené súkromné 8 ročné gymnázium, - umelecká škola s pôsobnosťou 5 odborov – hudobný, tanečný, výtvarný a literárno – dramatický, hudobno-dramatický - existencia centra voľného času – cca. 350 – 400 detí, - základné školy vybavené telocvičňami a menšími vonkajšími športoviskami pre atletiku, gymnastiku a pre loptové hry, - ZŠ na Angyalovej ul. disponuje školským športovým areálom s menším futbalovým (v zime zaľadneným) ihriskom, - dostatok kvalifikovaných učiteľov pre potreby vzdelávania, - kvalitná integrácia žiakov so ŠVVVP, - existencia odd. školstva pri MÚ, - dlhodobá tradícia školstva, - nové ihrisko na Základnej škole P. Križku, 	<ul style="list-style-type: none"> - detská zložka populácie sa nachádza pod úrovňou štatistického priemeru, - pokles počtu obyvateľov, - absencia učebných odborov, - pre trh práce v Kremnici, - Chýbajúca koncertná sála – Základná umelecká škola, - zlý technický stav budovy ZUŠ, - nízka úroveň komunikácie medzi jednotlivými školami a školskými zariadeniami v rámci zriaďovateľskej pôsobnosti na jednej strane a na druhej strane s inými zriaďovateľmi a školami a školskými zariadeniami, - efektívnosť využívania priestorov a budov škôl a školských zariadení, - úväzky pedagógov a vytváranie pracovno-právnych vzťahov s viacerými zamestnávateľmi a príslušnosť k pedagogickým kolektívom, - komplementárnosť respektíve duplicita mimoškolských aktivít CVČ a ŠKD, - otvorenosť škôl pre širšiu verejnosť školy ako vzdelávacieho a kultúrno spoločenského centra v meste, - predchádzanie negatívnym javom medzi deťmi a žiakmi práca s deťmi, ktoré neprichádzajú zo štandardného prostredia (nevyhovujúce bývanie, málo podnetné až negatívne prostredie, zá sociálna situácia), - vysoká prevádzková náročnosť školských jedální, - nedostatok finančných prostriedkov na prevádzkovanie školských zariadení a nákup ďalšieho technického vybavenia, - absencia neformálneho vzdelávacieho zariadenia, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť výstavby predškolského zariadenia v lokalite Dolná, - rozšírenie športových ihrísk v areáli ZŠ P. Križku, - výstavba nového účelového zariadenia Školy úžitkového výtvarníctva v lokalite na Špitálskej, - dovybavenie materských a základných škôl, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vysoký podiel kvalifikovanej pracovnej sily v populácii a rast záujmu podnikateľov o inováciu kvalifikovanosti, - partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce školy a ďalších subjektov v rámci komunity, najmä mládežníckych organizácií, - opatrenia štátu zabezpečujúce rovnosť prístupu k vzdelávaniu, integráciu a reintegráciu, - tendencia využívať moderné formy vzdelávania a diverzifikovať príležitosti na celoživotné vzdelávanie, - záujem škôl, vzdelávacích inštitúcií a tretieho sektora o zapojenie do medzinárodnej spolupráce a do výchovno-vzdelávacích programov a projektov, 	<ul style="list-style-type: none"> - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania, - pretváranie rigidity a narastanie izolovanosti systému vzdelávania od potrieb ekonomiky, - deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie, - nerealizovanie stratégií, koncepcií a rozvojových impulzov v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania, - úzky vzťah medzi sociálno-ekonomickou situáciou rodiny a dosiahnutou úrovňou vzdelania detí, - skeptické vnímanie hodnoty štúdia obyvateľstvom, - nízky podiel HDP vynakladaný na vzdelávanie, - slabá reflexia príčin znižovania kvality vzdelávania v pripravovaných zámeroch reforiem,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu SO a ST - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Kremnica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia materskej školy - pracovisko na Dolnej ulici s elokovaným pracoviskom na Ulici J. Langsfelda kapacitou 160miest,	1,5	- detská zložka populácie sa nachádza pod úrovňou štatistického priemeru,	1,5
+ existencia dvoch základných škôl s kapacitou 860 žiakov,	1,5	- pokles počtu obyvateľov,	1,5
+ dostatočné kapacity základných škôl aj pre výhľadové obdobie,	1,5	- absencia učebných odborov,	1,5
+ Základná škola pre sluchovo postihnuté deti s kapacitou cca 90 žiackych miest,	1,5	- pre trh práce v Kremnici,	1,5
+ Osobitná Základná škola pre sluchovo postihnuté deti s kapacitou cca 80 žiackych miest,	1,5	- Chýbajúca koncertná sála – Základná umelecká škola,	1
+ zrekonštruovaná budova Základnej školy Angyalova ul.,	1,5	- zlý technický stav budovy ZUŠ,	1
+ čiastočne zrekonštruovaná budova ZŠ P. Križku	1	- nízka úroveň komunikácie medzi jednotlivými školami a školskými zariadeniami v rámci zriaďovateľskej pôsobnosti na jednej strane a na druhej strane s inými zriaďovateľmi a školami a školskými zariadeniami,	1
+ zrekonštruovaná MŠ na Dolnej ul. s elokovaným pracoviskom	1,5	- efektívnosť využívania priestorov a budov škôl a školských zariadení,	1
+ Špeciálna škola pre sluchovo postihnuté deti s kapacitou cca 25 žiackych miest,	1,5	- úväzky pedagógov a vytváranie pracovno-právnych vzťahov s viacerými zamestnávateľmi a príslušnosť k pedagogickým kolektívom,	1
+ existencia špeciálnej školy pre mentálne postihnuté deti,	1	- komplementárnosť respektíve duplicita mimoškolských aktivít CVČ a ŠKD,	1
+ existencia Základnej umeleckej školy – 360 detí,	1	- otvorenosť škôl pre širšiu verejnosť školy ako vzdelávacieho a kultúrno spoločenského centra v meste,	1
+ stredoškolské vzdelávanie zabezpečené Súkromným gymnáziom Kremnica – 4 triedy,	1,5	- predchádzanie negatívnym javom medzi deťmi a žiakmi	1
+ existencia Súkromnej školy úžitkového výtvarníctva s 8 triedami a 4 výtvarnými odborními,	1		
+ existencia internátneho ubytovania pre študentov stredného školstva,	1		
+ existencia Strednej priemyselnej školy odevnej pre SMP s 50 žiakmi,	1		
+ od roku 2008 zriadené súkromné 8 ročné gymnázium,	1,5		
+ umelecká škola s pôsobnosťou 5 odborov – hudobný, tanečný, výtvarný a literárno – dramatický, hudobno-dramatický	1		
+ existencia centra voľného času – cca. 350 – 400 detí,	1		
+ základné školy vybavené telocvičňami a menšími vonkajšími športoviskami pre atletiku, gymnastiku a pre loptové hry,	1		
+ ZŠ na Angyalovej ul. disponuje školským športovým areálom s menším futbalovým (v zime zafadneným) ihriskom,	1,5		
+ dostatok kvalifikovaných učiteľov pre potreby vzdelávania,	1		
+ kvalitná integrácia žiakov so ŠVVP,	1		
+ existencia odd. školstva pri MÚ,	1		
+ dlhodobá tradícia školstva,	1		
+ nové ihrisko na Základnej škole P. Križku,	1		
spolu	30,5	spolu	14,0
výsledok	16,5		

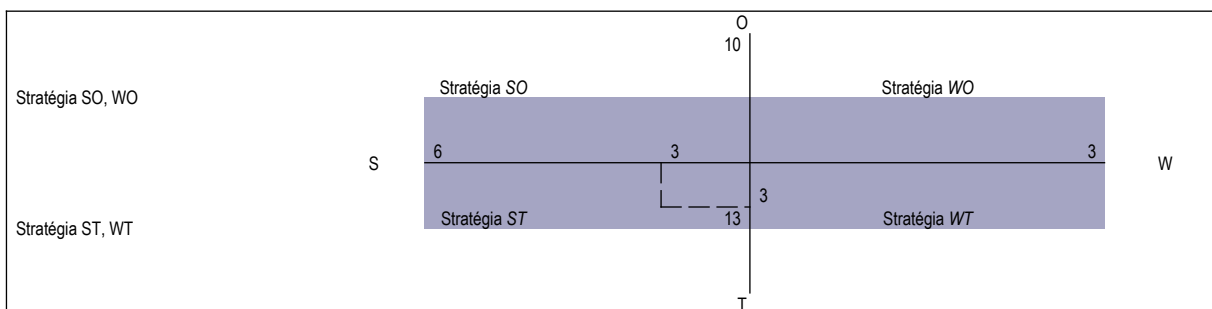
3.1.3. Zdravotnícke služby

Silné stránky	Slabé stránky

<ul style="list-style-type: none"> Psychiatrická liečebňa, ktorá je nadregionálnym zdravotníckym zariadením, podliehajúcim Ministerstvu zdravotníctva SR obvodné zdravotné strediská s lekáarskymi pracoviskami I. kontaktu pre dospelých, ktoré sú umiestnené v priestoroch polikliniky, zriadené 3 obvodné ambulancie, 1 detská ambulancia, 3 stomatologické ambulancie, neurologická ambulancia, rehabilitácia, 1 psychiatrická, chirurgická, gynekolog. kožná, existencia predajne očnej optiky a lekární, lekáreň nachádzajúca sa v mestskej zástavbe, existencia detskej ozdravovne Slniečko, 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatočné vzdelávanie v oblasti prevencie drogových závislostí, nevyužitie (zle riešené dispozičné plochy) priestory mestských stavieb, vzhľadom na veľkosť mesta a jej finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti, zdravotný stav obyvateľstva, hlavne rómskeho, zlá finančná situácia obyvateľstva mnohokrát neumožňuje využívať zdravotnícke služby, zlé hygienické návyky vybranej skupiny obyvateľstva, nedostatok peňažných prostriedkov negatívne vplyva na kvalitu prijímanej stravy vybranej skupiny obyvateľstva, nehodné podmienky na bývanie negatívne vplyvajú na zdravotný stav obyvateľstva, nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľa)
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnanie európskych štandardov, možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, nehodná lieková politika, zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, vysoký výskyt alergických ochorení, pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, prehľbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi, klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehľbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, nepriaznivý demografický vývoj.

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *ST*. Odporúča sa meste zabezpečiť nevyhnutné zdravotné služby - základnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť – všeobecná, stomatologická, detská, ako aj špecializovanú zdravotnú starostlivosť.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Kremnica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ Psychiatrická liečebňa, ktorá je nadregionálnym zdravotníckym zariadením, podliehajúcim Ministerstvu zdravotníctva SR	1,5	nedostatočné vzdelávanie v oblasti prevencie drogových závislostí,	1,5
+ obvodné zdravotné strediská s lekáarskymi pracoviskami I. kontaktu pre dospelých, ktoré sú umiestnené v priestoroch polikliniky, zriadené 3 obvodné ambulancie,	1,5	nevyužitie (zle riešené dispozičné plochy) priestory mestských stavieb,	1,5
+ 1 detská ambulancia, 3 stomatologické ambulancie, neurologická ambulancia, rehabilitácia, 1 psychiatrická, chirurgická,	1,5	vzhľadom na veľkosť mesta a jej finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti,	1,5
		zdravotný stav obyvateľstva, hlavne rómskeho,	1
		zlá finančná situácia obyvateľstva mnohokrát	1
		neumožňuje využívať zdravotnícke služby,	

gynekolog, kožná, + existencia predajne očnej optiky a lekární, + lekáreň nachádzajúca sa v mestskej zástavbe, + existencia detskej ozdravovne Slniečko,	1,5 1,5 1,5	- zlé hygienické návyky vybranej skupiny obyvateľstva, - nedostatok peňažných prostriedkov negatívne vplyva na kvalitu prijímanej stravy vybranej skupiny obyvateľstva,	1 1
spolu	9,0	spolu	8,5
výsledok	0,5		

3.1.4. Voľno - časové aktivity

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Centrum využitia voľného času (pôv. Dom detí a mládeže) organizuje aktivity detí a mládeže v rôznych záujmových krúžkoch (návštevnosť cca 350 – 400 detí), - organizovanie letných detských táborov, - poskytovanie priestorov pre záujmovú činnosť hluchonemých detí a pre rómske deti, - možnosti využitia voľného času detí a mládeže v knižnici, Mestskom kultúrnom stredisku, eMKLube, - aktivity Klubu pre seniorov, - aktívna činnosť mesta v oblasti športu a kultúry, - existencia kolkárne, - Miestny odbor Matice Slovenskej s osvetovou a kultúrnou činnosťou, - rekreačné aktivity nadregionálneho, regionálneho a mestského významu v rekreačnej zóne Skalka – Krahule - existencia priestoru nad Kalváriou s možnosťou využitia priestoru pre golfové ihrisko, s doplnkovými rekreačnými, resp. športovo – rekreačnými aktivitami, - existencia lokality „Starej úpravne“ pre možnosť rozvoja rekreácie, - južný okraj kompaktnej mestskej zástavby tvorí ucelená zóna postupne budovaných športových a športovo – rekreačných zariadení, - vhodné priestory pre budovanie športovej infraštruktúry v údolí Kremnického potoka, - možnosti rozvoja športovej infraštruktúry pod Galandovým Majerom, v účelovom objekte na ul. P. Krížku je umiestnené kino Akropolis, ktoré sa využíva aj na poriadanie väčších kultúrnych podujatí v rámci mesta - existencia uceleného priestoru verejnej zelene je tzv. Zechenterova záhrada, s rozlohou cca 1,3 ha, - mestský park (pri športovom areáli) s rozlohou cca 0,65 ha, - pomerne rozsiahly (cca 0,8 ha) parkovo upravený priestor na Štefánikovom námestí, - existencia menších plôch upravenej verejnej zelene na námestí SNP, na Zámockom námestí a pri ľahkoatletickom ihrisku, - lesoparkový charakter priestorov nad úpravňou v Novej doline, s amfiteátrom, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyužitý a chátrajúci amfiteáter v Novej doline, - rozšírenie plôch verejnej zelene o úpravy s parkovým charakterom na výraznom severnom svahu pod výrobným areálom ELBA, - možnosť výstavby oddychových zón medzi navrhovanou obytnou zástavbou na Skoku a železničnou traťou, - nízky počet detských ihrísk a ich slabá vybavenosť - zlý stav ľahkoatletického ihriska
Priležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v meste Kremnica, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov mesta, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, 	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov,

<ul style="list-style-type: none"> - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vybudovať chodníky pre cyklistov, - vytvoriť podmienky pre sprístupnenie školských športovísk pre verejnosť, - vytvoriť podmienky pre realizáciu voľnočasových aktivít, najmä pre rodiny s deťmi, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - podpora rozvoja agroturistiky, - dobré predpoklady pre rozvoj rekreačných aktivít, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,
--	---

Schéma SWOT analýzy:

		O 5		
Stratégia SO, WO	S	Stratégia SO	Stratégia WO	
		21	9	12
Stratégia ST, WT		Stratégia ST	Stratégia WT	W
			5	
			0	
			T	

V oblasti športu je situácia pozitívna. Odporúča sa využiť rozvojovú stratégiu SO a ST. V oblasti športu podporovať výstavbu športovej infraštruktúry a organizovanú športovú činnosť. Mesto by sa malo zamerať aj na rozvoj oddychovej infraštruktúry, ktorú by mohli využívať hlavne obyvatelia v poproduktívnom veku a rodiny s deťmi.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Kremnica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

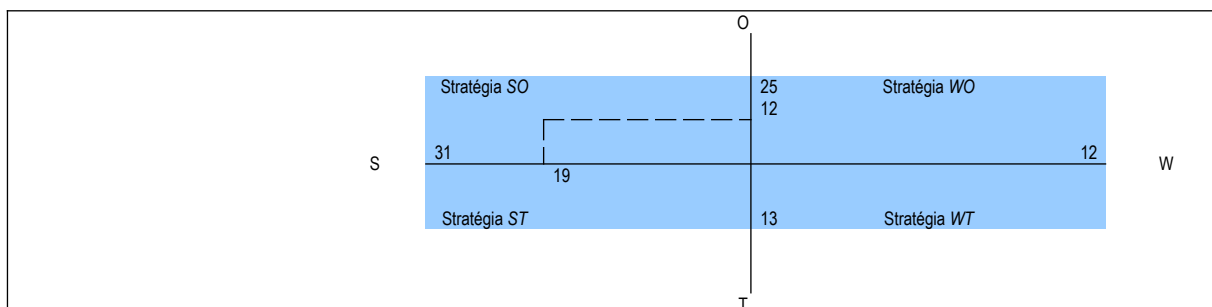
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ Centrum využitia voľného času (pôv. Dom detí a mládeže) organizuje aktivity detí a mládeže v rôznych záujmových kružkoch (návštevnosť cca 350 – 400 detí),	1,5	- nevyužitý a chátrajúci amfiteáter v Novej doline,	1,5
+ organizovanie letných detských táborov,	1	- rozšírenie plôch verejnej zelene o úpravy s parkovým charakterom na výraznom severnom svahu pod výrobným areálom ELBA,	1,5
+ poskytovanie priestorov pre záujmovú činnosť hluchonemých detí a pre rómske deti,	1,5	- možnosť výstavby oddychových zón medzi navrhovanou obytnou zástavbou na Skoku a železničnou traťou,	1,5
+ možnosti využitia voľného času detí a mládeže v knižnici, Mestskom kultúrnom stredisku, eMKLube,	1,5	- nízky počet detských ihrísk a ich slabá vybavenosť	1,5
+ aktivity Klubu pre seniorov,	1	- zlý stav ľahkoatletického ihriska	1,5
+ aktívna činnosť mesta v oblasti športu a kultúry,	1		
+ existencia kolkárne,	1,5		
+ Miestny odbor Matice Slovenskej s osvetovou a kultúrnou činnosťou,	1,5		
+ rekreačné aktivity nadregionálneho, regionálneho a mestského významu v rekreačnej zóne Skalka – Krahule	1,5		
+ existencia priestoru nad Kalváriou s možnosťou využitia priestoru pre golfové ihrisko, s doplnkovými rekreačnými, resp. športovo – rekreačnými aktivitami,	1		
+ existencia lokality „Starej úpravne“ pre možnosť rozvoja rekreácie,	1,5		
+ južný okraj kompaktnej mestskej zástavby tvorí ucelenú zónu postupne budovaných športových a športovo – rekreačných zariadení,	1,5		
+ vhodné priestory pre budovanie športovej infraštruktúry v údolí Kremnického potoka,	1,5		
+ možnosti rozvoja športovej infraštruktúry pod Galandovým Majerom,	1,5		
spolu	19,0	spolu	7,5
výsledok	11,5		

3.1.5. Bývanie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - rovnorodo usporiadaná sídelná štruktúra, - možná výstavba uceleného obytného súboru v lokalite nad Veterníkom (pod areálom ELBA), - existencia Mestského bytového podniku, - dve lokality pre sociálne bývanie – Jazerný majer (s už čiastočne realizovanou nízkopodlažnou obytnou zástavbou pre sociálne odkázaných) a Pri sypárni (pre bývanie sociálne neprispôsobivých obyvateľov mesta), - disponibilné plochy na rozvoj obytnej zástavby v priestore „na Špitálskej“, - existencia plôch s menej intenzívnou potenciálnou zástavbou v priestoroch pod Grobňou – 9,41 ha a v Novej doline, čiastočne aj v lokalite Maškovo, resp. pri Galandovom majeri – 3,10 ha, - možnosť sústredenej bytovej výstavby na ploche 4 ha v lokalite na Skoku, - možná nízkopodlažná obytná zástavba v Starej doline, len cca. 2,88 obyv. na jeden byt, - až 65 % podiel bytov s 3 a viac izbami, - viac ako 70 % zaradených do I. vybavenostnej kategórie, - neustále zlepšujúca sa platobná disciplína nájomcov, - atraktívne a pokojné prostredie na bývanie, - existujúce nehnuteľnosti vhodné na realizáciu nadstavieb a prestavieb, - existencia stavebných firiem zaoberajúcich sa výstavbou, stavebnou činnosťou, využívajúca miestny ľudský potenciál (remeselníci), - tradícia pri vytváraní vlastného bývania (silné rodinné zázemie), - neobývané nehnuteľnosti vhodné na rekonštrukciu, - bytový fond prevažne v súkromnom vlastníctve alebo vo vlastníctve bytových spoločností, - existencia vhodnej lokality IBV v lokalite pod Grobňou, - možné rozšírenie obytnej zástavby v Novej doline, - priestory pre rozvoj IBV v lokalite Maškovo a Galandov Majer, 	<ul style="list-style-type: none"> - deficit bytového fondu cca. 260 bytov, - potreba rekonštrukcie bytového fondu vo vlastníctve mesta, - priemerný vek bytového fondu až 51 rokov, - priemerný vek bytových domov 47 rokov, - zlý technický stav bytového fondu – potreba riešenia statických nedostatkov, - neustále klesajúca hodnota bytového fondu, - vysoká energetická náročnosť bytového fondu, - 48 domov vo vlastníctve mesta, čo predstavuje len 9,8 % bytového fondu, - nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu, - odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia, resp. väčších miest, - obmedzená ponuka pracovných príležitostí v meste, - nedostatok bytov pre mladé rodiny, - neuspokojený dopyt po bytoch pre rôzne príjmové skupiny obyvateľov, vrátane nájomných bytov, - občania ostávajú bývať v „štartovacích bytoch“ (ELBA), - chýbajú byty pre obyvateľov v sociálnej núdzi, ŤZP, marginalizované skupiny, - chýbajúce technické vybavenie (inžinierske siete) pre bytovú výstavbu v lokalitách určených na výstavbu bytov, - nedobudovaný systém kanalizácie na území mesta, - nárast obyvateľstva v poproduktívnom veku, - chátrajúci bytový fond v majetku mesta z dôvodu nedostatku financií a náročnosti opráv, - nedostatok financií na výstavbu nových bytov z rozpočtu mesta, - nízke príjmy obyvateľstva,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť podmienky pre uspokojenie potrieb bývania pre cca 50 % žiadateľov o byt, - vytvárať územné a technické podmienky pre individuálnu bytovú výstavbu a pre výstavbu sociálnych a nájomných bytov, - možnosť výstavby štandardných bytov, - rozvoj stavebného sporenia a hypotekárnych úverov, - rozvoj podnikateľských aktivít v regióne, - čerpanie financií na rozvoj bývania z dotácií a úverových programov zo štátneho rozpočtu (napr. zatepľovanie domov, bytov,...), - výstavba bytových jednotiek nižšieho štandardu, - výstavba nájomnej bytovej výstavby, - zriadenie zariadenia núdzového bývania, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity pri zabezpečení bývania, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovňavanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie stavu bytového fondu, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na bývanie, - nepriaznivý demografický vývoj, - pokles pôrodnosti, - rastúce nároky na údržbu a opravu bytového fondu, - zvyšujúci sa rozdiel medzi reálnymi príjmami obyvateľstva a nákladmi na nájom, resp. výstavbu bytových jednotiek, - dopad ekonomickej krízy na hospodárstvo a obyvateľov, - rast cien pozemkov, nestálosť zákonov, časté zmeny zákonov,

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu SO. Odporúča sa zamerať na rekonštrukciu existujúcej IBV a HVB, výstavbu štandardnej bytovej výstavby a v ojedinelých prípadoch zvážiť bytovú výstavbu nižšieho štandardu.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Kremnica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

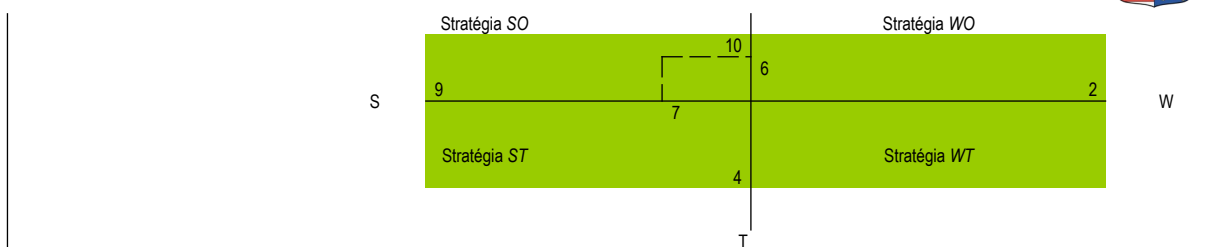
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ rovnorodo usporiadaná sídelná štruktúra,	1	- deficit bytového fondu cca. 260 bytov,	1,5
+ možná výstavba uceleného obytného súboru v lokalite nad Veterníkom (pod areálom ELBA),	1,5	- potreba rekonštrukcie bytového fondu vo vlastníctve mesta,	1,5
+ existencia Mestského bytového podniku,	1,5	- priemerný vek bytového fondu až 51 rokov,	1,5
+ dve lokality pre sociálne bývanie – Jazerný majer (s už čiastočne realizovanou nízkopodlažnou obytnou zástavbou pre sociálne odkázaných) a Pri sypármi (pre bývanie sociálne neprispôsobivých obyvateľov mesta),	1,5	- priemerný vek bytových domov 47 rokov,	1,5
+ disponibilné plochy na rozvoj obytnej zástavby v priestore „na Špitálskej“,	1,5	- zlý technický stav bytového fondu – potreba riešenia statických nedostatkov,	1
+ existencia plôch s menej intenzívnou potenciálnou zástavbou v priestoroch pod Grobňou – 9,41 ha a v Novej doline, čiastočne aj v lokalite Maškovo, resp. pri Galandovom majeri – 3,10 ha,	1,5	- neustále klesajúca hodnota bytového fondu,	1
+ možnosť sústredenej bytovej výstavby na ploche 4 ha v lokalite na Skoku,	1,5	- vysoká energetická náročnosť bytového fondu,	1,5
+ možná nízkopodlažná obytná zástavba v Starej doline,	1,5	- 48 domov vo vlastníctve mesta, čo predstavuje len 9,8 % bytového fondu,	1,5
+ viac ako 70 % zaradených do I. vybavenostnej kategórie,	1,5	- nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu,	1,5
		- odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia, resp. väčších miet,	1,5
		- obmedzená ponuka pracovných príležitostí v meste,	1,5
		- nedostatok bytov pre mladé rodiny,	1
		- neuspokojený dopyt po bytoch pre rôzne príjmové skupiny obyvateľov, vrátane nájomných bytov,	1
		- občania ostávajú bývať v „štartovacích bytoch“ (ELBA),	1
spolu	13,0	spolu	18,5
		výsledok	-5,5

3.1.6. Bezpečnosť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - relatívne dobre zabezpečený mestský úrad, - frekventovaná centrálna časť mesta, - existencia verejného osvetlenia mesta, - obvodné oddelenie policajného zboru v meste Kremnica, - organizované prednášky na školách v rámci návštev polície, - Intervencia a osвета v oblasti diskriminácie na školách, násilia na školách, - zabezpečený odchyt túlavých zvierat, - zriadená mestská polícia, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozširovanie drogovej problematiky v meste, - narastajúci problém s alkoholom u určitých skupín obyvateľov, - nedostatočná prevencia polície, - nedostatočné pokrytie kamerovým systémom, - slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva, - nízka frekvencia policajnej kontroly, - veľký počet drobnej trestnej činnosti – krádeže, - vysoká závislosť od návykových látok obyvateľov v zlej sociálnej situácii, - vysoký počet obyvateľov v seniorskej kategórii, ktorí sú najviac ohrozenou skupinou, - slabé donucovacie možnosti mestskej a štátnej polície,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rozšírenie monitorovacieho systému v meste – inštalovanie kamier na rizikových miestach v meste, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva pôsobí ako motivátor páchania trestnej činnosti, - zhoršovanie stavu sociálneho statusu niektorých skupín obyvateľstva, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby,

Schéma SWOT analýzy:

O

V oblasti bezpečnosti je situácia takmer vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Mesto sa môže zamerať aj na minimalizovanie nákladov súvisiacich s bezpečnosťou a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa zamerať na zvýšenie monitoringu mesta.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Kremnica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ relatívne dobre zabezpečený mestský úrad,	1,5	- rozširovanie drogovej problematiky v meste,	1,5
+ relatívne nízky počet násilných trestných činov,	1	- narastajúci problém s alkoholom u určitých skupín obyvateľov,	1,5
+ frekventovaná centrálna časť mesta,	1	- nedostatočná prevencia polície,	1,5
+ existencia verejného osvetlenia mesta,	1,5	- nedostatočné pokrytie kamerovým systémom,	1
+ obvodné oddelenie policajného zboru v meste Kremnica,	1,5	- slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva,	1
+ organizované prednášky na školách v rámci návštev polície,	1,5	- nízka frekvencia policajnej kontroly,	1,5
+ Intervencia a osвета v oblasti diskriminácie na školách, násilia na školách,	1,5	- veľký počet drobnej trestnej činnosti – krádeže,	1
+ zabezpečený odchyt túlavých zvierat,	1	- vysoká závislosť od návykových látok obyvateľov v zlej sociálnej situácii,	1,5
+ zriadená mestská polícia,	1,5		
spolu	12,0	spolu	10,5
výsledok	1,5		

3.2. Vízia a poslanie

3.2.1. Vízia

Mesto Kremnica je miestom, ktoré vyvážené zabezpečuje podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Mesto je príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov. Vyvážené a ohľaduplne využíva svoj majetok a bohatstvo za účelom jeho ekonomického a sociálneho zveľaďovania. Neustále rozvíja širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbá o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta. Svoje aktivity zameriava aj na rizikové skupiny obyvateľov z hľadiska trhu práce, sociálneho vylúčenia.

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi mesto poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov mesto poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí i opatrovateľská služba a organizovanie spoločného stravovania vo vlastných ako aj neziskových a cirkevných organizáciách. Mesto podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov mesto zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín.

Mesto v rámci existujúcich kompetencií zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, v rámci povinnej školskej dochádzky, ako aj v oblasti záujmovej činnosti. Zabezpečí dostavbu vzdelávacích zariadení predškolskej výchovy v častiach kde je to nevyhnutné, prípadne zabezpečí rozšírenie kapacít existujúcich zariadení. Zabezpečí neustálu modernizáciu vybavenia zariadení povinnej školskej dochádzky. V meste má nezastupiteľné miesto aj vzdelávanie detí a mládeže so špeciálnymi potrebami. Sieť vzdelávania stredoškolského stupňa zohráva dôležitú úlohu pri formovaní kvalifikovanej pracovnej sily, ktorú potrebuje miestny trh práce. Gymnázia, ako všeobecno vzdelávacie stredné školy poskytujú vysokokvalitnú prípravu v moderných priestoroch pre ďalšie vzdelávanie na vysokých školách. V meste je potrebné zastaviť pokles počtu žiakov na stredných školách.

Ponúka rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Mesto zabezpečuje priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Mesto Kremnica je bezpečné mesto chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorilo podmienky na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Mesto vytvorilo dobré podmienky pre bývanie vybraných skupín obyvateľov mesta. Bytovú výstavbu zamerala hlavne na mladé rodiny s deťmi. Okrem štandardnej bytovej výstavby mesto uskutočnila v obmedzenej miere aj bytovú výstavbu nižšieho štandardu pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta.

3.2.2. Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát mesta Kremnica v sociálnej oblasti. Poslanie opisuje a prezentuje základné sociálne služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie mesta Kremnica a odpovedá na tri otázky: Čo mesto robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných sociálnych služieb obyvateľom mesta. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie mesta pri súdnych sporoch až po aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom mesta. Samospráva mesta Kremnica disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu mesta a poslancom mestského zastupiteľstva. Jedným zo základných predpokladov rozvoja mesta je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel mestskej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov. V súlade s poslaním mesta Kremnica všetky tieto úlohy realizuje mestská a štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečné mesto - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky mesta je aj výkon ochrany pred požiarmi.

Sociálne služby

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbieť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi mesto môže poskytovať jednorazové dávky v hmotnej núdzi a jednorazovú dávku v HN, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov mesto poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Mesto podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov mesto zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v meste môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území Mesta. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z., 331/2020 Z. z., 310/2021 Z. z., 418/2021 Z. z.)), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 221/2019 Z. z.) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac ((v znení č. 330/2007 Z. z., 643/2007 Z. z., 215/2008 Z. z., 448/2008 Z. z.(nepriamo), 466/2008 Z. z., 317/2009 Z. z., 180/2011 Z. z., 417/2013 Z. z. (nepriamo), 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 310/2014 Z. z., 131/2015 Z. z., 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z., 331/2020 Z. z., 310/2021 Z. z., 418/2021 Z. z.), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami mesta. Mesto považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov mesta, ako aj prerozdelenie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Služby vzdelávania

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materských, základných škôl, ako aj školských jedální a mimoškolských záujmových zariadení. Mesto v rámci existujúcich kompetencií zabezpečí výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, v rámci povinnej školskej dochádzky ako aj v oblasti záujmovej činnosti. Ponúkať rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v

rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Mesto zabezpečí priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Zdravotnícke služby

Zabezpečiť širokú paletu základných zdravotníckych služieb, ktoré obyvatelia najčastejšie využívajú. Mesto pripravuje priestorové podmienky pre poskytovanie základných zdravotníckych služieb v spolupráci s VÚC Banská Bystrica.

Realizácia investičných projektov - centier integrovanej zdravotnej starostlivosti - vo vlastných objektoch. Jedným z nich je aj Zdravotné stredisko na sídlisku Západ I. Zároveň vytvárať lepšie možnosti pre udržanie mladých lekárov v oblasti primárnej zdravotnej starostlivosti.

Voľno – časové aktivity

V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu. Podporiť služby a činnosť knižníc, CVČ, ZUŠ a ŠKD.

Bývanie

Vytvoriť podmienky pre ďalší rozvoj nájomného bývania obyvateľom mesta bežného, ako aj nižšieho štandardu. Zabezpečiť dostatok bytových jednotiek pre súčasných ako aj budúcich obyvateľov mesta.

Základným zámerom mesta v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 150/2013 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov.

Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

Bezpečnosť

Bezpečné mesto chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

3.3. Definovanie priorít, cieľov, zámerov

Priority KPSS sú definované v súlade s Národnými prioritami:

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030

NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb

Zdôvodnenie (legitimita):

Ide o národnú prioritu, ktorá nadväzuje na národné priority z predchádzajúceho obdobia, ktoré neboli dostatočne systémovo riešené a účinne napĺňané. Aj keď sa pri niektorých druhoch sociálnych služieb pôvodne vymedzených ako komunitné (viď príloha 1 NPRSS 2015- 2020) dosiahlo zvýšenie ich dostupnosti (zvýšený počet prijímateľov, poskytovateľov i vynaložených prostriedkov), vývoj v jednotlivých sektoroch sociálnych služieb bol nerovnomerný. V prípade, že niektoré druhy sociálnych služieb alebo odborných činností podporujúcich komunitný charakter intervencií, nebol podporený z európskych zdrojov, ani z finančného príspevku MPSVR SR, v priebehu rokov sa ich dostupnosť znižovala. Prioritné je preto naďalej podporovať rozvoj nových, ale aj existujúcich sociálnych služieb a odborných činností komunitného charakteru s prihliadnutím na ich miestnu, druhovú a finančnú dostupnosť aj s využitím moderných technológií. V súlade so zameraním NP1 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby komunitného charakteru do celkového systému financovania sociálnych služieb. Rovnako je potrebné nastaviť mechanizmy financovania samosprávy pre napĺňanie jej originálnych pôsobností v oblasti sociálnych služieb a podporiť samosprávu k vytváraniu funkčných zoskupení samospráv za týmto účelom. Súčasťou NP1 je aj systémové uchopenie a realizácia transformácie a deinštitucionalizácie sociálnych služieb. Tieto sú doposiaľ v povedomí verejnosti (laickej i časti odbornej) spravidla chápané len ako „projektový produkt“, vzťahujú sa prakticky výlučne na veľkokapacitné zariadenia sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ktoré sa zapojili do národných projektov. K transformácii a deinštitucionalizácii sa prístupuje najmä v optike „opúšťania domovov sociálnych služieb a prechodu do domčekov“, bez ich dôslednejšieho vzťahovania k potrebe štrukturálnych zmien v celom systéme sociálnych služieb, dokonca v celom systéme verejných služieb poskytovaných najmä na úrovni komunity (zdravotnícke, prepravné, vzdelávacie, iné sociálne, komunikačné, stavebné a iné verejné služby). Transformácia, deinštitucionalizácia a prístupnosť nie sú dlhodobod dôsledne interpretované ako ľudsko-právna otázka, ktorej riešenie si vyžaduje systémové riešenia na rozličných úrovniach (národná, regionálna, miestna, organizačná, profesijná, na úrovni rodiny, atď.). Naplnenie NP1 nebude preto možné bez realizácie národnej kampane zameranej na presadzovanie rovnosti príležitostí pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením (z akýchkoľvek dôvodov a na akomkoľvek základe). Vychádzajúc z takéhoto poňatia sa bude NP1 vzťahovať ku všetkým cieľovým skupinám sociálnych služieb a ich sektorom, vrátane sektora sociálnych služieb krízovej intervencie, najmä pre ľudí bez domova a marginalizované komunity a osobitne rozvoja komplexných (pobytových aj poradenských) sociálnych služieb krízovej intervencie pre obeť domáceho násillia.

NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti

Zdôvodnenie (legitimita):

Uvedená priorita nadväzuje na nenaplnenú prioritu z obdobia 2015-2020 a bezprostredne vychádza z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020-2024 (záväzok vlády SR vytvoriť novým zákonom o sociálnych službách upravený systém dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti, vrátane jeho financovania). Priorita odráža pretrvávajúce problémy so zabezpečením, financovaním a dostupnosťou ošetrovateľskej starostlivosti v relevantných druhoch sociálnych služieb, a to nielen sociálnych služieb podmienených odkázanosťou organizovaných pobytovou formou, ale aj ošetrovateľskej starostlivosti v rámci ambulantnej a terénnej formy sociálnych služieb. Pokračujúcou výzvou je poskytovanie integrovanej sociálno-ošetrovateľskej starostlivosti u osobitných cieľových skupín – napr. u starších osôb s pridruženými duševnými poruchami či u osôb s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom podmieneným kombináciou rozličných funkčných porúch. Osobitnou výzvou sa stáva zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti u cieľových skupín krízovej intervencie, napr. u osôb bez domova, s ohľadom na ich starnutie a zvyšujúcu sa incidenciu zdravotného postihnutia. V súlade so zameraním NP2 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby dlhodobej starostlivosti, vrátane zdrojov jej financovania.

NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

Zdôvodnenie (legitimita):

Priorita vychádza z konceptu tzv. zdieľanej starostlivosti, teda takej, kde sa jednotlivé formy a sektory/subjekty starostlivosti vzájomne nevyklučujú (buď formálna – alebo neformálna; buď domáca – alebo pobytová, atď.), ale skôr dopĺňajú. Doterajšia prax ukazuje, že kvalitná starostlivosť o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby si vyžaduje komplementaritu jednotlivých segmentov starostlivosti (rodiny, širšieho podporného kruhu v komunite, komunitného dobrovoľníctva, formálnych služieb, atď.). Zároveň, že každý z týchto segmentov potrebuje osobitnú verejnú podporu a posudzovanie špecifických „potrieb“ pre poskytovanie takejto podpory. Osobitne to platí v prípade neformálnej starostlivosti poskytovanej neformálne opatrujúcimi osobami (najmä z okruhu blízkych), kde sa podpora doposiaľ realizovala takmer výlučne nástrojmi náhrady za stratu príjmu z dôvodu intenzívnej starostlivosti (peňažný príspevok na opatrovanie) a základného sociálneho a zdravotného poistenia zo strany štátu. Nenaplnila sa potreba podporovať túto cieľovú skupinu v oblasti podporných a odľahčovacích programov (služieb), zosúladovania starostlivosti a práce, ochrany v oblasti pracovno-právnej, dodatkovvej zdravotnej starostlivosti, v oblasti zvyšovania kompetencií v oblasti neformálnej starostlivosti (vzdelávania, tréningov, kurzov), technickej vybavenosti a podobne, pre jej kvalitné zabezpečovanie. Súčasťou napĺňania tejto NP je aj posilnenie reálnych podmienok pre uplatňovanie práva osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby vybrať si druh a formu podpory/pomoci, prostredie a poskytovateľa starostlivosti/sociálnej služby prostredníctvom zavedenia príspevku na starostlivosť podľa stupňa odkázanosti.

NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

Zdôvodnenie (legitimita):

Zvyšovanie kvality sociálnych služieb je jedným z dôležitých nástrojov pre zvyšovanie úrovne bezpečnosti a stability poskytovaných sociálnych služieb, ako aj dôležitým nástrojom pre zabezpečenie kvalitných komunitných služieb v rámci transformácie inštitucionálnej starostlivosti smerom ku sociálnym službám komunitného charakteru. Dôležitú úlohu v podpore zvyšovania kvality sociálnych služieb má výkon hodnotenia kvality poskytovaných sociálnych služieb (ďalej len „hodnotenie kvality“). Predmetom a účelom hodnotenia kvality je poskytnúť u hodnotených subjektov (poskytovateľov sociálnych služieb), čo najobjektívnejší nezávislý obraz o skutkovom stave miery plnenia podmienok kvality v čase hodnotenia a tým ich podporovať pri systematickom zabezpečovaní, udržiavaní a zvyšovaní kvality poskytovaných sociálnych služieb. V oblasti sociálnych služieb bude MPSVR SR naďalej prístupovať k zvyšovaniu kvality v sociálnych službách podporou a modernizáciou dodržiavania kvality poskytovanej sociálnej služby, hodnotenia kvality poskytovanej sociálnej služby a stimuláciou previazanosti a účinnosti kontrolných a dohliadacích pôsobností príslušných orgánov vo veciach sociálnych služieb.

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre mesto Kremnica nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný sociálny rozvoj mesta Kremnica. Sociálny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie sociálnej činnosti bude mesto smerovať do oblastí sociálnych služieb, vzdelávania, zdravotníctva, športu, bývania a bezpečnosti.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti sociálnej aktivity na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast zamestnanosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na: aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore sociálneho rozvoja mesta, rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva a aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Na základe dotazníkového výskumu boli stanovené nasledovné priority.

3.3.1. Sociálne služby

Podľa prieskumu medzi obyvateľmi získali prioritu sociálne služby - opatrovateľská služba, DD, DSS, denný stacionár, stravovanie. Obyvatelia preferujú aj klubovú činnosť, resp. komunitné bývanie. V prípade MRK ide o služby osobnej hygieny, komunitných centier, atď..

3.3.2. Služby vzdelávania

Z výsledkov výskumu vyplýva, že najvyššiu prioritu medzi obyvateľmi majú predškolská výchova, základné školy a ich modernizácia, s ňou súvisiace verejné služby, záujmové vzdelávanie. Problémom sú nedostatočné kapacity predškolských zariadení. V niektorých častiach mesta nie sú vyhovujúce priestory na vzdelávanie.

3.3.3. Zdravotnícke služby

V meste jednoznačne treba zachovať a podporovať poskytovanie základných primárnych zdravotníckych služieb. Spolu so všeobecnou zdravotnou sarostlivosťou preferujú obyvatelia aj špecializovanú pre deti ako aj ZŤP. Potrebná je centralizácia poskytovaných služieb.

3.3.4. Voľno - časové aktivity

Najvyššiu prioritu obyvatelia prikladajú kultúrnym aktivitám, detským ihriskám a voľne prístupným športoviskám. V meste je k dispozícii plaváreň, ktorá vyžaduje modernizáciu a mestské kúpalisko. Potrebné sú ihriská pre deti vyššej vekovej kategórie. Potrebné je vybudovanie cyklotrás, dostavba športovej infraštruktúry pri futbalovom a zimnom štadióne.

3.3.5. Bývanie

V oblasti bývania uprednostňujú obyvatelia bývanie v rodinnom dome, prípadne v ojedinelých prípadoch v nájomnej výstavbe nižšieho štandardu. Mesto v poslednom období zaznamenalo nárast IBV a HVB. S tým spojený nárast obyvateľov vytvoril tlak na tunajšiu občiansku vybavenosť a technickú infraštruktúru, ktorá je niekedy na hranici svojich kapacít. Do budúca ale možno predpokladať naďalej intenzívnu bytovú výstavbu.

3.3.6. Bezpečnosť

V oblasti bezpečnosti a prevencie obyvatelia uprednostňujú hlavne zvýšený monitoring štátnej polície a monitorovacie systémy na kritických miestach v meste. Nárast počtu obyvateľov spôsobil aj tlak na zabezpečenie bezpečnosti. Problémom v meste je vandalizmus mladistvých.

Definovanie hlavných zámerov jednotlivých priorít.

Hlavné priority komunitného plánu					
Priorita 1	Priorita 2	Priorita 3	Priorita 4	Priorita 5	Priorita 6
Sociálne služby	Služby vzdelávania	Zdravotnícke služby	Voľno-časové aktivity	Bývanie	Bezpečnosť
Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer
<p>Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov Mesta.</p>	<p>Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky.</p>	<p>Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta.</p>	<p>Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta.</p>	<p>Výstavba a modernizácia bytového fondu v meste. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.</p>	<p>Bezpečné mesto chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znížovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.</p>
c i e l o v é s k u p i n y					
<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - dlhodobozamestnaní obyvateľia, - sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post- produkčnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú, alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - dlhodobozamestnaní obyvateľia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život, - všetci obyvateľia mesta 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - seniori, čiže obyvateľia v post- produkčnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - ľudia závislí od návykových látok, 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post- produkčnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život 	<ul style="list-style-type: none"> - sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post- produkčnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú, alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - dlhodobozamestnaní obyvateľia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život, - seniori, čiže obyvateľia v post- produkčnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - všetci obyvateľia mesta

3.3.1. Sociálne služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi mesto môže poskytovať jednorazové dávky v hmotnej núdzi a jednorazovú dávku v HN, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov mesto poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Mesto podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šanci pre všetkých žiakov mesto zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v meste môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území Mesta. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z.), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 221/2019 Z. z.) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac ((v znení č. 330/2007 Z. z., 643/2007 Z. z., 215/2008 Z. z., 448/2008 Z. z.(nepriamo), 466/2008 Z. z., 317/2009 Z. z., 180/2011 Z. z., 417/2013 Z. z.(nepriamo), 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 310/2014 Z. z., 131/2015 Z. z., 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z.), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami mesta. Mesto považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorit. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov mesta, ako aj prerozdelenie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Oslabovanie rodiny a jej väzieb a pracovná vyťaženosť členov rodiny si v krízových situáciách vyžaduje ich náhradzenie profesionálnymi sociálnymi pracovníkmi. Čo bolo v minulosti úlohou rodiny sa tak presúva na profesionálne inštitúcie poskytujúce sociálnu pomoc a sociálne služby. V súvislosti s týmito skutočnosťami sa zvyšujú požiadavky na rozsah, kvalitu a efektívnosť poskytovaných sociálnych služieb. Trendom EÚ v oblasti sociálnych služieb je preferovanie terénnych a ambulantných služieb a očakáva sa znižovanie dopytu po pobytových službách. V prípade pobytových zariadení je preferované budovanie a zriaďovanie zariadení sociálnych služieb s nízkou kapacitou – do 50 klientov (zariadenia rodinného typu).

Komentár k programu

Program Sociálne služby predstavuje starostlivosť o obyvateľov mesta odkázaných na sociálnu pomoc - pomoc obyvateľom v náhlej sociálnej a hmotnej núdzi, pre handicapovaných obyvateľov, starostlivosť o seniorov a podpora nezamestnaných obyvateľov mesta. V rámci financovania predmetného programu sa financujú opatrovateľská služba a rozvoz obedov, starostlivosť o seniorov, aktivačné práce, dávky v hmotnej a sociálnej núdzi prípadne starostlivosť o deti.

Priestorové a vecné vymedzenie

Zariadenia sociálnych služieb je potrebné alokovať tak, aby žiadnym spôsobom nenarúšali kultúrne – historický ráz mesta. V prípade absencie vhodných plôch a objektov v centre mesta bude možné alokovať tieto zariadenia aj do okrajových častí. Tým bude zabezpečená dostupnosť zariadení. Uvedené platí hlavne v prípade zariadení ako útulky, nocľahárne, zariadenia núdzového bývania. Tie by nemali kolidovať ani s existujúcimi a plánovanými rozvojovými aktivitami a infraštruktúrou voľného času, športu a rekreácie. V tejto súvislosti je potrebné riešenie problémov s neprispôsobivými obyvateľmi.

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebujú, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261).

Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v meste (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inkluzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálne technickej vybavenosti.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

PLÁN OBNOVY – Komponent 13

Cieľom komponentu 13 je pripraviť Slovensko na rýchle starnutie obyvateľstva zabezpečením kvalitnej, dostupnej a komplexnej podpory ľudí s potrebou dlhodobej a paliatívnej starostlivosti. Poskytovaním takejto starostlivosti sa zvýši inkluzia osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti v súlade s ich právami obsiahnutými v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „dohovor“),³²⁰ ako aj miera ich sociálnej ochrany. Reformami a investíciami sa zvýši prepojenie a efektívnosť zdravotnej a sociálnej starostlivosti a ich odolnosť voči kritickým situáciám. Zároveň sa naštartuje proces digitalizácie verejnej správy v oblasti poskytovania integrovanej dlhodobej starostlivosti, vrátane digitalizácie rozhodovacích procesov.

Ku komplexnej reforme dlhodobej a paliatívnej starostlivosti sa zaviazala vláda SR v Programovom vyhlásení vlády na roky 2020-2024. Navrhované reformy a investície zároveň odpovedajú na viaceré odporúčania Európskej komisie pre Slovensko na roky 2019 a 2020. Pre naplnenie tohto cieľa sú nevyhnutné nasledujúce reformy a investície:

Reformy

1. Reforma integrácie a financovania dlhodobej sociálnej a zdravotnej starostlivosti
2. Reforma posudkovej činnosti
3. Reforma dohľadu nad sociálnou starostlivosťou a zabezpečenie infraštruktúry pre jej implementáciu

Investície:

1. Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti
2. Rozšírenie a obnova kapacít následnej a ošetrovateľskej starostlivosti
3. Rozšírenie a obnova kapacít paliatívnej starostlivosti

Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

Cieľ 1.1. Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.1.1 Uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Zriadenie centra pre mládež.
Výstavba nocľahárne s kapacitou 10 lôžok.
Výstavba útulku.
Výstava mestskej práčovne.

Projekt 1.1.2 Sociálne služby osobe, na ktorej je páchané násilie.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Rozšírenie kapacít chráneného bývania.
Zriadenie zariadenia núdzového bývania s kapacitou 20 osôb.

Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Cieľ 1.2. Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.2.1 Výstavba zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Zriadenie materského centra.

Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriazniveho zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

Cieľ 1.3. Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.3.1 Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Klub dôchodcov – obnova elektroinštalácie, kúrenie, strecha.
Výstavba denného stacionára.
Rekonštrukcia objektu bývalých štukodielní a následné rozšírenie služieb zariadenia o špecializované pracovisko - DD a DSS Kremnica, Bystrická 447/25.
Zriadenie služby sociálneho taxíka pre starších obyvateľov.

Projekt 1.3.2 Obyvatelia ZŤP.
Aktivity Rozširovanie kapacít služieb sociálneho taxíka.
Výstavba bezbariérových prístupov vo verejných budovách.

Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Cieľ 1.4. Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.4.1 Zabezpečenie monitorovania a signalizácie pomoci.
Aktivity Podpora poskytovania služby SOS náramkov.

Podprogram 1.5. Podporné služby.

Cieľ 1.5. Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.5.1 Zriadenie Integrovaného centra pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Zriadenie Integrovaného centra pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením..

Projekt 1.5.2 Podpora poskytovania verejného stravovania
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Budovanie donáškového systému stravovania seniorov.
Zriadenie nízkoprahovej služby - jedálne pre obyvateľov v hmotnej núdzi.

Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.6 Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.6.1 Výstavba komunitného centra.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba komunitného centra.

Projekt 1.6.2 Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitných pracovníkov pre marginalizované skupiny.
Aktivity Zriadenie priestorov pre poradenstvo.

Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti

Cieľ 1.7 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov mesta.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.7.1 Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Aktivity Finančné a personálne zabezpečenie.

Projekt 1.7.2 Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

Projekt 1.7.3 Projekty na zamestnanie.
Aktivity Podpora zriadenia chránených dielní.
Podpora projektov zapojenia ZŤP na trhu práce.
Podpora programov zapájania obyvateľov časti Viličurňa a Podskalka do projektov zamestnanosti.

3.3.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach v základných školách, v zmysle racionálnej výživy. Mesto zabezpečí priestory a personálne zdroje na záujmovú činnosť v školských kluboch, centre voľného času ako aj základnej umeleckej škole.

Komentár k programu

V rámci starostlivosti o najmenších – deti v predškolskom a školskom veku mesto zabezpečuje činnosť a prevádzku materskej školy a základnej školy, školských jedální a školských klubov detí. V nadväznosti na politiku rozvoja mesta počíta mesto so zvrátením negatívneho trendu vývoja obyvateľov predproduktívneho veku. Finančné prostriedky na realizáciu programu Služby vzdelávania predstavujú výdavky na financovanie projektov v rámci predškolskej výchovy, základného vzdelávania a školských zariadení, ako aj mimoškolskej činnosti. Program zahŕňa kapitálové výdavky spojené s rekonštrukciou budov prípadne obstaraním technického vybavenia potrebného k prevádzke budovy, prípadne pre vzdelávaciu činnosť.

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj vzdelávacích služieb je potrebné riešiť v rámci existujúcej infraštruktúry so zohľadnením princípov hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti. Výdavky budú plynúť hlavne do obnovy a rekonštrukcie škôl a školských zariadení.

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrváť na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.
---------------	--

Projekty podprogramu:

Projekt 2.1 Aktivity	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy. Spracovanie technickej dokumentácie. Výmena podláh v Materskej škole. Maliarske práce v objekte MŠ na Dolnej ulici.
Projekt 2.2 Aktivity	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva. Výstavba bezbariérových prístupov vo vzdelávacích zariadeniach. Modernizácia vybavenia škôl a odborných učební. Výmena krytiny na objekte II. stupňa Základnej školy na Angyalovej ulici. Výstavba relaxačnej miestnosti ZŠ, Angyalova ul. 401/26. ZŠ P Križku - sanácia vlnitosti objektu, obnova strechy objektu. ZŠ Angyalova – elektroinštalácia kotolne + strojné zariadenie kotolne.
Projekt 2.3 Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ. Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia areálov materských škôl – dostavba hracích prvkov. Revitalizácia areálov základných škôl a výstavba učebni v prírode. Revitalizácia školského dvora ZŠ, Angyalova ul. 401/26. Rekonštrukcia oplatenia ZŠ, Angyalova ul. 401/26. Revitalizácia a rekonštrukcia školského športového ihriska ZŠ, Angyalova ul. 401/26 (asfaltové). Dostavba atletických ihrísk ZŠ, Angyalova ul. 401/26.
Projekt 2.4 Aktivity	Podpora záujmovej činnosti. Prístupové komunikácie a chodníky k objektu s. č. 419 na parc. č. CKN 568 – ZUŠ J.L.Bellu. Zateplenie stropu budovy s. č. 419 na parc. č. CKN 568 – ZUŠ J.L.Bellu. Obnova fasády budovy s. č. 419 na parc. č. CKN 568 – ZUŠ J.L.Bellu. Sanácia južného múru budovy s. č. 419 na parc. č. CKN 568 – ZUŠ J.L.Bellu. Vybudovanie multifunkčnej koncertnej sály a ateliérov v podkrovných priestoroch budovy ZUŠ. Obnova vnútorného vybavenia a učebných pomôcok ZUŠ.
Projekt 2.5 Aktivity	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a dostavba školských jedální. Modernizácia vybavenia jedální MŠ a ZŠ.
Projekt 2.6 Aktivity	Podpora stredného školstva. Podpora činností gymnázií. Podpora činností SOŠ.

3.3.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta.

Komentár k programu

Program zahŕňa výdavky mesta na zabezpečenie podmienok poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v zdravotnom stredisku (v prípade mestských priestorov zahŕňa bežné výdavky na údržbu priestorov).

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj zdravotníckych služieb je potrebné alokovať do existujúcej priestorovej základne s ohľadom na zvyky a tradíciu poskytovania týchto druhov služieb. Zároveň je potrebné zohľadniť aj dostupnosť týchto služieb. V prípade tejto oblasti je treba rešpektovať skutočnosť, že tieto služby podliehajú podnikateľským motívom, ako aj politike zdravotných poisťovní v zmysle rozvoja siete zdravotníckych zariadení. Z dotazníkového prieskumu vyplynula potreba určitých špecializovaných zdravotníckych služieb, ktoré mesto podporí, avšak ich poskytovanie bude závislé od rozhodnutí externých subjektov.

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3 Zlepšiť úroveň a ponuku poskytovania zdravotníckych služieb.

Projekty podprogramu:

Projekt 3.1 Aktivity	Rozšírenie ponuky zdravotníckych služieb. Spracovanie technickej dokumentácie. Poliklinika na Dolnej ulici – výmena okien. Poliklinika – výmena stupačiek (studená voda, TÚV) nevyhnutná výmena – havarijný stav.
Projekt 3.2 Aktivity	Podpora poradenskej činnosti. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Projekt 3.3 Aktivity	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov. Zabezpečiť v súčinnosti s krajským mestom pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť. Udržanie existujúcich lekárskeho kapacít.
Projekt 3.4 Aktivity	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých. Podpora zriadenia stomatologických ambulancií. Podpora zriadenia chirurgických ambulancií. Podpora zriadenia ortopedických ambulancií. Zriadenie diabetologickej ambulancie. Podpora rehabilitačnej ambulancie. Zriadenie alergologickej ambulancie. Zriadenie urologickej ambulancie. Zriadenie reumatologickej ambulancie.

3.3.4. Voľno - časové aktivity

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta.

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými a internými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť mesta. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž mesta a tým aj na cestovný ruch. Program predstavuje organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v meste. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v

miestnom kultúrnom dome, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiacich v oblasti kultúry a folklórnych súborov, atď.. Mesto v súlade so svojim zámerom každoročne zorganizuje kultúrne podujatia, zabezpečí kultúrne programy profesionálnych scén pre obyvateľov, prevádzku knižnice, zabezpečí opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území mesta. Zámerom kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou mesta je udržiavať kultúru v meste. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy mesta je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na mesta a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

Komentár k programu

Program zahŕňa podporu rozvoja športu a kultúry v meste, ako voľnočasových aktivít. Výdavky sú rozpočtované na prevádzku športového areálu, výstavbu nových športových ihrísk, na športové aktivity a na činnosť športových oddielov a športovú infraštruktúru pre nižšie vekové ročníky detí.

Program predstavuje aj organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v meste. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v miestnom kultúrnom dome, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiacich v oblasti kultúry v meste. Finančné prostriedky určené na kultúru v meste v programe Kultúra zahŕňajú výdavky múzeá, knižnica, príspevky na kultúrne podujatia a činnosť i.

Program 4. Voľno - časové aktivity

Cieľ 4. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu, voľnočasových aktivít a kultúry.

Projekty podprogramu:

Projekt 4.1 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia mestského kúpaliska. Výstavba atletického areálu. Výstavba verejných WC pri kizisku. Bike aréna Skalka – cyklistické trasy pre širokú verejnosť. Rekonštrukcia strechy relax centra. Rekonštrukcia a revitalizácia Sokolského ihriska. Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite Huť. Rekonštrukcia a dostavba bežeckých lyžiarskych tratí v meste, sánkarská dráha na Štefánikovom námestí. Dostavba sociálnych zariadení pre potreby futbalového ihriska. Výstavba multifunkčnej športovej zóny v blízkosti futbalového ihriska – atletika a malé loptové hry. Výstavba športovo – rekreačných priestorov medzi Maškovom a Galandovým majerom. Dostavba špecifických športovo - rekreačných, rekreačných, turistických a športových aktivít v odlúčenej mestskej časti Skalka.
Projekt 4.2 Aktivity	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v meste. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.3 Aktivity	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.4 Aktivity	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.5 Aktivity	Podporovať talentovanú mládež. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.6 Aktivity	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti kultúry - knižnica. Rekonštrukcia a dovybavenie mestských knižníc.
Projekt 4.7 Aktivity	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.
Projekt 4.8 Aktivity	Multifunkčná kultúrna infraštruktúra. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zechenterov dom - realizácia zámeru. Zechenterova záhrada I. etapa detské ihrisko. Zechenterova záhrada II. etapa komplexná obnova. Modernizácia a digitalizácia Kina Akropola v účelovom objekte na ul. P. Križku. Výstavba letného amfiteátra.

3.3.5. Bývanie

Strategický zámer

Výstavba a modernizácia bytového fondu v meste. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.

Komentár k programu

Program bývanie zahŕňa komplexný rozvoj bytového fondu na území mesta. Mesto zabezpečuje spracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu bytov, ich správu ako aj administratívne činnosti spojené s ich existenciou. Výdavky sú rozpočtované na nákup a prípravu pozemkov na výstavbu IBV a HBV.

Program 5 Bývanie

Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Mesto zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.
--------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 5.1. Aktivity	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV. Vypracovanie technickej dokumentácie. Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory strednopodlažnej a nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite nad Veterníkom. Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby v lokalite pod Grobňou (v Starej doline). Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Skoku. Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby špecifického charakteru (pre penziónové bývanie s rekreačnými funkciami) v lokalite Galandov majer – Maškovo. Príprava rozvojových priestorov strednopodlažnej a nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite nad Veterníkom. Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby v lokalite pod Grobňou (v Starej doline). Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Skoku. Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby špecifického charakteru (pre penziónové bývanie s rekreačnými funkciami) v lokalite Galandov majer – Maškovo. Príprava rozvojových priestorov pre doplnenie súčasnej zástavby Rembízou nízkopodlažnou obytnou zástavbou na Skoku. Príprava rozvojových priestorov doplnenie obytnej zástavby v Novej doline (pod Revoltou). Príprava rozvojových priestorov pre rozvoj nízkopodlažnej a strednopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Špitálskej. Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite Partizánska dolina (menej intenzívna). Výstavba sociálneho bývania v lokalite Jazerný dvor.
Projekt 5.2. Aktivity	Štandardná nájomná bytová výstavba. Vypracovanie technickej dokumentácie. Nájomné byty v bytovom dome (Prestavba bývalého internátu na byty 26-28 bytov). Nájomné byty v bytovom dome v počte 12 bytov" (Prestavba existujúcej stavby na bytový dom s počtom bytov 12). Rekonštrukcia starej nemocnice pre potreby sociálneho bývania pre seniorov vrátane vytvorenia zázemia, ktoré by mohli využívať (spoločenské priestory, práčovňa, vývarovňa).
Projekt 5.3. Aktivity	Výstavba nájomného bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta. Vypracovanie technickej dokumentácie. Postupná rekonštrukcia sociálnych zariadení buniek na Matunákovej ulici 378/4. Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta v priestoroch Jazerného dvora. Výťahovanie neprispôsobivých obyvateľov z historickej časti mesta, ako aj hlavných tranzitných ťahov do rekreačných a kultúrno – historických častí.
Projekt 5.4. Aktivity	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zateplenie budov. Obnovenie interiérových spoločných priestorov

3.3.6. Bezpečnosť

Strategický zámer

Bezpečné mesto chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Komentár k programu

V rámci bezpečnostnej politiky mesto realizuje nasledujúce základné činnosti - zabezpečenie maximálnej ochrany života občanov mesta a majetku a pripravenosť mesta riešiť krízové situácie a mimoriadne udalosti. V rámci

programu Bezpečnosť sa financujú aktivity na úseku ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany, zabezpečenie ochrany majetku a obyvateľov prostredníctvom polície, ako aj zabezpečenie funkčnosti verejného osvetlenia.

Priestorové a vecné vymedzenie

Väčšina aktivít v oblasti bezpečnosti bude smerovať do oblasti ochrany obyvateľov mesta a ich majetku. Mesto zabezpečí frekventovanejší monitoring jednotlivých častí mesta v zmysle požiadaviek obyvateľov. Mestská polícia sa zameria hlavne na monitoring oblastí obývaných menej prispôsobivými obyvateľmi, ako aj bočné málo frekventované ulice. V tejto súvislosti je potrebné rešpektovať aj historický kontext mesta. Dôležitú úlohu bude zohrávať aj kamerový monitorovací systém, ktorý okrem priestupkovo najfrekventovanejších oblastí bude naďalej sledovať významné objekty a príslušnou infraštruktúrou.

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Projekty podprogramu:

- Projekt 6.1. Rozšírenie kamerového systému.
 Aktivita Výstavba kamerového systému v rámci areálov MŠ a ZŠ.
 Výstavba kamerového systému pri supermarketoch.
 Výstavba kamerového systému na železničnej stanici.
 Výstavba kamerového systému pri športových areáloch, halách a ihriskách.
- Projekt 6.2. Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.
 Aktivita Zvýraznenie prechodov pre chodcov na frekventovaných častiach mesta.
 Optimalizácia dopravného značenia.
 Osadenie dopravných retardérov/spomaľovačov na kritických miestach - ZŠ, MŠ.
 Verejné osvetlenie – Ulica Jula Horvátha (od Londýna) po rozvádzač nad Sivoňom
 Výmena svietidiel na pešej zóne – sadovky – 30ks
- Projekt 6.3. Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov mesta.
 Aktivita Zvýšenie frekvencie policajných hliadok.
 Zvýšenie monitoringu hliadok mestskej polície.

3.4. Merateľné indikátory

Monitorovanie Komunitného plánu Kremnica sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a programom (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé podprogramy a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

3.4.1. Sociálne služby

Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

Cieľ 1.1. Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 1.1.1	Uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	m. Kremnica	4
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	m. Kremnica	150
Projekt 1.1.2	Sociálne služby osobe, na ktorej je páchané násilie.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	m. Kremnica	2
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	m. Kremnica	30

Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Cieľ 1.2. Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 1.2.1	Výstavba zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	m. Kremnica	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	m. Kremnica	30

Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriazniveho zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

Cieľ 1.3. Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 1.3.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	m. Kremnica	3
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	m. Kremnica	250
Projekt 1.3.2	Obvatelia ZŤP.	Počet nových verejných služieb	výstupu	počet	m. Kremnica	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	m. Kremnica	20

Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Cieľ 1.4. Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 1.4.1	Zabezpečenie monitorovania a signalizácie pomoci.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu		počet	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku		počet	50

Podprogram 1.5. Podporné služby.

Cieľ 1.5. Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 1.5.1	Zriadenie Integračného centra pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	m. Kremnica	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	m. Kremnica	20
Projekt 1.5.2	Podpora poskytovania verejných stravovania.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	m. Kremnica	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	m. Kremnica	200

Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.6 Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 1.6.1	Výstavba komunitného centra.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	m. Kremnica	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	m. Kremnica	50
Projekt 1.6.2	Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitných pracovníkov pre marginalizované skupiny.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	m. Kremnica	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	m. Kremnica	100

Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti

Cieľ 1.7 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov mesta.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 1.7.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov ČZV podporených	výstup	absolútny počet	m. Kremnica	100

		z projektov OPV				
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	m. Kremnica	75
Projekt 1.7.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Kremnica	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	m. Kremnica	1
Projekt 1.7.3	Projekty na zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Kremnica	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	m. Kremnica	5
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	m. Kremnica	15
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	m. Kremnica	3

3.4.2. Služby vzdelávania

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 2.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	m. Kremnica	3000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Kremnica	160
Projekt 2.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	m. Kremnica	5000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Kremnica	550
Projekt 2.3	Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	m. Kremnica	10000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Kremnica	750
Projekt 2.4	Podpora záujmovej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	m. Kremnica	1000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Kremnica	500
Projekt 2.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	m. Kremnica	1000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Kremnica	750
Projekt 2.6	Podpora stredného školstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Kremnica	500

3.4.3. Zdravotnícke služby

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 3.1	Rozšírenie ponuky zdravotníckych služieb.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Kremnica	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	4684
Projekt 3.2	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	mesto	1

					Kremnica	
Projekt 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Kremnica	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	4684
Projekt 3.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Kremnica	15
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	4684

3.4.4. Voľno - časové aktivity

Program 4 Voľno - časové aktivity

Cieľ 4 Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	mesto Kremnica	20
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Kremnica	100
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	650
Projekt 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v meste.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Kremnica	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	500
Projekt 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Kremnica	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	100
Projekt 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Kremnica	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	20
Projekt 4.5	Podporovať talentovanú mládež.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Kremnica	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	20
Projekt 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Kremnica	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	20
		Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet	mesto Kremnica	5
Projekt 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Kremnica	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	50
Projekt 4.8	Multifunkčná kultúrna infraštruktúra.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	5000

3.4.5. Bývanie

Program 5 Bývanie

Cieľ 5 Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Mesto zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 5.1	Počet bytových jednotiek	výsledok	počet	mesto Kremnica	10
	Počet nových obyvateľov mesta	dopad	osoby	mesto Kremnica	200

Projekt 5.2	Štandardná nájomná bytová výstavba.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	150
Projekt 5.3	Výstavba nájomného bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta.	Počet bytových jednotiek	výsledku	počet	m. Kremnica	15
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Kremnica	50
Projekt 5.4	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.	Počet zateplených objektov	výsledku	počet	m. Kremnica	150
		Celková zateplená plocha	výsledku	m ²	m. Kremnica	50000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Kremnica	10000

3.4.6. Bezpečnosť

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 6.1	Počet inštalovaných kamier	výsledok	počet	m. Kremnica	20
	Zníženie kriminality	dopad	%	m. Kremnica	30
	Pokrytie územia	dopad	%	m. Kremnica	70
Projekt 6.2	Počet realizovaných projektov	výsledok	m	m. Kremnica	5
	Počet užívateľov projektov	dopad	%	m. Kremnica	4684
Projekt 6.3	Počet hliadok za deň	výsledok	počet	m. Kremnica	8
	Zníženie kriminality	dopad	%	m. Kremnica	30

3.5. Akčné plánovanie

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom mesta v jednotlivých oblastiach sociálneho rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram a riziková analýza. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v tis. €.

3.5.1. Sociálne služby

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi mesto poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku.						
Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.						
Cieľ 1.1.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.					
Projekt 1.1.1	Uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nizky	mesto Kremnica
	Zriadenie centra pre mládež.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba nocľahárne s kapacitou 10 lôžok.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba útulku.	80	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstava mestskej pracovne.	80	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica

Projekt 1.1.2 Sociálne služby osobe, na ktorej je páchané násilie.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nizky	mesto Kremnica
	Rozšírenie kapacít chráneného bývania.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia núdzového bývania s kapacitou 20 osôb.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.						
Cieľ 1.2. Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.						
Projekt 1.2.1 Výstavba zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Zriadenie materského centra.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.						
Cieľ 1.3 Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.						
Projekt 1.3.1 Obyvatelia v dôchodkovom veku.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF, Senior Kremnica, n.o.	verejný sektor	stredný	Senior Kremnica, n.o., mesto Kremnica
	Klub dôchodcov – obnova elektroinštalácie, kúrenie, strecha.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	Vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba denného stacionára.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia objektu bývalých štukodielní a následné rozšírenie služieb zariadenia o špecializované pracovisko - DD a DSS Kremnica, Bystrická 447/25.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Zriadenie služby sociálneho taxíka pre starších obyvateľov.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nizky	mesto Kremnica
Projekt 1.3.2 Obvatelia ZŤP.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Rozširovanie kapacít služieb sociálneho taxíka.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba bezbariérových prístupov vo verejných budovách.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.						
Cieľ 1.4 Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.						
Projekt 1.4.1 Zabezpečenie monitorovania a signalizácie pomoci.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Podpora poskytovania služby SOS náramkov.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Podprogram 1.5. Podporné služby.						

Ciel 1.5	Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.					
Projekt 1.5.1	Zriadenie Integrovaného centra pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	15	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie Integrovaného centra pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením..	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 1.5.2	Podpora poskytovania verejného stravovania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Budovanie donáškového systému stravovania seniorov.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Zriadenie nízkoprahovej služby - jedálne pre obyvateľov v hmotnej núdzi.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.						
Ciel 1.6	Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.					
Projekt 1.6.1	Výstavba komunitného centra.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	stredný	mesto Kremnica
	Výstavba komunitného centra.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 1.6.2	Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitných pracovníkov pre marginalizované skupiny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zriadenie priestorov pre poradenstvo.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti						
Ciel 1.7	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov mesta.					
Projekt 1.7.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 1.7.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 1.7.3	Projekty na zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Podpora zriadenia chránených dielní.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Podpora projektov zapojenia ŽŤP na trhu práce.	Podľa potreby	rozpočet mesta,	verejný	vysoký	mesto

			ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	sektor		Kremnica
	Podpora programov zapájania obyvateľov časti Viľčurňa a Podskalka do projektov zamestnanosti.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,225
2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,45
3.	Náročnosť spracovania projektu	0,1				0,5		0,05
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,5		0,05
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5		0,15
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6			0,75	0,45

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v personálnej náročnosti a vysokej prevádzkovej náročnosti. Vysoký vplyv má aj nedostatok finančných prostriedkov.

Časový rámeč

	2023	2024	2025	2026	2027
Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.					
Cieľ 1.1.					
Projekt 1.1.1					
Projekt 1.1.2					
Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.					
Cieľ 1.2.					
Projekt 1.2.1					
Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriazniveho zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.					
Cieľ 1.3					
Projekt 1.3.1					
Projekt 1.3.2					
Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.					
Cieľ 1.4					
Projekt 1.4.1					
Podprogram 1.5. Podporné služby.					
Cieľ 1.5					
Projekt 1.5.1					
Projekt 1.5.2					

Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.						
Ciel 1.6						
Projekt 1.6.1						
Projekt 1.6.2						
Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti						
Ciel 1.7						
Projekt 1.7.1						
Projekt 1.7.2						
Projekt 1.7.3						

3.5.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci základného školstva zabezpečiť vzdelávanie hlavných národnostných skupín v materinskom jazyku. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach pri základných školách v zmysle racionálnej výživy. Mesto zabezpečí priestory a personálne zdroje za záujmovú činnosť v školských kluboch, CVČ ako aj základnej umeleckej škole.						
Program 2 Služby vzdelávania						
Ciel 2.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.					
Projekt 2.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Výmena podláh v Materskej škole.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
	Maliarske práce v objekte MŠ na Dolnej ulici.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
Projekt 2.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Výstavba bezbariérových prístupov vo vzdelávacích zariadeniach.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
	Modernizácia vybavenia škôl a odborných učební.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
	Výmena krytiny na objekte II. stupňa Základnej školy na Angyalovej ulici.	96	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
	Výstavba relaxačnej miestnosti ZŠ, Angyalova ul. 401/26.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
	ZŠ P Krížku - sanácia vkhosti objektu, obnova strechy objektu.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
	ZŠ Angyalova – elektroinštalácia kotolne + strojné zariadenie kotolne.	40	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
Projekt 2.3	Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nizky	mesto Kremnica
	Revitalizácia areálov materských škôl – dostavba hracích prvkov.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
	Revitalizácia areálov základných škôl a výstavba učební v prírode.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
	Revitalizácia školského dvora ZŠ, Angyalova ul. 401/26.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia oplotenia ZŠ, Angyalova ul. 401/26.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
	Revitalizácia a rekonštrukcia školského športového ihriska ZŠ, Angyalova ul. 401/26 (asfaltové).	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
	Dostavba atletických ihrisk ZŠ, Angyalova ul. 401/26.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
Projekt 2.4	Podpora záujmovej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa

Aktivity	Pristupové komunikácie a chodníky k objektu s. č. 419 na parc. č. CKN 568 – ZUŠ J.L.Bellu.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Zateplenie stropu budovy s. č. 419 na parc. č. CKN 568 – ZUŠ J.L.Bellu.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Obnova fasády budovy s. č. 419 na parc. č. CKN 568 – ZUŠ J.L.Bellu.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Sanácia južného múru budovy s. č. 419 na parc. č. CKN 568 – ZUŠ J.L.Bellu.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Vybudovanie multifunkčnej koncertnej sály a ateliérov v podkrovných priestoroch budovy ZUŠ.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Obnova vnútorného vybavenia a učebných pomôcok ZUŠ.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 2.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nizky	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a dostavba školských jedální.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Modernizácia vybavenia jedální MŠ a ZŠ.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 2.6	Podpora stredného školstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora činností gymnázií.	podľa potreby	rozpočet VÚC BB,	verejný, tretí sektor	žiadny	zriaďovateľ
	Podpora činností SOŠ.	podľa potreby	rozpočet VÚC BB,	verejný, tretí sektor	žiadny	zriaďovateľ

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1				0,5		0,05
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5		0,15
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6	0,25			0,15

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámeč

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 2 Služby vzdelávania					
Cieľ 2.					

Projekt 2.1					
Projekt 2.2					
Projekt 2.3					
Projekt 2.4					
Projekt 2.5					
Projekt 2.6					

3.5.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta.						
Program 3 Zdravotnícke služby						
Cieľ 3	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.					
Projekt 3.1	Rozšírenie ponuky zdravotníckych služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Poliklinika na Dolnej ulici – výmena okien.	34	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Poliklinika – výmena stupačiek (studená voda, TÚV) nevyhnutná výmena – havarijný stav.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 3.2	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečiť v súčinnosti s krajským mestom pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Udržanie existujúcich lekárskeho kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 3.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora zriadenia stomatologických ambulancií.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Podpora zriadenia chirurgických ambulancií.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Podpora zriadenia ortopedických ambulancií.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie diabetologickej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Podpora rehabilitačnej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie alergologickej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie urologickej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie reumatologickej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,3
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3		0,25			0,075
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6		0,5		0,3

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 3 Zdravotnícke služby					
Cieľ 3					
Projekt 3.1					
Projekt 3.2					
Projekt 3.3					
Projekt 3.4					

3.5.4. Voľno - časové aktivity

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta.						
Program 4. Voľno - časové aktivity						
Cieľ 4	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Projekt 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Revitalizácia mestského kúpaliska.	1000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba atletického areálu.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba verejných WC pri klzisku.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Bike aréna Skalka – cyklistické trasy pre širokú verejnosť.	55	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia strechy relax centra.	140	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a revitalizácia Sokolského ihriska.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite Huty.	80	rozpočet mesta,	verejný	vysoký	mesto

			ŠF EÚ, MŠ SR	sektor		Kremnica
	Rekonštrukcia a dostavba bežeckých lyžiarskych tratí v meste, sánkarská dráha na Štefánikovom námestí.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Dostavba sociálnych zariadení pre potreby futbalového ihriska.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba multifunkčnej športovej zóny v blízkosti futbalového ihriska – atletika a malé loptové hry.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba športovo – rekreačných priestorov medzi Maškovom a Galandovým majerom.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Dostavba špecifických športovo - rekreačných, rekreačných, turistických a športových aktivít v odlúčenej mestskej časti Skalka.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 4.5	Podporovať talentovanú mládež.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti kultúry - knižnica.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia a dovybavenie mestských knižníc.	50	rozpočet mesta	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	mesto Kremnica
Projekt 4.8	Multifunkčná kultúrna infraštruktúra.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Zechenterov dom - realizácia zámeru.	495,9	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Zechenterova záhrada I. etapa detské ihrisko.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Zechenterova záhrada II. etapa komplexná obnova.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Modernizácia a digitalizácia Kina Akropola v účelovom objekte na ul. P. Krížku.	70	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba letného amfiteátra.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25			0,025

Z výsledkov súčiny jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámeč

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 4. Voľno - časové aktivity					
Cieľ 4					
Projekt 4.1					
Projekt 4.2					
Projekt 4.3					
Projekt 4.4					
Projekt 4.5					
Projekt 4.6					
Projekt 4.7					
Projekt 4.8					

3.5.5. Bývanie

Strategický zámer						
Výstavba a modernizácia bytového fondu v meste. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.						
Program 5 Bývanie						
Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Mesto zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.					
Projekt 5.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/ investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/ investor
	Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory strednopodlažnej a nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite nad Veterníkom.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/ investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/ investor
	Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby v lokalite pod Grobňou (v Starej doline).	podľa potreby	Vlastníci/mesto/ investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/ investor

	Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Skoku.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/ investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/ investor
	Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby špecifického charakteru (pre penziónové bývanie s rekreačnými funkciami) v lokalite Galandov majer – Maškovo.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/ investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/ investor
	Príprava rozvojových priestorov strednopodlažnej a nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite nad Veterníkom.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/ investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/ investor
	Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby v lokalite pod Grobňou (v Starej doline).	podľa potreby	Vlastníci/mesto/ investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/ investor
	Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Skoku.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/ investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/ investor
	Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby špecifického charakteru (pre penziónové bývanie s rekreačnými funkciami) v lokalite Galandov majer – Maškovo.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/ investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/ investor
	Príprava rozvojových priestorov pre doplnenie súčasnej zástavby Rembizu nízkopodlažnou obytnou zástavbou na Skoku.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/ investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/ investor
	Príprava rozvojových priestorov doplnenie obytnej zástavby v Novej doline (pod Revoltou).	podľa potreby	Vlastníci/mesto/ investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/ investor
	Príprava rozvojových priestorov pre rozvoj nízkopodlažnej a strednopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Špitálskej.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/ investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/ investor
	Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite Partizánska dolina (menej intenzívna).	podľa potreby	Vlastníci/mesto/ investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/ investor
	Výstavba sociálneho bývania v lokalite Jazerný dvor.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/ investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/ investor
Projekt 5.2	Štandardná nájomná bytová výstavba.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Nájomné byty v bytovom dome (Prestavba bývalého internátu na byty 26-28 bytov).	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Nájomné byty v bytovom dome v počte 12 bytov" (Prestavba existujúcej stavby na bytový dom s počtom bytov 12).	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia starej nemocnice pre potreby sociálneho bývania pre seniorov vrátane vytvorenia zázemia, ktoré by mohli využívať (spoločenské priestory, práčovňa, vývarovňa).	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 5.3	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Postupná rekonštrukcia sociálnych zariadení buniek na Matunákovej ulici 378/4.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica

	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta v priestoroch Jazerného dvora.	1000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Vystahovanie neprispôsobivých obyvateľov z historickej časti mesta, ako aj hlavných tranzitných ťahov do rekreačných a kultúrno – historických častí.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 5.4	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Zateplenie budov.	2500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Obnovenie interiérových spoločných priestorov	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu			0,6			0,75	0,45
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,3		0,03
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3				0,75	0,225
6.	Vysoká prevádzková náročnosť		0,3			0,5		0,15

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a spracovanie projektov.

Časový rámeč

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 5 Bývanie					
Projekt 5.1					
Projekt 5.2					
Projekt 5.3					
Projekt 5.4					

3.5.6. Bezpečnosť

Strategický zámer
Bezpečné mesto chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.
Program 6 Bezpečnosť

Ciel 6		Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.				
Projekt 6.1		Rozšírenie kamerového systému.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Výstavba kamerového systému v rámci areálov MŠ a ZŠ.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba kamerového systému pri supermarketoch.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba kamerového systému na železničnej stanici.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba kamerového systému pri športových areáloch, halách a ihriskách.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 6.2		Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zvýraznenie prechodov pre chodcov na frekventovaných častiach mesta.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Optimalizácia dopravného značenia.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Osadenie dopravných retardérov/spomaľovačov na kritických miestach - ZŠ, MŠ.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Verejné osvetlenie – Ulica Jula Horvátha (od Londýna) po rozvádzáč nad Sivoňom	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Výmena svietidiel na pešej zóne – sady – 30ks	12	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 6.3		Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov mesta.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zvýšenie frekvencie policajných hliadok.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zvýšenie monitoringu hliadok mestskej polície.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov		0,3				0,75	0,225
2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,225
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3		0,25			0,075
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025

5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25			0,025

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a personálnu náročnosť.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 6 Bezpečnosť					
Ciel 6					
Projekt 6.1					
Projekt 6.2					
Projekt 6.3					

3.6. Finančné plánovanie

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu KPSS je schopnosť mesta v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností mestského rozpočtu atď.

Vychádzajúc z vyššie zadaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v režii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zábery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané rámce v **tis. €**.

3.6.1. Sociálne služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Ciel 1.1									
Projekt 1.1.1	370	370	278	93	74	0	19	0	0
Projekt 1.1.2	520	520	390	130	104	0	26	0	0
Ciel 1.2.									
Projekt 1.2.1	210	210	158	53	42	0	11	0	0
Ciel 1.3									
Projekt 1.3.1	500	500	375	125	100	0	25	0	0
Projekt 1.3.2	100	100	75	25	20	0	5	0	0
Ciel 1.4									
Projekt 1.4.1	10	10	8	3	2	0	1	0	0

Cieľ 1.5									
Projekt 1.5.1	10	10	8	3	2	0	1	0	0
Projekt 1.5.2	10	10	8	3	2	0	1	0	0
Cieľ 1.6.									
Projekt 1.6.1	205	205	154	51	41	0	10	0	0
Spolu	2 282	2 282	1 712	571	456	0	114	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	204	204	153	51	41	0	10	0	0
2024	571	571	428	143	114	0	29	0	0
2025	571	571	428	143	114	0	29	0	0
2026	571	571	428	143	114	0	29	0	0
2027	367	367	275	92	73	0	18	0	0
Spolu	2282	2282	1712	571	456	0	114	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
	Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Európsky sociálny fond 2014 – 2020 a Európsky sociálny fond plus (ESF+) 2021-2027

Operačný program Slovensko PLÁN OBNOVY

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS
NADÁCIA PONTIS

3.6.2. Služby vzdelávania

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 2									
Projekt 2.1	65	65	49	16	13	0	3	0	0
Projekt 2.2	306	306	230	77	61	0	15	0	0
Projekt 2.3	420	420	315	105	84	0	21	0	0
Projekt 2.4	260	260	195	65	52	0	13	0	0
Projekt 2.5	1 750	1 750	1 313	438	350	0	88	0	0
Spolu	2 801	2 801	2 101	700	560	0	140	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	186	186	140	47	37	0	9	0	0
2024	700	700	525	175	140	0	35	0	0
2025	700	700	525	175	140	0	35	0	0
2026	700	700	525	175	140	0	35	0	0
2027	514	514	386	129	103	0	26	0	0
Spolu	2 801	2 801	2 101	700	560	0	140	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Digitálne a podnikateľské zručnosti
	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia

4. Sociálnejšia Európa	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Fond spravodlivej transformácie (FST)

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Európsky sociálny fond 2014 – 2020 a Európsky sociálny fond plus (ESF+) 2021-2027

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné
 INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR
 DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig
 PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013
 s dôrazom na možnosti pre mestá a obce.

3.6.3. Zdravotnícke služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 3	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.								
Projekt 3.1	54	54	41	14	11	0	3	0	0
Spolu	54	54	41	14	11	0	3	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2023	13,5	13,5	10,1	3,4	2,7	0,0	0,7	0	0
2024	13,5	13,5	10,1	3,4	2,7	0,0	0,7	0	0
2025	13,5	13,5	10,1	3,4	2,7	0,0	0,7	0	0
2026	13,5	13,5	10,1	3,4	2,7	0,0	0,7	0	0
2027	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0
Spolu	54	54	41	14	11	0	3	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
5. Európa bližšie k občanom	Sociálne inovácie a experimenty
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Zlepšovania manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Európsky sociálny fond 2014 – 2020 a Európsky sociálny fond plus (ESF+) 2021-2027 PLÁN OBNOVY

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

3.6.4. Voľno - časové aktivity

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 4									
Projekt 4.1	2 415	2 415	1 811	604	483	0	121	0	0
Projekt 4.6	50	50	38	13	10	0	3	0	0
Projekt 4.8	1 166	1 166	875	292	233	0	58	0	0
Spolu	3 631	3 631	2 723	908	726	0	182	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

	zdroje spolu				E	F	G	H	CH
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G					
2023	895	895	671	224	179	0	45	0	0
2024	908	908	681	227	182	0	45	0	0
2025	908	908	681	227	182	0	45	0	0
2026	908	908	681	227	182	0	45	0	0
2027	13	13	9	3	3	0	1	0	0
Spolu	3 631	3 631	2 723	908	726	0	182	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Európsky sociálny fond 2014 – 2020 a Európsky sociálny fond plus (ESF+) 2021-2027

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné
 INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VEČÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig s dôrazom na možnosti pre mestá a obce.

3.6.5. Bývanie

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 5									

Projekt 5.2	3 510	3 510	2 633	878	702	0	176	0	0
Projekt 5.3	1 100	1 100	825	275	220	0	55	0	0
Projekt 5.4	2 600	2 600	1 950	650	520	0	130	0	0
Spolu	7 210	7 210	5 408	1 803	1 442	0	361	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	1528	1528	1146	382	306	0	76	0	0
2024	1803	1803	1352	451	361	0	90	0	0
2025	1803	1803	1352	451	361	0	90	0	0
2026	1803	1803	1352	451	361	0	90	0	0
2027	275	275	206	69	55	0	14	0	0
Spolu	7 210	7 210	5 408	1 803	1 442	0	361	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
4. Sociálnejšia Európa	Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
	Sociálne inovácie a experimenty
	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
	Fond spravodlivej transformácie (FST)

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Európsky sociálny fond 2014 – 2020 a Európsky sociálny fond plus (ESF+) 2021-2027

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

3.6.6. Bezpečnosť

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 6									
Projekt 6.1	80	80	60	20	16	0	4	0	0
Projekt 6.2	17	17	13	4	3	0	1	0	0
Spolu	97	97	73	24	19	0	5	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	20	20	15	5	4	0	1	0	0
2024	24	24	18	6	5	0	1	0	0
2025	24	24	18	6	5	0	1	0	0
2026	24	24	18	6	5	0	1	0	0
2027	4	4	3	1	1	0	0	0	0
Spolu	97	97	73	24	19	0	5	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení a cieľov politik EU.

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji
	Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry pre výskum a vývoj
	Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore
	Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády
	Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh	
Digitálne a podnikateľské zručnosti	
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovacie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch

Fond spravodlivej transformácie (FST) Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných obecných a vidieckych komunít a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zafinancujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnuť čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

3.7. Hodnotenie

Hlavným hodnotiacim dokumentom Komunitného plánu sociálnych služieb bude Správa o realizácii KP, ktorú vypracuje oddelenie sociálnych vecí a Komisia pre sociálnu oblasť.

Spôsob modifikovania KP

Predkladať návrhy na modifikovanie KP bude v právomoci primátora a poslancov mestského zastupiteľstva. Sociálno - zdravotná komisia pri MsZ môže tiež predkladať mestskému zastupiteľstvu návrhy na doplnenie KP. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť Komisii návrh na modifikovanie KP. Na zasadnutia Finančnej komisie pri MsZ v termíne schvaľovania mestského rozpočtu predloží sociálno – zdravotná komisia Dopadovú analýzu plnenia KP.

Doplnenie KP sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie KP, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, podprogramy, aktivity a úlohy. Návrh sa predloží na schválenie mestskému zastupiteľstvu. Ak doplnenie KP bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Komisie alebo mestského zastupiteľstva.

3.8. Monitorovanie

Monitorovanie plnenia KP bude vykonávať sociálno - zdravotná komisia. Koordinátorovi pre stratégiu pracovníci Komisie budú pravidelne predkladať správy o postupe realizácie a príprave projektov, o vlastnej činnosti a o iných aktivitách súvisiace s plnením KP. Koordinátor pre stratégiu bude predkladať na zasadnutia Komisie Správy o realizácii KP, pre posúdenie súladu aktivít s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Komisia vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Mestské zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov. Počas roka sa môže každý poslanec mestského zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia KP na mestskom úrade alebo u Koordinátora pre stratégiu.

4. Použitá literatúra

1. Národná stratégia rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 - 2030
2. Komunitné plánovanie sociálnych služieb, Woleková, Mezianová, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004
3. Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení,
4. Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi,
5. Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime,
6. Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine
7. Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.
8. Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách (novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.)
9. Novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele
10. Petrvalská, 2010
11. Šeďová, M., 2010
12. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
13. Vagač, 2011, s.4
14. <http://www.etrend.sk>, 11.8.2011
15. Atlas krajiny SR, 2002
16. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
17. Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni mesta.
18. Partnerská dohoda 2021 - 2027
19. Zmluva o fungovaní Európskej únie
20. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
21. Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene o zmene klímy (1997)
22. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
23. Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
24. Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
25. Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
26. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
27. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
28. Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
29. Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
30. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
31. Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
32. <http://www.upsvar.sk>
33. http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx
34. <http://www.nrozp.sk/index.php/soc-rehabilitacia>
35. www.kremnica.sk
36. <http://www.sodbtn.sk/>
37. <http://datacube.statistics.sk>
38. <https://www.scitanie.sk/>
39. <http://www.sopsr.sk/>
40. <https://sk.wikipedia.org>
41. <https://www.slovensko.sk/>
42. ÚPN Kremnica,
43. <https://www.meteoblue.com>
44. <https://www.bbsk.sk/>
45. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
46. <https://zsp4.edupage.org/a/profil-skoly>
47. KSRRP 2016 - 2022
48. 15.8.2022, https://drive.google.com/file/d/1r_O1GN-D2jFugz-0sukWQ7LgT-9fZv8nz/view
49. <https://cloud1f.edupage.org/cloud?z%3AdefpO%2BYuFNM3o66xT8PXQNcKkOOBIXLfSuXWPJ8t47xSGr7w9Ef1zpwYtCgXy4bg>
50. <https://zsangykrc.edupage.org/sprava/?rok=2020>
51. <https://zsangykrc.edupage.org/a/skd>
52. <https://zskremnica.edupage.org/a/skolska-jedalen-1>
53. <https://zskremnica.edupage.org/a/skd>
54. http://www.msdoInakca.eu/sites/default/files/Spr%C3%A1va_o_VV%C4%8C_M%C5%A0_Doln%C3%A1_2020%202021.pdf

SCARABEO-SK, s.r.o.

doc. Ing. Štefan Hronec, PhD.

Adresa:	tel: 0907 439 224	Sídlo:
P.O.Box. č. 8	0911 439 224	Povstalecká cesta 16
Banská Bystrica	e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com	Banská Bystrica
974 09	scarabeo.sk@gmail.com	974 09